

Dit tijdschrift wordt als objectieve documentatie uitgegeven.

De artikels geven de opvatting van de schrijvers weer, onafhankelijk van de meening der Bank.

INHOUD : Evolutie van 's lands geld- en financieewezen in den loop van het eerste halfjaar van 1946 —
Economische wetgeving — Statistieken

EVOLUTIE VAN 'S LANDS GELD- EN FINANCIWEZEN IN DEN LOOP VAN HET EERSTE HALFJAAR VAN 1946

Een analyse van de kenmerken, de opeenvolgende stadia en de resultaten der evolutie van 's lands geld- en financieewezen sedert de inwerkingtreding der saneeringsmaatregelen van October 1944 tot aan het einde van 1945, verscheen in het laatste jaarverslag van de Nationale Bank van België, alsmede in een reeks artikelen in dit Tijdschrift.

De laatste wetgevende maatregelen die met het oog op de voltooiing der geldsaneering werden getroffen, met name diegenen die verband houden met de exceptionele belastingen en de omzetting der geblokkeerde tegoeden in effecten van de Muntsaneeringsleening gaan terug tot het laatste kwartaal van 1945, doch de uitwerking dezer maatregelen kwam eerst in het begin van 1946 tot uiting in de voorstelling der gegevens van den monetair en financieel toestand.

Het saneeringsplan, reeds enkele weken na de bevrijding van het Belgische grondgebied, ten uitvoer gelegd, kon niet onmiddellijk zijn volle uitwerking doen gelden wegens een samenloop van ongunstige omstandigheden die zijn normale ontwikkeling vertraagden of tijdelijk belemmerden. Onder deze factoren dienen vermeld: eenerzijds, het traag verloop van de economische herneming ingevolge de moeilijkheden ontstaan in verband met een buiten de verwachtingen verlengden duur der vijandelijkheden; anderzijds, de nieuwe en snelle stijging van de geld-

circulatie na de monetaire hervorming van October 1944. Deze laatste was hoofdzakelijk toe te schrijven aan de belangrijke voorschotten door België aan de Geallieerde legers verleend ten einde hun oorlogsinspanning te steunen en te vergemakkelijken en aldus tot de gemeenschappelijke overwinning bij te dragen. Niettemin is het als een essentieele verdienste van deze saneeringsmaatregelen aan te rekenen dat zij door het vooraf tot stand brengen van de onontbeerlijke technische en psychologische voorwaarden, de grondslagen gelegd hadden voor het herstel van het economisch-monetair evenwicht.

De eerste teekenen van een gunstigere evolutie in 's lands geld- en financieewezen kwamen tot uiting tijdens het tweede halfjaar van 1945, toen na het beëindigen van den oorlog, de door België gedragen lasten in verband met de nabijheid der krijgsverrichtingen en de actieve deelneming van het land in vorm van goederen- en dienstprestaties, aanzienlijk werden verzacht. De meest tastbare en onmiddellijke gevolgen van deze verlichting waren een aanmerkelijk vertraagde toeneming der voorschotten van de Nationale Bank aan den Staat, waarvan het maandgemiddelde van *fr* 2.397 miljoen tijdens het eerste halfjaar terugliep tot *fr* 145 miljoen gedurende het tweede halfjaar van 1945, en een overeenstemmende, doch ietwat minder scherpe afneming in de uitgifte van nieuwe bankbiljetten, die van *fr* 3.072 miljoen per maand in het eerste halfjaar terugging tot *fr* 2.043 miljoen in het tweede (1). Dit redres, ingezet in den zuiver

(1) *Tijdschrift voor Documentatie en Voortlichting* van de Nationale Bank van België:

« Saneering der Geldcirculatie », nummer van November 1944;

« Het verdere Verloop van de Saneering der Geldcirculatie », nummer van Februari 1945;

« De laatste Etappe van de monetaire Hervorming in België », nummer van October 1945.

(1) Conf. « De Begroting voor 1946 », *Tijdschrift voor Documentatie en Voortlichting*, December 1945.

monetairen sector, werd naderhand gesteund en uitgebreid door een geleidelijk herstel van den kringloop op de geld- en kapitaalmarkten, dank zij de toeneming van de bankdeposito's en de spaar-kapitalen, den terugkeer van de Beurs en de andere financieele markten tot hun functioneele bedrijvigheid, de inspanningen geleverd inzake inkrimping van de openbare uitgaven en hun financiering uit de traditioneele geldmiddelen, en vooral ook de belangrijke en snelle herneming van de economische bedrijvigheid tijdens den zomer en den herfst van 1945, die het mogelijk maakte een meer doeltreffend toezicht op de prijzen en loonen uit te oefenen en een betere werking van het distributieapparaat te verzekeren.

Aldus waren reeds aan het einde van 1945 de vereischte hoofdoorwaarden vereenigd voor den terugkeer naar een meer gezonden en stabielen monetairen toestand, gesteund op een evenwichtspeil tusschen goederen- en geldvolume. Deze normalisatie in de verhoudingen tusschen de economische en de monetaire factoren werd in den loop van het eerste semester van 1946 ruimschoots bevestigd. Van dit oogenblik af deed de uitwerking van het saneeringsproces en meer in het bijzonder van zijn eindstadium, nl. de toepassing der in October 1945 door het Parlement goedgekeurde uitzonderingsbelastingen zich in steeds sterkere mate gevoelen, zoodat de gebrachte offers en de nagenoeg gedurende twee jaren kranig volgehouden inspanningen thans hun vruchten zouden afwerpen. Deze gunstige tendens in 's lands monetaire evolutie hield niet alleen aan, doch zij teekende zich steeds scherper af, derwijze dat tegen het einde van het eerste halfjaar, de expansiebeweging van de bankbiljettencirculatie die sinds 1939 ononderbroken de bovenhand had, overging in een contractiebeweging die, ook al was zij nog vrij zwak, toch reeds een uiting is van een veelbeteekenenden ommekeer. De gunstige evolutie die aanvankelijk alleen tot de geldsfeer beperkt bleef, breidde zich bovendien geleidelijk uit tot de voornaamste sectoren van de financieele bedrijvigheid waardoor deze een spontaner en duidelijker beeld gingen vertoonen van de economische werkelijkheid wier monetaire en financieele aspecten meestal slechts een uiterlijk beeld of resultaat te zien geven.

* * *

STAND VAN DE NATIONALE BANK

Over het geheel genomen stond het verloop van 's lands geldwezen sinds den aanvang van het loopende jaar in het teeken van een stabilisatie en consolidatie; de stabilisatie kwam niet tot uiting in een strakke onbeweeglijkheid der diverse bestanddeelen van de omlopende koopkracht, doch veeleer in een aanmerkelijke vertraging van het tempo hunner expansie; de consolidatie bleek uit een hoe langer hoe duidelijker standvastigheid van het evenwichtspeil dat werd verwezenlijkt dank zij de uitvoering der geza-

menlijke maatregelen met het oog op de liquidatie der wegens den oorlog op ons geld- en financieewezen drukkende lasten.

Bankbiljettencirculatie

Het rechtstreeksche en concrete resultaat van dezen terugkeer tot normale verhoudingen kwam tot uiting in het verloop van de bankbiljettencirculatie. Wel is waar viel in de verslagperiode nog een zekere toeneming in de uitgifte van bankbiljetten waar te nemen, doch vergelijkt men dezen aangroei met de omvangrijke bewegingen van het jaar 1945, dan blijkt alras dat sedert het begin van het loopende jaar een beslissende ommekeer in dit opzicht is ingetreden. Het bedrag der door de Nationale Bank uitgegeven biljetten steeg van *fr* 70.376 miljoen per einde December 1945 tot *fr* 72.505 miljoen per einde Juni 1946, hetzij een aangroei van *fr* 1.871 miljoen voor het geheele semester. Maandelijks bedroeg de toeneming dus gemiddeld *fr* 311 miljoen dan wanneer voor het geheele jaar 1945 het maandgemiddelde *fr* 2.628 miljoen beliep en het tijdens het laatste kwartaal van genoemd jaar nog *fr* 2.025 miljoen bereikte.

Ofschoon uit deze cijfergegevens duidelijk de omvang van de gezamenlijke verbetering gedurende het eerste halfjaar van 1946 naar voren komt, geven zij nochtans geen inzicht in de specifieke, zeer kenmerkende tendensen die in deze periode tot uiting kwamen. Een eerste kenteeken van deze evolutie blijkt uit de vergelijking van de kwartaalgegevens: deze toonen inderdaad aan dat tegenover een uitzetting der circulatie van *fr* 2.462 miljoen in het eerste kwartaal, hetzij een gemiddelde van *fr* 821 miljoen per maand, een vermindering staat van *fr* 333 miljoen in het tweede kwartaal, hetzij gemiddeld *fr* 111 miljoen per maand. Deze uiteenlopende bewegingen komen nog duidelijker naar voren, wanneer men de gemiddelde maandcirculatie, berekend op grond van de wekelijksche gegevens, nagaat: hieruit valt op te merken dat de expansiebeweging tijdens de eerste vier maanden van het jaar ononderbroken aanhield, zoodat de gemiddelde maandcirculatie van *fr* 71.997 miljoen in Januari steeg tot *fr* 73.126 miljoen in April. In Mei trad een vrij plotse ommekeer in, toen de gemiddelde circulatie tijdens deze maand tot *fr* 72.737 miljoen daalde. In Juni kon opnieuw een lichte toeneming tot *fr* 72.842 miljoen worden waargenomen, welk cijfer evenwel nog aanmerkelijk onder de in April bereikte grens lag; de kleine stijging van het gemiddeld cijfer in Juni is trouwens uitsluitend toe te schrijven aan het feit dat deze maand slechts vier weekstaten telde tegen vijf in Mei, zoodat dit gemiddelde in mindere mate den teruggang weerspiegelt, die zich in het midden der maand voordeed. Daarentegen is uit de vergelijking van de overeenkomstige weekstaten dezer twee maanden te zien, dat de contractie sedert einde April zonder eigenlijke onderbreking aanhield, hetgeen overigens bevestigd

ERRATA

Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting.
Maartnummer 1946

Blz. 140. — *Herstelquota* :

Aan het einde van de 2^e paragraaf bijvoegen « en Nieuw-Zeeland ».

Blz. 144. — Tabel III :

a) Laatste kolom onderaan :

Vereenigde Staten	....	0,007	in plaats van	0,07
Canada	.....	0,012	»	0,12
Zuid-Afrika	.....	0,006	»	0,06
Australië	.....	0,002	»	0,03
Nieuw-Zeeland	.....	0,02	»	0,18

b) Cijfers betreffende Australië :

3 ^e kolom	.....	0,7	in plaats van	0,1
4 ^e »	.....	0,9	»	0,1

Blz. 147. — Tabel V :

Cijfers betreffende Australië :

3 ^e kolom	.....	286	in plaats van	30
4 ^e »	.....	371	»	43
6 ^e »	.....	0,87	»	0,88

Blz. 149. — Bijlagen :

Tabel B :

a) Totaal der eerste kolom : 713.551 in plaats van 773.551.

b) De kolom « Totale bevolking-percentages t.o.v. het totaal » wordt als volgt gewijzigd :

België	.....	1,2	in plaats van	1,1
Nederland	.....	1,2	»	1,1
Frankrijk	.....	5,9	»	5,4
Tsjecho-Slowakije	.....	2,1	»	2,0
Joego-Slavië	.....	2,2	»	2,0
Griekenland	.....	1,0	»	0,9
Groot-Brittannië	.....	6,7	»	6,2

Egypte	.....	2,3	in plaats van	2,2
Vereenigde Staten	.....	18,4	»	17,0
Canada	.....	1,6	»	1,5
Zuid-Afrika	.....	1,4	»	1,3
Britsch Indië	.....	53,5	»	49,4
Australië	.....	1,0	»	8,7

c) Cijfers betreffende Australië :

1 ^e kolom	.....	6.997	in plaats van	66.997
2 ^e »	.....	83,3	»	798
3 ^e »	.....	1,0	»	8,7
4 ^e »	.....	5.388	»	46.602
5 ^e »	.....	94,7	»	819,0

Tabel C :

Cijfers betreffende Australië :

2 ^e kolom	.....	443	in plaats van	46
3 ^e »	.....	352	»	37
4 ^e »	.....	327	»	34

Aprilnummer 1946

Blz. 202. — Tabel VIII :

Vereenigde Staten, 1e kolom : 9.336 in plaats van 8.336.

Meinummer 1946

Blz. 285, rechter zijde :

a) 10e regel : tegen *fr 500 à fr 600* de baal *minder* verkocht. De prijzen van...

b) 21e regel : *fr 3.200* kwam te staan... in plaats van *fr 200* kwam te staan...

wordt door de gemiddelde maandcirculatie in Juli die fr 72.604 miljoen bedroeg.

TABEL I

Bankbiljetten in omloop
(*millioenen franken*)

Periode	Minimum- en maximum- cijfers	Vershil	Gemid- delde per beschouw- de periode	Vershil
1945 Jaar	1) 41.785 70.376	+ 28.591	58.126	
1 ^o halfjaar	41.785 58.483	+ 16.698	51.011	+ 13.605
2 ^o halfjaar	59.716 70.575	+ 10.859	64.616	
1946 Januari	71.798 72.470	+ 672	71.997	
Februari	72.634 73.143	+ 164 + 509	72.938	+ 941
Maart	73.570 72.838	+ 433 - 732	73.126	+ 188
April	73.673 72.564	+ 835 - 1.109	73.186	+ 60
Mei	73.139 72.251	+ 575 - 888	72.738	- 448
Juni	73.226 72.505	+ 975 - 721	72.842	+ 104
1 ^o kwartaal	71.798 73.570	+ 1.772	72.687	
2 ^o kwartaal	73.673 72.251	- 1.422	72.922	+ 235
1 ^o halfjaar	71.798 73.673	+ 1.875	72.805	

(1) Circulatie per 4 Januari 1945.

Een ander duidelijk kenmerk van een geleidelijke normalisatie in de monetaire evolutie is de terugkeer in het eerste halfjaar van 1946, van tegengestelde bewegingen in het bedrag der bankbiljettencirculatie tijdens een zelfde maand. Zooals bekend zijn deze fluctuaties een kenmerkend verschijnsel van een evenwichtigen toestand van het geldwezen, daar de geste- gen behoeften aan betaalmiddelen voor den maand- ultimo een stijging van de biljettencirculatie tegen het einde en vooral bij het begin van iedere maand teweegbrengen, welke stijging dan in den loop der twee of drie volgende weken wordt te niet gedaan, derwijze dat het bedrag der in omloop gebrachte bil- jetten tijdens de middelste weken opnieuw tot een minimum daalt. Terwijl gedurende het heele jaar 1945 de circulatie van de eene week tot de andere een

nagenoeg ononderbroken opwaartsche beweging te zien gaf, vielen in het eerste halfjaar van 1946 opnieuw normale op- en neergaande bewegingen in den loop van de maand waar te nemen. Deze tendens die aan- vankelijk nog vrij zwak tot uiting kwam, teekende zich al spoedig scherper af, zoodat zij met ingang van Februari, een regelmatig kenmerk werd van de geza- menlijke evolutie; zulks blijkt duidelijk uit tabel I. Deze cijfergegevens toonen aan dat de maandelijksche schommelingen binnen vrijwel enge grenzen beperkt bleven, waardoor bevestigd wordt dat in deze periode opnieuw de normale economische factoren hoofdzake- lijk de algemeene evolutie van 's lands geldwezen beheerschten. Het eene na het andere verschenen opnieuw de kenteekenen van een steeds duidelijkeren terugkeer tot een normalen toestand in het verloop der bankbiljettencirculatie.

Deze kleinere stijging en daarna daling der circula- tie houden verband met een samenloop van verschei- dene factoren. Vooreerst konden, dank zij de gele- verde inspanningen inzake begrootingssaneering voor het dienstjaar 1946 — besnoeiing der uitgaven en een zeer hooge opbrengst der belastingen — de normale uitgaven door middel van de gewone ontvangsten gedekt worden, zoodat de Staat te dien aanzien geen beroep meer hoefde te doen op de voorschotten van de Nationale Bank om de tekorten te financieren; voor het bestrijden harer overige uitgaven, kon de Schatkist zich meestal de vereischte gelden aan- schaffen uit supplementaire middelen afkomstig van achterstallige betalingen uit hoofde van overheids- invoer of vroegere leveringen door de geallieerde autoriteiten. Verder heeft ook het aanzienlijk invoer- saldo van de Belgische handelsbalans een contractie van het in omloop zijnde volume der betaalmiddelen teweeggebracht, in de mate nl. dat dit saldo gedekt wordt door deviezen die de monetaire overheid in ruil voor landsvaluta aan de invoerders verstrekt. Ten slotte begonnen ook de in October goedgekeurde exceptioneele belastingen hun invloed tijdens het afgelopen halfjaar te doen gelden; zooals bekend, kunnen deze belastingen afgedragen worden door middel van effecten van de Muntsaneeringsleening, doch indien de belastingplichtigen niet over toerei- kende geblokkeerde tegoeden beschikken, om zich van hun verplichtingen uit dien hoofde te kwijten, dient het tekort in vrij geld of in tijdelijk onbeschik- bare tegoeden gestort. Zoo werden met ingang van het tweede kwartaal, vrij aanzienlijke geldmiddelen aan de Schatkist overgedragen (1). Zulks had uiter- aard een inkrimping van het totaal geldvolume tot gevolg, die een tendens tot daling der uitgegeven bankbiljetten met zich bracht. In het algemeen raam van de sedert de bevrijding gevolgde saneeringspoli- tiek is het hier de plaats om de bijzondere beteeken- is te belichten dezer teekenen van herstel en ommekeer in de monetaire evolutie tijdens de verslagperiode,

(1) Een relatief belangrijk aandeel der stortingen werd even- wel door middel van tijdelijk onbeschikbare tegoeden verricht.

inzonderheid van de aanhoudende contractie der bankbiljettencirculatie die sedert de maand Mei kon worden opgemerkt. Deze eerste uitingen van een omslag der tendens die plotseling afbreuk doet aan een stand van zaken die sinds 1939 als het ware een chronisch karakter had verkregen, heeft in de geldsfeer een nieuwe geestesgesteldheid tot stand gebracht; deze laatste had vrij snel een duidelijken terugslag op de meeste sectoren van de financiële bedrijvigheid, niet alleen van technisch doch ook van psychologisch standpunt uit beschouwd, wegens de heilzame reacties die deze plotse ommekeer, welke als een soort waarschuwing gold, in de gedachten en gewoonten heeft teweeggebracht.

Sommigen meenen in dezen nieuwen toestand de voorbode te zien van een deflatieperiode, waarvan gevreesd wordt dat zij een ongunstigen invloed op de economische bedrijvigheid en op den vooruitgang van 's lands herstel zal uitoefenen. Op dit aspect van het probleem zullen wij later terugkeeren. Alsdan zal blijken dat de contractiebeweging, die bij de bankbiljettencirculatie opvallend is, in geen deele is op te merken bij het gezamenlijke volume der omlopende koopkracht en dat er aldus geen sprake kan zijn van een eigenlijke deflatie. Terloops zij aangestipt dat dergelijke conclusies minder uit een concreet en objectief onderzoek der werkelijkheid voortvloeien dan uit een overhaastig oordeel dat te eenzijdig gesteund is op zekere recente theorieën in zake economische en internationale politiek. De gemeenschappelijke grondslag dezer theorieën die overigens zeer verscheiden schakeeringen vertoonen en alle uitgewerkt werden met het oog op de oplossing van het probleem der *full employment*, komt in laatste instantie steeds neer op een bevestiging van de noodzaak, tegen welchen prijs ook een voortdurend ruime en goedkope geldmarkt te onderhouden. Ofschoon deze opvatting principieel te verantwoorden is, kan ze niettemin vergissingen en gevaren insluiten, zoo zij berust op een redeneering die al te zeer tot systematische of algemeene conclusies geneigd is, vooral zoo zij zonder onderscheid wordt toegepast op conjuncturele of structurele toestanden die soms ten eenen male verschillen. Men kan zich te recht afvragen of er nog werkelijk van een monetaire politiek sprake is, zoo zij er zich nog alleen toe beperkt een geldvolume te handhaven of artificieel te scheppen, dat steeds voortloopt op hetgeen door den omvang van de transacties gevraagd wordt of opgenomen kan worden. Zeker is dit een gemakkelijke methode, doch zij beantwoordt niet steeds aan de belangen en de eischen van de nationale economie. Bij een beschouwing van de eigenlijke monetaire verschijnselen, mogen wij ons dan ook verheugen over dezen ommekeer der tendens en den terugkeer tot normale bewegingen tijdens het eerste halfjaar van 1946.

Rekening-courantsaldi en gezamenlijke onmiddellijk opeisbare verbintenissen

Het bedrag der rekening-courantsaldi evenals dit der gezamenlijke opeisbare verbintenissen van de Nationale Bank vertoonden een met de uitgifte van bankbiljetten nagenoeg gelijklopende evolutie (zie tabel II).

TABEL II

**Rekening-courantsaldi
en onmiddellijk opeisbare verbintenissen
van de Nationale Bank**

(*millioenen franken*)

Periode	Einde periode		Gemiddelde der periode	
	Rekening-courantsaldi	Onmiddell. opeisbare verbintenissen	Rekening-courantsaldi	Onmiddell. opeisbare verbintenissen
1945 Jaar	3.444	73.820	4.186	62.312
1 ^e halfjaar	4.440	62.923	4.164	55.602
2 ^e halfjaar	3.444	73.820	4.207	68.763
1946 Januari	3.118	75.588	3.194	75.191
Februari	2.674	75.817	2.977	75.915
Maart	3.133	75.972	3.014	76.140
April	3.223	75.786	3.426	76.612
Mei	2.772	75.314	3.063	75.801
Juni	4.167	76.672	3.409	76.251
1 ^e kwartaal	3.133	75.972	3.072	75.706
2 ^e kwartaal	4.167	76.672	3.281	76.189
1 ^e halfjaar	4.167	76.672	3.177	75.948

De bewegingen van de rekening-courantsaldi hadden een normaal en weinig markant karakter. Na begin Januari een vrij hoog peil te hebben bereikt (*fr* 3.368 miljoen voor de rekening-courantsaldi « van anderen » — weekstaat van 3 Januari) in verband met de behoeften van den jaartultimo en de politiek van *window-dressing* der banken die op dezen datum hun balans opmaken, verminderde het bedrag der rekening-courantsaldi « van anderen », in den loop der volgende weken — al zij het ook op een veeleer onregelmatige wijze — tot gemiddeld *fr* 3.189 miljoen voor de maand Januari en *fr* 2.974 miljoen voor de maand Februari. Deze daling hield aan tot midden Maart, doch met ingang van de tweede helft van genoemde maand trad een lichte stijging in, waardoor het gemiddeld cijfer voor Maart op *fr* 3.010 miljoen kwam te liggen. Deze vermeerdering hield ook aan in April in verband met de expansiebeweging van de biljettencirculatie, zoodat het gemiddeld bedrag der rekening-courantsaldi tijdens deze maand, evenals het volume der uitgegeven bankbiljetten, een maximumcijfer, hetzij *fr* 3.420 miljoen bereikte. In Mei begon de teruggang van de bankbiljettencirculatie zijn uitwerking te doen gevoelen en daalde het bedrag der rekening-courantsaldi tot gemiddeld *fr* 3.057 miljoen, welke tendens ook in de maand Juni aanhield, daar het gemiddeld cijfer in deze maand nog slechts *fr* 2.995 miljoen bereikte. Daartegenover steeg het gezamenlijk bedrag der rekening-courantsaldi tijdens deze maand, ten gevolge van een storting van de

Schatkist van *fr* 821 miljoen. Dit bedrag, afkomstig van betalingen in nieuwe geldmiddelen der exceptionele belastingen, werd gestort met het oog op de vorming van een reserve bestemd tot terugbetaling van de effecten der geblokkeerde leening. Er zij eveneens opgemerkt dat, over het geheel, het gemiddeld bedrag der rekening-courantsaldi tijdens het eerste halfjaar van 1946 kleiner was dan het overeenkomstig cijfer voor 1945, waaruit blijkt dat een grotere regemaat en een beter evenwicht in het betalingsverkeer is teruggekeerd : terwijl het gemiddeld jaarcijfer der rekening-courantsaldi « van anderen » voor 1945 nog *fr* 4.182 miljoen en resp. *fr* 4.160 miljoen en *fr* 4.203 miljoen voor ieder semester van dit jaar bedroeg, bereikte dit cijfer voor het afgelopen halfjaar nog slechts *fr* 3.109 miljoen.

Wat het gezamenlijk bedrag der onmiddellijk opeisbare verbintenissen betreft, het gaf uiteraard een gezamenlijk beeld van de bewegingen die én bij de bankbiljettenuitgiften én bij de inschrijvingen in rekening-courant werden vastgesteld. Na ononderbroken van *fr* 75.191 miljoen in Januari tot *fr* 76.612 miljoen in April te zijn toegenomen, daalde het maandgemiddelde der onmiddellijk opeisbare verbintenissen tot *fr* 75.800 miljoen in Mei. Daarentegen viel in Juni andermaal een uitbreiding op te merken, waardoor het gezamenlijk bedrag der onmiddellijk opeisbare verbintenissen tot *fr* 76.251 miljoen steeg; deze toeneming is evenwel uitsluitend toe te schrijven aan een factor van exceptioneelen aard, nl. de storting van *fr* 821 miljoen op de speciale rekening van de Schatkist met het oog op de vorming van een reserve voor inkoop der effecten van de Muntsaneeringsleening.

* * *

De twee posten die op de actiefzijde der balans van de Nationale Bank de voornaamste tegenwaarde vertegenwoordigen van haar onmiddellijk opeisbare verbintenissen, nl. het goud- en deviezenbezit, alsmede de voorschotten aan den Staat, vertoonden in den loop van het eerste halfjaar een duidelijke evolutie ten goede, zulks in rechtstreeksch verband met de verbetering van de posten op de passiefzijde.

Goud en deviezen

De goudvoorraad steeg van *fr* 31.382 miljoen per einde December 1945 tot *fr* 33.327 miljoen per einde Juni 1946, hetzij een verhooging van *fr* 1.945 miljoen. Aan hun kant vermeerderden de buitenlandse deviezen op zicht en op termijn tijdens dezelfde periode, van *fr* 3.684 miljoen tot *fr* 4.101 miljoen, hetzij met *fr* 417 miljoen. De vergelijking dezer twee bestanddeelen toont aan, dat voor het eerste semester van het loopende jaar, de monetaire reserves van het land in vorm van goud en deviezen globaal met *fr* 2.362 miljoen zijn toegenomen.

TABEL III

Goud- en deviezenvoorraad van de Nationale Bank (miljoenen franken)

Periode	Einde maand			Maandgemiddelde		
	Goud	Deviezen op zicht en op termijn	Totaal	Goud	Deviezen op zicht en op termijn	Totaa
1944 Augustus ..	(1)32.174	(2) 47	32.221			
December ..	32.094	574	32.668			
1945 December ..	31.383	3.684	35.067	31.438	3.552	34.990
1946 Januari	31.943	3.120	35.063	31.831	3.070	34.901
Februari ..	32.728	4.575	37.303	32.744	4.096	36.840
Maart	33.095	4.657	37.752	33.095	4.095	37.190
April	33.452	5.120	38.572	33.337	5.270	38.607
Mei	33.328	4.047	37.375	33.328	4.577	37.905
Juni	33.327	4.101	37.428	33.328	4.133	37.461

(1) Het bedrag groot *fr* 21.655 miljoen vermeld in den weekstaat van 31 Augustus, waarin evenwel geen rekening gehouden werd met de resultaten der goudoperaties te Londen verricht, werd hier opnieuw berekend op basis van de nieuwe pariwaarde van den frank met ingang van September 1944.

(2) Vorderingen en buitenlandse deviezen overgenomen uit den weekstaat van de Nationale Bank op dezen datum.

De aangroei van den goudvoorraad geschiedde geheel tijdens de eerste vier maanden van het jaar : in April, bereikte de goudreserve het recordcijfer van *fr* 33.453 miljoen. Sindsdien kon een lichte daling worden opgemerkt, die nauwelijks *fr* 126 miljoen voor beide maanden Mei en Juni beliep. Deze stijging van den goudvoorraad is — evenals voor de gelijkaardige bewegingen in 1945 — nog steeds hoofdzakelijk toe te schrijven aan de goudovermakingen van die landen waarmee ons handelsverkeer een ruim actiefsaldo vertoont, dat krachtens de met deze landen afgesloten betalingsovereenkomsten in goud moet aangezuiverd worden zoodra dit saldo het bedrag te boven gaat van de wederzijdsche credietopeningen die in het meerendeel dezer overeenkomsten voorzien zijn.

Het deviezenbezit evolueerde in dezelfde richting — doch meer afgeteekend — als den goudvoorraad. Eerst kon een nagenoeg ononderbroken stijging worden opgemerkt, waardoor het gemiddeld maandcijfer van dezen post opliep van *fr* 3.070 miljoen in Januari tot *fr* 5.270 miljoen in April. Het maximum-bedrag werd bereikt in den weekstaat van 17 April met *fr* 5.388 miljoen. Met ingang van Mei vertoonde de deviezenvoorraad, in overeenstemming met de vermindering van den goudvoorraad, een vrij duidelijken teruggang tot gemiddeld *fr* 4.577 miljoen in Mei en *fr* 4.133 miljoen in Juni. Deze verminderingen houden verband met het aanhoudend en zelfs — in zekere mate — gestegen passiefsaldo onzer handelsbalans dat in den loop van het tweede kwartaal van 1946, nog in zekere mate toenam. De onderlinge vergelijking der weekcijfers van het deviezenbezit toont aan dat zich plotse en belangrijke schommelingen voordeden, zoowel in de deviezen op zicht als in deze op termijn. Oorzaak van deze bewegingen waren stortingen en regularisatieboekingen, hetzij tusschen België en de andere landen in het raam der loopende financiële en han-

delstransacties en der hierbij gebruikte vereffeningswijzen overeenkomstig de geldende betalingsovereenkomsten, hetzij tusschen België en de geallieerde overheid uit hoofde van schuldvorderingen, wegens prestaties ten behoeve der geallieerde legers, of verstrekte voorschotten voor de uitkeering der soldij aan de troepen. Overigens is het hoofdzakelijk aan laatstgenoemden factor te danken, alsmede in zekere mate aan de accumulatie der credietsaldi onzer betalingsbalans met sommige partners van onzen buitenlandschen handel, dat de afgeteekende stijging van onzen deviezenvoorraad in het halfjaar dient toegeschreven.

Er zij in herinnering gebracht dat de goudvoorraad in 1945 met *fr* 711 miljoen verminderde (van *fr* 32.094 miljoen tot *fr* 31.383 miljoen) dan wanneer het deviezenbezit met *fr* 3.110 miljoen vermeerderde (van *fr* 574 miljoen tot *fr* 3.684 miljoen), zoodat de gezamenlijke goud- en deviezenvoorraad van de Nationale Bank, een aangroei met *fr* 2.399 miljoen te zien gaf, hetzij een gemiddelde stijging van *fr* 200 miljoen per maand. Hieruit blijkt dat de toeneming van onze monetaire reserves tijdens het eerste halfjaar van 1946, nl. *fr* 2.362 miljoen, of gemiddeld *fr* 394 miljoen per maand, in absolute getallen practisch gelijkwaardig was aan deze voor het heele jaar 1945, doch relatief belangrijk grooter. Ongetwijfeld is zulks een teeken van een aanmerkelijke verbetering; doch, vooraleer met zekerheid hieromtrent een oordeel te kunnen uitspreken, dient de ontwikkeling van den toestand tijdens de eerstvolgende maanden afgewacht, daar de dalende tendens, die met ingang van Mei in de monetaire reserves kon worden waargenomen, het niet mogelijk maakt een dermate gunstige evolutie voor het geheele jaar, in het vooruitzicht te stellen.

Hoe dan ook, een vaststaand feit dat in dezen gedachtengang in het bijzonder dient naar voren gebracht, is de gezamenlijke toeneming van 's lands goud- en deviezenbezit sedert de bevrijding. Van einde Augustus 1944 tot einde Juni 1946, bereikte de totale aangroei van den goud- en deviezenvoorraad der Nationale Bank inderdaad *fr* 5.254 miljoen (van *fr* 32.174 miljoen tot *fr* 37.428 miljoen, waarbij in het cijfer van einde Augustus 1944 rekening gehouden werd met de nieuwe pariwaarde van den frank overeenkomstig de besluitwetten van Mei 1944) waarvan *fr* 1.153 miljoen in goud en *fr* 4.101 miljoen in deviezen. Dit resultaat is des te merkwaardiger daar het bereikt werd in het moeilijkste stadium van 's lands economisch herstel, in welke periode de waarde van onzen uitvoer slechts een klein percentage van onzen invoer vertegenwoordigde [cijfers gepubliceerd door het Nationaal Instituut voor de Statistiek : 29 pCt. in 1945, 54 pCt. tijdens het eerste halfjaar van 1946 en 44 pCt. voor de geheele periode,

van einde 1944 tot einde Juni 1946 (1)], zoodat een aanzienlijk tekort in onze handelsbalans diende bestreden. Dank zij deze versteviging van 's lands monetaire positie op het internationale plan, kan de toekomstige evolutie met des te meer vertrouwen worden tegemoet gezien daar het reeds ver gevorderde herstel van de nationale productie het mogelijk zal maken voortaan het uitvoervolume geleidelijk uit te breiden en dientengevolge het aanzienlijk passiefsaldo van onze handelsbalans te verkleinen.

Wel is waar vertoont de reële toestand van ons land t.a.v. zijn internationale monetaire en financiële positie een ietwat verschillend beeld door het feit dat Belgische tegoeden op het buitenland dienden aangewend en buitenlandsche leeningen, met name in de Vereenigde Staten en in Canada, werden aangegaan ten einde een deel van onzen invoer te betalen; anderzijds zou ons netto-deviezenbezit dienen berekend, derwijze dat van de brutocijfers worden afgetrokken, de krachtens de betalingsaccorden gebruikte credieten waarvoor België debet staat tegenover de landen waarmee onze betalingsbalans een passiefsaldo vertoont; ten slotte, zou eveneens dienen rekening gehouden met bepaalde afrekeningen die nog tusschen België en de Geallieerden moeten geschieden, met name de vereffening van de aan ons land geleverde goederen krachtens het *Military Civil Program*. Evenwel heeft de aanwending van Belgische tegoeden in het buitenland, evenals de debetsaldi ten laste van België in het raam der bestaande betalingsakkoorden, tot dusver geen grooten omvang aangenomen. Het crediet van elk 100 miljoen dollar dat wij in de Vereenigde Staten en in Canada hebben verkregen, was per einde Juni nog lang niet uitgeput, althans wat laatstgenoemd land betreft. Overigens moeten ons nog belangrijke bedragen in deviezen terugbetaald worden wegens voorschotten aan de Geallieerden verleend voor betaling van de soldij der troepen. De saldi die nog dienen ingevorderd wegens voorschotten gedaan tot aan het beëindigen van *Lend-Lease* en *Mutual Aid*, bedroegen einde Maart 1946, *fr* 4.784 miljoen, waarvan *fr* 3.405 miljoen van de Vereenigde Staten en *fr* 1.375 miljoen van Groot-Brittannië. Per einde Juni was dit cijfer teruggebracht tot *fr* 4.252 miljoen. Anderzijds moesten ons nog zekere bedragen in deviezen worden vereffend, als terugbetaling der bijkomende voorschotten die sinds het einde van *Lend-Lease* en *Mutual Aid*, overeenkomstig het nieuwe in werking getreden régime, werden verleend. Ten aanzien van den uiteindelijke afloop en de vereffeningsmodaliteiten der rekeningen met de Geallieerden, was het tot dusver niet mogelijk deze nauwkeurig te bepalen, terwijl anderzijds voor een overzichtelijke en objectieve beoordeeling dient rekening

(1) Feitelijk zijn deze percentages nog kleiner, daar de tot dusver gepubliceerde invoercijfers berekend werden op basis van den binnenlandschen verkoopprijs der ingevoerde goederen zonder inachtneming der regeringstoelagen. Hieruit volgt dat de prijs dezer in deviezen te betalen goederen hooger is dan dezen vermeld in de statistieken over den buitenlandschen handel.

gehouden met den gezamenlijken toestand, aangezien ons land nog over goederenreserves kan beschikken in vorm van *surplus-stocks* en andere recuperaties als tegenwaarde van de vroegere prestaties door België geleverd; bedoelde recuperaties in natura, die tot op zekere hoogte, den invoer van onontbeerlijke goederen zullen kunnen vervangen of aanvullen, dienen aldus niet in deviezen betaald en vormen dan ook een verlichting voor de toekomstige positie onzer betalingsbalans. Ondanks de leemten en de onzekerheid die nog tot op heden blijven voortbestaan, mag op grond van fragmentarische beoordeelingen en gegevens aangenomen worden dat per slot van rekening, de tot nog toe geboekte aangroei van het goud- en deviezenbezit, ruimschoots de passieve bestanddeelen zal goedmaken, die elders tot uiting mochten komen. Hieruit blijkt dat na ongeveer twee jaar bevrijding en na het meest kritieke stadium van ons economisch herstel inzonderheid t.a.v. de wederaanlegging der voorraden en de herneming van den uitvoer, te hebben doorgemaakt, 's lands monetaire et financieele positie op het buitenlandsch plan, in geen deele aan het wankelen gebracht werd, dan wanneer de technici tijdens den oorlog en nog bij het begin van de bevrijding, het over het algemeen eens waren dat onze eenige hoop op herstel in de periode onmiddellijk na den oorlog, bij onzen goudvoorraad gelegen was en dat wellicht een aanzienlijk deel hiervan zou moeten prijs gegeven worden om het eerste stadium der overgangperiode te kunnen overbruggen. Dit vooruitzicht werd niet bewaarheid: onze monetaire reserves bleven niet alleen algeheel gehandhaafd, doch ze werden daarbij aanzienlijk versterkt; dit resultaat is des te merkwaardiger als men het vergelijkt met den toestand waarin te dien aanzien de meeste vroeger bezette landen verkeerden. Buiten de waardevolle technische en psychologische voordeelen die dit behoud en zelfs deze aangroei van onzen gouden deviezenvoorraad voor de onmiddellijke verdediging onzer valuta en de versteviging van het vertrouwen opleveren, vormen zij een belangrijken waarborg voor de toekomst.

Voorschotten aan den Staat

Tijdens het eerste halfjaar van 1946 werd de toestand van 's lands geldwezen eveneens gunstig beïnvloed door het verloop der door de Nationale Bank aan den Staat verleende voorschotten.

Vooraf dient hieromtrent evenwel een opmerking gemaakt, daar deze intrinsieke verbetering niet naar voren komt uit de absolute getallen opgenomen in de weekstaten van de Nationale Bank. Inderdaad, het gezamenlijk verloop der voorschotten aan de Schatkist in vorm van Certificaten A (voorschotten voor eigen rekening en voor den Dienst voor Onderlinge Hulpverlening) en in Certificaten C (voorschotten voor de uitbetaling der soldij aan de geallieerde troepen in België) vertoonde van einde December 1945 tot einde Juni 1946, een stijging van

fr 41.196 millioen tot fr 46.999 millioen, hetzij fr 5.803 millioen. De stijging in de maand Januari, die fr 8.634 millioen bereikte (van fr 41.196 millioen tot fr 49.830 millioen), overtreft evenwel dezen gezamenlijken aangroei. Nu is deze exceptioneele toename met ruim fr 8,5 milliard van de voorschotten aan den Staat in Januari, feitelijk van zuiver comptabelen aard daar zij nagenoeg uitsluitend toe te schrijven is aan overschrijvingen en regularisatieboekingen in verband met de uitvoering der wetgevende beschikkingen over de geld- en financieele saneering nl. de liquidatie der geblokkeerde of tijdelijk onbeschikbare bankbiljetten en deposito's. Zoo we dus dit abnormale bestanddeel buiten beschouwing laten en uitgaan van den geregulariseerden staat zooals hij tot uiting komt in de balans van de Nationale Bank van 31 Januari, dan kan worden opgemerkt dat de voorschotten aan den Staat tijdens de vijf volgende maanden, feitelijk een duidelijk dalende beweging vertoonden nl. van fr 49.830 millioen per einde Januari tot fr 46.999 millioen, hetzij een vermindering van fr 2.831 millioen.

Uit de hierna volgende tabel blijkt dat deze dalende tendens met ingang van Maart tot uiting kwam en ononderbroken aanhield tot einde Juni, ook al was deze afneming in den loop der volgende maanden belangrijk minder sterk. De aanzienlijkste teruggang werd in April geboekt, toen het maandgemiddelde der gezamenlijke voorschotten terugliep van fr 49.381 millioen in Maart tot fr 47.659 millioen in April, hetzij alleen voor laatstgenoemde maand een vermindering van fr 1.722 millioen.

TABEL IV

**Voorschotten in vorm van Certificaten A
en Certificaten C
door de Nationale Bank aan den Staat verleend**
(*millioenen franken*)

Maand	Bedrag einde maand			Maandgemiddelde		
	Certificaten A	Certificaten C	Totaal	Certificaten A	Certificaten C	Totaal
1945 December	35.492	5.704	41.196	35.156	5.704	40.860
1946 Januari	44.126	5.704	49.830	34.991	5.704	40.695
Februari	44.037	4.784	48.821	44.156	5.014	49.170
Maart	43.553	4.784	48.337	44.598	4.784	49.382
April	43.310	3.920	47.230	43.738	3.921	47.659
Mei	43.218	3.920	47.138	43.316	3.920	47.236
Juni	42.747	4.252	46.999	43.206	4.003	47.209

Bij het onderzoek der oorzaken van de evolutie der bankbiljettencirculatie, hadden wij reeds de gelegenheid te wijzen op de belangrijkste oorzaken van den teruggang der voorschotten van de Nationale Bank aan den Staat.

Vooreerst zag de Staat zich wegens de aanmerkelijke verbetering in den stand der begrooting niet meer genoodzaakt een bestendig beroep te doen op de voorschotten van de circulatiebank. Dit redres

werd verwezenlijkt dank zij eenerzijds een degelijke besnoeiing der uitgaven en anderzijds een uiterst hooge opbrengst der belastingen, hoofdzakelijk in verband met de economische herneming en gedeeltelijk ook ten gevolge van de fiscale amnestie en de ontvangsten uit de speciale belastingen. Zoo bereikte voor het eerste semester van 1946, de opbrengst der gewone belastingen van het loopende dienstjaar *fr* 12.843 miljoen tegen *fr* 5.203 miljoen voor de overeenkomstige periode van 1945, terwijl de ramingen voor het eerste halfjaar van 1946 *fr* 8.286 miljoen bedroegen; wat het gezamenlijk bedrag der normale ontvangsten — zonder onderscheid van dienstjaar — betreft, het beliep *fr* 16.499 miljoen voor het eerste halfjaar van 1946 tegen *fr* 8.718 miljoen voor het eerste halfjaar van 1945. Hierbij dienen nog de ontvangsten gevoegd afkomstig van de fiscale amnestie en de saneeringsbelastingen; einde Juni hadden deze verschillende middelen aan de Schatkist in vorm van vrije of tijdelijk onbeschikbare koopkracht, *fr* 3.109 miljoen opgebracht, waarvan *fr* 1.862 miljoen uit hoofde van de fiscale amnestie (1). Aldus bedroegen de gezamenlijke belastingontvangsten voor het geheele eerste semester van 1946, *fr* 19.608 miljoen, bedrag dat essentieel uit nieuwe geldmiddelen werd verkregen (1). Dit cijfer geeft een denkbeeld van den omvang der beschikbare geldmiddelen die van den particulieren naar den openbaren sector werden overgeheveld tijdens deze zes maanden.

Verder beschikte de Schatkist in den loop van de verslagperiode nog over belangrijke middelen afkomstig, hetzij van terugbetalingen der Geallieerden op certificaten C, hetzij van achterstallige stortingen door personen of firma's, ter betaling van vroegeren invoer door de Overheid, of van goederen die door den Staat ter regeling van *Lend-Lease*-verderingen werden verkregen en aan de particuliere bedrijven werden verkocht.

Ten slotte kreeg de Schatkist nog de beschikking over bijkomende geldmiddelen in verband met de aanhoudende stijging der bankdeposito's en de uitwerking der in Februari getroffen maatregelen ten einde een overmatige expansie van het particuliere crediet te verhinderen op een tijdstip dat een dergelijke tendens nog een reëel gevaar voor het evenwicht van 's lands algemeene geldstructuur insloot. Er zij hier evenwel aan toegevoegd dat de Schatkist deze middelen weinig of niet heeft moeten aanspreken; in den loop van het tweede kwartaal kon zij haar schuld tegenover de banken zelfs in afgeteekende mate verminderen, aangezien het gezamenlijk bedrag aan overheidspapier dezer laatste van *fr* 37.689 miljoen

(1) N. B. — Een zeker gedeelte dezer diverse bedragen werd met tijdelijk onbeschikbare tegoeden betaald. Het is evenwel niet mogelijk met zekerheid het juiste bedrag er van te kennen daar de belastingstatistieken geen onderscheid maken tusschen de stortingen in nieuwe geldmiddelen en deze in tijdelijk onbeschikbare tegoeden. Uit een berekening gesteund op andere globale gegevens (zie blz. 354) kan echter worden opgemaakt dat einde Juni 1946, een 2,5 milliard frank belastingen door middel van tijdelijk onbeschikbare tegoeden waren betaald.

per einde Maart daalde tot *fr* 35.652 miljoen per einde Juni.

Deze en ander minder belangrijke factoren waren oorzaak van de ruime kaspositie van de Schatkist, die een terugbetaling der voorschotten van de Nationale Bank in den hierboven aangegeven omvang heeft mogelijk gemaakt.

Er dient evenwel een onderscheid gemaakt tusschen de terugbetalingen op certificaten A, die sinds het begin van het jaar feitelijk nog alleen voorschotten aan den Staat voor zijn eigen behoeften vertegenwoordigen en deze op certificaten C, die de voorschotten ter uitkeering van de soldij der geallieerde troepen aangeven. De economische beteekenis evenals de monetaire gevolgen dezer twee soorten voorschotten zijn inderdaad zeer verschillend: de voorschotten tegen certificaten C dienen normaal voor de financiering van het binnenlandsch verbruik en, daar hun terugbetaling geschiedt uit ontvangsten die in mindering komen van de gezamenlijke uitstaande betaalmiddelen, heeft zulks een gelijkwaardige en onmiddellijke inkrimping van de geldcirculatie ten gevolge, hetzij van het chartaal geld (vermindering van de bankbiljetten), hetzij van het giraal geld (vermindering der bankdeposito's of der saldi op postrekening). Daartegen zijn de aan de geallieerde overheid beschikbaar gestelde voorschotten als een financiering van indirecten uitvoer te beschouwen en zij beteekenen dan ook een soort belegging voor het land; de terugbetalingen dezer voorschotten, in zoverre zulks in deviezen gebeurt, hebben geen inkrimping van het in het land aanwezige geldvolume tot gevolg, doch onrechtstreeks is dit wel het geval wanneer de Nationale Bank deze uit dien hoofde verkregen deviezen aanwendt voor de financiering van het invoersaldo der handelsbalans.

In den loop van de verslagperiode geschiedde de teruggang van deze twee soorten voorschotten ongeveer in dezelfde mate. Wegens de terugbetalingen door de Geallieerden, nam het bedrag der Certificaten C regelmatig af en wel van *fr* 5.704 miljoen begin jaar tot *fr* 4.252 miljoen, per einde Juni, hetzij een inkrimping met *fr* 1.452 miljoen. Daar er telkens een vrij lange tijd verloopt, vooraleer tot afrekening tusschen België en de Geallieerden wordt overgegaan, onderging het bedrag der voorschotten tegen Certificaten C in den loop van het eerste halfjaar slechts drie wijzigingen, die evenwel ieder maal van groote beteekenis waren: van *fr* 5.704 miljoen tot *fr* 4.784 miljoen in den weekstaat van 14 Februari, van *fr* 4.784 miljoen tot *fr* 3.922 miljoen in den weekstaat van 4 April en daarna tot *fr* 3.920 miljoen in den weekstaat van 11 April; ten slotte werd in den weekstaat van 27 Juni voor de eerste maal sedert Augustus 1945 een verhooging geboekt vermits de vordering van de Nationale Bank in Certificaten C steeg van *fr* 3.920 miljoen tot *fr* 4.252 miljoen. Wat de voorschotten in vorm van Certificaten A betreft, daalde hun bedrag — afgezien van den abnormalen

toestand van Januari — van *fr* 44.227 miljoen begin Februari tot *fr* 42.747 miljoen per einde Juni, hetzij een vermindering van *fr* 1.480 miljoen tijdens deze vijf maanden. Hier vielen vanzelfsprekend talrijker en ook meer divergeerende schommelingen op te merken, daar de stijging der behoeften bij den maandultimo telkenmale aan het einde en het begin van de maand een toeneming van de voorschotten veroorzaakte die in den loop der volgende weken werden terugbetaald.

Bij het beëindigen van dit hoofdstuk lijkt het hier de aangewezen plaats enkele nadere gegevens te verstrekken aangaande de exceptionele bewegingen die zich in de voorschotten in vorm van Certificaten A, tijdens de maand Januari hebben voorgedaan en die op het eerste gezicht een ietwat onduidelijk beeld vertoonen (1). De weekstaten van de Nationale Bank in Januari gaven inderdaad van de eene week op de andere scherpe tegengestelde fluctuaties van dezen post te zien: het bedrag der voorschotten in vorm van Certificaten A verminderde eerst van *fr* 36.104 miljoen per 10 Januari tot *fr* 29.782 miljoen per 17 Januari en tot *fr* 28.693 miljoen per 24 Januari om daarna terug te stijgen tot *fr* 44.126 miljoen per 31 Januari, op welk peil het alsdan stabiel bleef. Zooals reeds hierboven gezegd werd, houden deze bewegingen niet in het minst verband met normale leenings- of terugbetalingsoperaties tusschen de circulatiebank en de Schatkist in het raam van de openbare financiering. Zij zijn uitsluitend het gevolg van de toepassing in Januari der beschikkingen van de wet van 14 October 1945 en van het ministerieel besluit van 5 December 1945, waarbij een regeling getroffen werd over de bestemming der geblokkeerde of tijdelijk onbeschikbare monetaire tegoeden. Deze verschillende bewegingen zijn dus slechts een weerspiegeling van diverse regularisatieverrichtingen en -boekingen (omzetting en overschrijvingen) tusschen de Schatkist, de Nationale Bank en de particuliere banken (en andere financieele instellingen) waarvan hieronder de techniek in groote trekken is uiteengezet:

Krachtens het ministerieel besluit van 5 December 1945, genomen in uitvoering der wet van 14 October 1945 betreffende de geblokkeerde of tijdelijk onbeschikbare tegoeden, moest de vrijmaking van de Munt-saneeringsleening door middel van de geblokkeerde tegoeden en de overschrijving der tijdelijk onbeschikbare « biljetten »-rekeningen naar tijdelijk onbeschikbare « deposito »-rekeningen, geschieden per 31 December 1945, doch de materiele uitvoering der operaties kon evenwel tot 15 Januari 1946 worden voortgezet. Bedoeld besluit voorzag dat iedere financieele instelling die speciale « biljetten »-rekeningen voor rekening van de Nationale Bank van België beheerde, gehouden was aan het Ministerie van Financiën opgaven over te maken waarin de gezamenlijke bedragen der geblokkeerde 60 pCt. en der tijdelijk onbeschikbare 40 pCt. per 31 December 1945, zijn aangegeven. Ten gevolge van het groot aantal en den omvang der transacties alsmede wegens den aanzienlijken comptabelen arbeid die hiermee gepaard ging, werd de definitieve liquidatie der diverse omzettingen en overschrijvingsverrichtingen slechts op 31 Januari afgesloten.

De boeking dezer operaties en hun terugslag op de situatie van de Nationale Bank, komen tot uiting in de weekstaten van 17, 24 en 31 Januari. Op laatstgenoemden datum waren de regularisatieboekingen praktisch geëindigd.

1° Door de definitieve regeling van de bestemming der geblokkeerde en tijdelijk onbeschikbare tegoeden verdween tusschen 17 en 31 Januari, de rekening « Besluitwet van 6 October 1944: oude biljetten en rekening-courantsaldi over te boeken op tijdelijk onbeschikbare of geblokkeerde rekeningen en niet aangegeven oude biljetten » geleidelijk van de passiefzijde met uitzondering van een saldo groot *fr* 889 mil-

lioen dat nog voorkwam in den weekstaat van 31 Januari. Het verschil tusschen dit saldo en het bedrag van *fr* 55.339 miljoen aangegeven op deze rekening per 10 Januari, hetzij *fr* 54.450 miljoen, viel als volgt uiteen:

a) een bedrag groot *fr* 1.330 miljoen dat het overblijvende deel van de tijdelijk onbeschikbare 40 pCt. der bij de Nationale Bank ingediende biljetten alsmede de bestaande rekening-courantsaldi op 9 October 1945 vertegenwoordigt, werd krachtens art. 10 der wet van 14 October 1945 betreffende de geblokkeerde of tijdelijk onbeschikbare tegoeden, overgeboekt naar de rubriek « Tijdelijk onbeschikbare rekeningen » bij de rekening-courantsaldi van de Nationale Bank ..... *fr* 1.330 miljoen.

b) een bedrag groot *fr* 13.288 miljoen dat het resteerende deel der tijdelijk onbeschikbare 40 pCt. der oude biljettenrekeningen bij de financieele instellingen andere dan de Nationale Bank vertegenwoordigt, werd eerst krachtens art. 10 der wet van 14 October 1945 overgeboekt op de gewone rekeningen van de Schatkist bij de Nationale Bank; daarna heeft de Schatkist dit bedrag aangewend tot afkorting van het saldo harer schuld tegenover de Nationale Bank. Aldus ondergingen de voorschotten in vorm van Certificaten A een gezamenlijke vermindering van ..... *fr* 13.288 miljoen.

c) overname door de Schatkist van een bedrag groot *fr* 39.785 miljoen dat de geblokkeerde 60 pCt. der oude ingediende biljetten en der op 9 October bestaande rekening-courantsaldi bij de Nationale Bank vertegenwoordigt, alsmede de geblokkeerde 60 pCt. der bij de andere financieele instellingen ingediende biljetten; overeenkomstig art. 9 der wet van 14 October 1945 werd inderdaad de opbrengst van de Munt-saneeringsleening op een speciale, ten name van de Schatkist te openen rekening bij de Nationale Bank, geboekt; dit bedrag werd op een rekening van de passiefzijde der Nationale Bank gestort onder het hoofd « Schatkist — onbeschikbare rekeningen: speciale rekening geopend krachtens art. 9 van de wet van 14 October 1945 » ..... *fr* 39.785 miljoen.

De samentelling dezer drie posten geeft reeds een totaalbedrag van 1.330 + 13.288 + 39.785 miljoen = 54.403 miljoen.

-d) Het verschil tusschen dit cijfer en de gezamenlijke vermindering der rekening oude biljetten, hetzij een vijftig miljoen frank (54.450 miljoen — 54.403 miljoen) vertegenwoordigt de deblokkeeringen en andere kleine regularisatieboekingen tijdens de drie weken gaande van 10 tot 31 Januari.

2° Ten gevolge van de uitvoering der verrichtingen tot liquidatie der oude monetaire tegoeden, werd op de passiefzijde der balans van de Nationale Bank, een nieuwe rekening « Schatkist — Onbeschikbare rekeningen: Speciale rekening geopend krachtens art. 9 der wet van 14 October 1945 » aangelegd, die van 10 tot 31 Januari steeg tot *fr* 61.384 miljoen. Deze verschillende boekingen vloeien voort:

a) ten beloope van *fr* 39.785 miljoen uit de overname door de Schatkist van het definitief geblokkeerde deel (60 pCt.) der oude biljettenrekeningen en der bestaande rekening-courantsaldi bij de Nationale Bank, alsmede der oude biljettenrekeningen bij de andere financieele instellingen (zie 1°, c) .. *fr* 39.785 miljoen.

b) ten beloope van *fr* 21.600 miljoen uit de overname door de Schatkist van het definitief geblokkeerde deel (60 pCt.) der oude depositorekeningen bestaande bij de financieele instellingen andere dan de Nationale Bank ..... *fr* 21.600 miljoen.

Daar het hier ging om een overname door de Nationale Bank van een passiefpost, die voorheen niet bestond, moest de Staat een tegenwaarde op de actiefzijde verstrekken; zulks geschiedde in den vorm van afgifte van Certificaten A, waardoor het bedrag der voorschotten in vorm van Certificaten A, een stijging met *fr* 21.600 miljoen vertoende. Dit beteekent evenwel niet dat de openbare schuld met voornoemd bedrag gestegen is, aangezien deze laatste met een gelijkwaardig bedrag tegenover de financieele instellingen verminderde; deze laatste hebben inderdaad aan den Staat Schatkistcertificaten moeten afgeven als tegenwaarde van het deel hunner definitief geblokkeerde deposito's die in bewijzen van de Munt-saneeringsleening werden omgezet. Per slot van rekening kwam schematisch gezien alles hierop neer, dat de Nationale Bank van België van de andere financieele instel-

(1) De vereischte toelichtingen voor een duidelijk inzicht in de bewegingen der rekeningen ten gevolge van deze operaties, werden verstrekt, samen met de publicatie der weekstaten van de Nationale Bank die deze bewegingen weerspiegelen.

lingen, ten beloope der geblokkeerde 60 pCt., hun passiva, gevormd uit de geblokkeerde 60 pCt. hunner deposito's heeft overgenomen, evenals de tegenwaarde er van, nl. de Schatkistcertificaten in het bezit dezer instellingen.

Deze twee bedragen: fr 39.785 miljoen en fr 21.600 miljoen, waarvan het eerste de geblokkeerde 60 pCt. der biljetten en rekening-courantsaldi van de Nationale Bank vertegenwoordigt en het tweede, de geblokkeerde 60 pCt. der deposito's van de financieele instellingen, vormen samen, na afronding tot het miljoen, een bedrag groot fr 61.385 miljoen, welk cijfer voorkomt op de speciale onbeschikbare rekening van de Schatkist per 31 Januari.

3° Wat ten slotte den terugslag deze verschillende operaties op het bedrag der voorschotten in Certificaten A betreft, werden volgende resultaten geboekt:

a. vooreerst vermindering der certificaten A ten beloope van fr 13.288 miljoen die het resteerende deel

vertegenwoordigen der 40 pCt. tijdelijk geblokkeerde biljetten ingediend bij andere financieele instellingen dan de Nationale Bank;

b) vervolgens vermeerdering der Certificaten A ten beloope van fr 21.600 miljoen die de tegenwaarde vertegenwoordigen der geblokkeerde 60 pCt. van de deposito's der financieele instellingen en op de speciale onbeschikbare rekening van de Schatkist bij de Nationale Bank werden gestort.

Het uiteindelijk resultaat was een netto-verhoging van fr 8.312 miljoen (21.600 miljoen — 13.288 miljoen) der voorschotten in Certificaten A tijdens de maand Januari.

Het verschil tusschen deze verhoging van fr 8.312 miljoen — die uitsluitend aan de vereffening der geblokkeerde of tijdelijk onbeschikbare tegoeden is toe te schrijven — en de gezamenlijke verhoging met fr 8.634 miljoen in Januari van de voorschotten in Certificaten A, houdt verband met de normale verrichtingen tusschen de Schatkist en de Nationale Bank.

* * *

TABEL V

Crediet aan het particuliere bedrijfsleven

(miljoenen franken)

Periode	Handelspapier			Voorschotten op overheidsfondsen			Totaal		
	Maximum	Minimum	Gemiddelde	Maximum	Minimum	Gemiddelde	Maximum (1)	Minimum (1)	Gemiddelde
1946 Januari	1.381	748	1.102	503	373	459	1.839	1.251	1.561
Februari	1.319	981	1.152	575	392	467	1.893	1.373	1.619
Maart	998	925	955	259	218	240	1.255	1.143	1.195
April	908	819	852	181	161	168	1.069	988	1.020
Mei	1.118	768	990	249	187	223	1.340	1.017	1.213
Juni	1.402	1.027	1.132	241	189	207	1.592	1.235	1.339

(1) Er zij opgemerkt dat de cijfers van deze kolom niet noodzakelijk de som zijn der maximum- en minimumcijfers der disconteerings en voorschotten opgenomen in de voorgaande kolommen, daar hun datum van opname kan verschillen; het zijn veeleer maximum- of minimumbedragen van de gezamenlijke credieten in vorm van disconto op voorschotten, die op eenzelfde datum van de maand bestaan.

Crediet aan het particuliere bedrijfsleven

Uit tabel v blijkt dat het crediet door de Nationale Bank van België aan het particuliere bedrijfsleven verstrekt in den vorm van disconto van handelspapier en voorschotten op overheidsfondsen tijdens het eerste halfjaar vrij aanzienlijke schommelingen te zien gaf in verband met de evolutie op de geldmarkt. Overigens, er kon worden opgemerkt dat de bewegingen in het handelsdisconto en in de voorschotten op overheidsfondsen tijdens het heele semester een parallel verloop vertoonden, behalve wat de maand Juni betreft toen een divergeerende tendens voor het eerst tot uiting kwam.

Aldus steeg vooreerst het gezamenlijk bedrag der disconteerings en voorschotten van fr 701 miljoen per einde December tot fr 1.893 miljoen per 7 Februari ten gevolge van een zekere schaarschte der liquide middelen in verband met den jaaruultimo; in deze stijging van fr 1.192 miljoen bedroeg de aangroei van het handelsdisconto fr 834 miljoen (van fr 484 tot fr 1.318 miljoen) en deze der voorschotten fr 358 miljoen (van fr 217 tot fr 575 miljoen). Daarna verminderde het crediet aan het particuliere bedrijfsleven geleidelijk tot einde April en werd het laagste peil geboekt in den weekstaat van 25 April

met een totaalcijfer van fr 989 miljoen, waarvan fr 822 miljoen disconto en fr 167 miljoen voorschotten. Hieruit blijkt dat deze credietverstrekking aan het particuliere bedrijfsleven tijdens de maanden Maart en April, in totaal met fr 904 miljoen afnam, waarvan fr 496 miljoen op rekening van het handelsdisconto en fr 408 miljoen van de voorschotten op overheidsfondsen. Deze tendens tot inkrimping van het crediet aan het particuliere bedrijfsleven wijst op een vermindering der liquiditeitsbehoeften van de banken en van de industriele en handelsbedrijven en houdt naar alle waarschijnlijkheid verband met de expansie in de biljettencirculatie tijdens de eerste vier maanden van het jaar (alsmede met de andere bestanddeelen van de gezamenlijke geldcirculatie: deposito's op postrekening en bij de banken) die een verdere verbetering der liquiditeit van de economie in 't algemeen met zich bracht en die, zooals aange-toond werd, haar hoogtepunt in de maand April bereikte.

Met ingang van Mei kon andermaal een stijgende tendens in de credietverstrekking aan het particuliere bedrijfsleven worden opgemerkt; nadat het crediet zich in Mei en Juni regelmatig op een peil tusschen fr 1.200 miljoen en fr 1.300 miljoen handhaafde,

steeg het aan het einde van laatstgenoemde maand, tot *fr* 1.592 miljoen. Ditmaal is de aangroei uitsluitend toe te schrijven aan de toeneming van de handelsportefeuille, die, na aanhoudend om en nabij het milliard te hebben geschommeld, plotseling steeg tot *fr* 1.402 miljoen in den weekstaat van 27 Juni. Daarentegen was de beweging in de voorschotten op overheidsfondsen weinig afgeteekend in den loop van deze periode; er kon zelfs een lichte teruggang worden opgemerkt vermits het bedrag per einde Juni nog slechts *fr* 190 miljoen beliep tegen *fr* 249 miljoen per 2 Mei, terwijl het maandgemiddelde voor Juni *fr* 207 miljoen bedroeg tegen *fr* 223 miljoen in Mei.

Oorzaak van deze nieuwe stijging der credietverstrekking aan de particuliere economie tijdens de maanden Mei en Juni blijkt wel een toeneming van de liquiditeitsbehoeften van handel en nijverheid te zijn, ten gevolge van een zekere inkrimping van de geldruimte met ingang van Mei. Deze indruk wordt bevestigd door het feit dat de stijging uitsluitend betrekking had op het handelsdisconto terwijl de voorschotten op overheidsfondsen in deze tendens niet betrokken werden; hieruit kan worden afgeleid dat de uitwerking van deze contractie zich inzonderheid in handel en nijverheid deed gevoelen, dan wanneer de banken hiervan weinig of geen invloed ondervonden, hetgeen overigens als normaal moet worden geacht, gelet op de belangrijke stijging der bankdeposito's die nog tijdens het tweede kwartaal werd geboekt.

* * *

Naast het handelsdisconto en de voorschotten op overheidsfondsen, onderging het credietvolume en derhalve ook de gelde circulatie, den invloed van de verrichtingen tot stand gekomen tusschen de Nationale Bank en de semi-publieke of particuliere financieele instellingen, hetzij in vorm van disconto van papier, uitgegeven door lichamen wier verbintenissen door den Staat gewaarborgd zijn, hetzij in vorm van overheids-papier. Het gaat hier hoofdzakelijk om operaties die direct verband houden met de evolutie op de geldmarkt, inzonderheid der daggeldleeningen.

Uit tabel vi blijkt dat de fluctuaties in het disconto van papier, uitgegeven door parastatale lichamen die zich het meerendeel hunner middelen op de geldmarkt aanschaffen, zeer scherp tot uiting kwamen; zulks toont duidelijk aan in welke ruime mate de Nationale Bank optrad om dezen sector te steunen en te regulariseeren. Aanvankelijk hadden deze interventies plaats aan het einde en aan het begin van iedere maand, zulks in verband met de normale tendensen in de evolutie van de geldmarkt. Buiten deze maandelijksche invloeden kwamen ook zekere tendensen van meer conjunctureelen aard naar voren. In Januari en Februari kon vooreerst een dalende tendens worden waargenomen waardoor het bedrag dezer credieten van *fr* 983 miljoen per 3 Januari terugliep tot *fr* 285 miljoen per 21 Februari, en het maandgemiddelde van *fr* 910 miljoen in Januari tot *fr* 469 miljoen in Februari. Met ingang van Maart gaf de tendens, zooals blijkt uit de maandgemiddelden, een nagenoeg ononderbroken stijging te zien, met uitzondering van een lichte ombuiging in Mei, ook al had deze veeleer een seizoenkarakter. Aldus steeg het bedrag van de portefeuille-wissels door deze lichamen uitgegeven, van *fr* 755 miljoen einde Februari tot *fr* 2.444 miljoen per 27 Juni, zijnde het maximumcijfer van het eerste semester; wat het maandgemiddelde betreft, het vermeerderde van *fr* 741 miljoen in Maart tot *fr* 2.090 miljoen in Juli, na eerst van *fr* 1.498 miljoen in April tot *fr* 1.342 miljoen in Mei te zijn gedaald.

Deze verschillende bewegingen zijn dan ook in overeenstemming met de fundamenteele tendensen van de algemeene monetaire evolutie tijdens het eerste halfjaar van 1946, zooals ze naar voren kwamen uit het onderzoek der voornaamste factoren die den gezamenlijken toestand beheerschten. Ze zijn eveneens de bevestiging van een welgekend conjunctureel verschijnsel, waarbij de kenmerkende uitingen dezer diverse tendensen of de voortekenen van hun ommekeer zich over het algemeen in de eerste plaats op de geldmarkten doen gevoelen en meestal enkele weken of zelfs enkele maanden op gelijkaardige symptomen van de andere markten vooruit loopen.

TABEL VI

Disconto van overheids- en semi-overheidspapier

(*millioenen franken*)

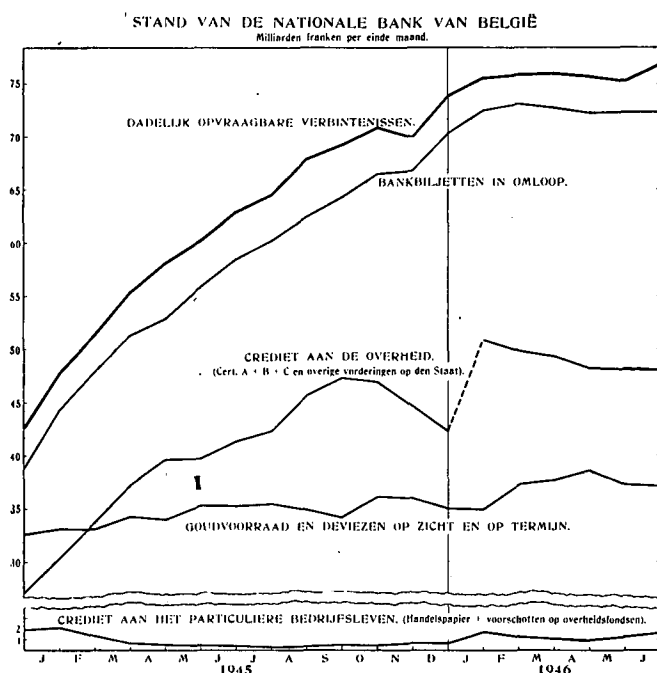
Periode	Papier uitgegeven door lichamen wier verbintenissen door den Staat gewaarborgd zijn			Overheidspapier		
	Maximum	Minimum	Gemiddelde	Maximum	Minimum	Gemiddelde
1946 Januari	1.064	778	910	—	—	—
Februari	755	221	469	—	—	—
Maart	970	572	741	104	4	54
April	1.809	1.021	1.498	95	2	33
Mei	1.499	1.065	1.342	220	30	95
Juni	2.444	1.732	2.090	29	23	26

Sinds de maand Maart worden de transacties op de geldmarkt beïnvloed door een nieuwe wijze van discontering van het overheidspapier door de banken aangeboden. Het nieuwe régime werd ingevoerd om de banken toe te laten zich gemakkelijker aan te passen aan den toestand geschapen door het ministerieel besluit van 5 Februari 1946, waarbij aan de banken vrij strenge regelen inzake dekking hunner verplichtingen worden opgelegd. Dank zij dit nieuwe stelsel kunnen de credietinstellingen zich tegen voordelige voorwaarden bijkomende kasmiddelen, waaraan zij op bepaalde oogenblikken kunnen behoefte hebben, aanschaffen, zoodat zij op hun beurt een ruimer aandeel kunnen nemen in de inter-bankmarkt en in de financiering van de Schatkist. Uit de cijfergegevens van tabel VI blijkt dat bedoelde operaties reeds een zekere uitbreiding namen. Dank zij deze disconteringen zal het voortaan mogelijk zijn een meer soepel en ook vollediger gebruik te maken van de diverse mogelijkheden die door de geldmarkt worden geboden.

* * *

Aan de hand van onderstaande grafiek kan het verloop worden nagegaan der voornaamste bestanddeelen van den monetair toestand, zooals hij in de weekstaten van de Nationale Bank tot uiting komt. De curven stellen deze verschillende gegevens voor van einde 1944 af, en geven aldus een duidelijker beeld van de aanzienlijke verbetering die t.o.v. 1945 in den gezamenlijken toestand sinds het begin van het loopende jaar is ingetreden.

GRAFIEK I

Giraalgeld

De evolutie in den sector van het giraalgeld gaf niet steeds een trouwe weerspiegeling van deze der bankbiljettencirculatie. Bovendien kan een licht uiteenlopende tendens in de ontwikkeling van de twee voornaamste bestanddeelen er van, nl. de tegoeden op postrekening en de bankdeposito's, worden opgemerkt.

Tabel VII toont inderdaad aan dat het gezamenlijk volume van het giraalgeld in vorm van vrije particuliere tegoeden bij het Bestuur der Postchèques en van vrije dadelijk opvraagbare bankdeposito's, tijdens het eerste halfjaar scherper afgeteekende en ook meer homogene schommelingen dan de fiduciaire circulatie te zien gaf. Hun essentieel kenmerk ligt in het feit dat de dalende tendens in de biljettencirculatie tijdens het tweede kwartaal geen contractie teweegbracht van het gezamenlijk bedrag der dadelijk opvraagbare bankdeposito's en der tegoeden op postrekening: de verhooging gedurende het tweede kwartaal was inderdaad nagenoeg even belangrijk als in het eerste (*fr* 2.509 miljoen tegen *fr* 2.777 miljoen), dan wanneer de overeenstemmende bewegingen in de fiduciaire circulatie resp. een vermeerdering van *fr* 2.462 miljoen tijdens het eerste kwartaal en een vermindering van *fr* 333 miljoen in het tweede kwartaal waren. Voor het geheele eerste semester beliep de gezamenlijke aangroei van het giraalgeld derhalve *fr* 5.286 miljoen.

TABEL VII

Verloop van de giraalgeldcirculatie

(millioenen franken)

Periode	Particuliere tegoeden op postgirekening		Dadelijk opvraagbare bankdeposito's (per einde maand)	Totaal (per einde maand)
	Einde maand	Maand-gemiddelde		
1945 December	12.758	12.354	28.133	40.891
1946 Januari	12.188	11.978		
Februari	14.708	12.089		
Maart	13.427	13.104	30.241	43.068
April	13.189	12.842		
Mei	12.991	12.917		
Juni	13.754	12.892	32.423	46.177

Deze regelmatige toeneming is uitsluitend toe te schrijven aan de omzeggens aanhoudende expansiebeweging der bankdeposito's, daar de particuliere tegoeden op postrekening een meer genuanceerd verloop vertoonden; in laatstgenoemden sector kwam de tendens naar stabilisatie en zelfs naar een zekere contractie, zooals inzonderheid blijkt uit de cijfers der gemiddelde dagtegoeden, vrij duidelijk tot uiting in den loop van het tweede kwartaal, terwijl deze tendens niet kon worden opgemerkt bij de dadelijk opvraagbare bankdeposito's. Er dient evenwel reke-

ning gehouden met het feit dat t.a.v. de banken, de aangroei van *fr* 2.182 miljoen der vrije dadelijk opvraagbare deposito's in het tweede kwartaal, in zekeren zin gecompenseerd werd door een daling van *fr* 2.059 miljoen (van *fr* 16.251 miljoen tot *fr* 14.192 miljoen) der tijdelijk onbeschikbare deposito's, dan wanneer dit verschijnsel zich niet heeft voorgedaan bij de postrekeningen, waar de — weinig belangrijke — onbeschikbare tegoeden slechts met *fr* 73 miljoen (van *fr* 729 miljoen tot *fr* 656 miljoen) in het tweede kwartaal verminderden. Deze bewegingen der onbeschikbare tegoeden zijn evenwel van uit zuiver monetair oogpunt praktisch van geen directen invloed op het verloop van den economischen toestand.

Er zij eveneens opgemerkt dat de snellere toename der saldi op postrekening onmiddellijk na de doorvoering der geldsaneeringsoperaties en tot in 1945, zich in het jaar 1946 niet meer heeft voorgedaan; hierdoor ontstond opnieuw een beter evenwicht in de bewegingen van deze twee posten.

TABEL VIII

Verhouding tusschen gelddeposito's en bankbiljettencirculatie

Periode	Verhouding in pCt. van het totaal bedrag der bankdeposito's (dadelijk opvraagbaar en op ten hoogste één maand) en der particuliere tegoeden op postgirorekening tot het bedrag der uitstaande biljetten van de Nationale Bank	Verhouding in pCt. der bankdeposito's (dadelijk opvraagbaar en op ten hoogste één maand) tot het bedrag der uitstaande biljetten van de Nationale Bank
Gemiddelde 1936-1938	86,7	74,6
Einde 1939	52,4	41,4
Einde Augustus 1944	44,8	36,5
Einde 1944	61,3	35,1
Einde 1945	67,5	49,3
Einde Maart 1946	69,6	51,2
Einde Juni 1946	73,7	54,7

Ten gevolge van de uiteenlopende tendensen in het verloop van de bankbiljettencirculatie en van het giraalgeld, werd de gezamenlijke structuur van 's lands geldwezen tijdens het eerste halfjaar andermaal ten gunste van een relatieve stijging van het giraalgeld in het gezamenlijk volume der betaalmiddelen gewijzigd. Deze beweging die vorig jaar werd ingezet en afbreuk deed aan een tendens die sedert 1939 tot op het oogenblik van de geldsaneering viel waar te nemen, kwam tot uiting in een geleidelijke verbetering van de verhouding tusschen het volume der bankdeposito's en tegoeden op postrekening eendeels, en het bedrag der bankbiljetten in circulatie anderdeels (tabel VIII). Zij beteekent onmiskenbaar een versteviging en een technischen vooruitgang van ons geldwezen, daar zowel de theorie als de ervaring geleerd hebben, dat een geldstructuur met een ruim

giraalgeldverkeer als een meer geëvolueerd en rationeeler betalingssysteem moet worden beschouwd; in dit opzicht is het voorbeeld der Angelsaksischen landen, waar de betaalmiddelen in vorm van giraalgeld een veelvoud van de biljettencirculatie uitmaken en waar dan ook de transacties met « gesloten beurs » 80 à 90 pCt. van het gezamenlijke betalingsverkeer vertegenwoordigen, een afdoend bewijs.

Deze aanhoudende stijging, sedert einde 1944, van de verhouding der gelddeposito's tot den bankbiljettenomloop is des te belangrijker en te meer verheugend, daar zij een duidelijk bewijs is van een volledig en snel herstel van den kringloop op de geld- en kapitaalmarkten, wier normale ontwikkeling sinds 1939 gehinderd werd door de bijzondere factoren eigen aan de oorlogseconomie en oorlogsfinanciën. Deze gunstige ontwikkeling levert inderdaad het bewijs van een teruggang der thesaurisatie van bankbiljetten en een vermindering der individueele kasmiddelen, die voorheen abnormaal waren gestegen, hetzij in verband met de algemeen heerschende onzekerheid, hetzij met het oog op handels- of industriele transacties op de niet officieele markten, waarop het « naamlooze » bankbiljet als het meest geschikte betaalmiddel werd aangewend. Een inkrimping van deze kasmiddelen is dan ook een kenteeken van een terugkeer tot meer normale verhoudingen in dit opzicht.

Per einde Juni 1946 overschreed deze verhouding voor de bankdeposito's alleen, zoowel als voor de bankdeposito's en de tegoeden op postrekening samen, in aanzienlijke mate de overeenkomstige percentages van einde 1939; desniettemin lagen de laatste cijfers nog onder het gemiddelde van het tijdvak 1936-1938. Naar alle waarschijnlijkheid mag evenwel aangenomen worden dat dit herstel zich ook in den loop der volgende maanden zal voortzetten; er kan trouwens opgemerkt worden dat het tempo van de stijging tijdens het afgelopen halfjaar praktisch niet vertraagde in vergelijking met het jaar 1945 (met uitzondering van de bankdeposito's). Men kan er zich dan ook aan verwachten dat binnen afzienbaren tijd de normale vóór-oorlogse verhoudingen opnieuw zullen bereikt zijn. Zoo deze sedert de geldsaneering waargenomen ommekeer in de verhouding tusschen de bankbiljetten en de deposito's een aanzienlijke en duurzame verbetering van den toestand in dit opzicht mocht teweeg brengen, dan ware zulks onbetwistbaar een der meest klaarblijkelijke verdiensten van de geldzuiveringsoperatie.

Deblokkeering

De soepele en genuanceerde deblokkeeringspolitiek die onmiddellijk na de uitvoering van het saneeringsplan werd toegepast, werd ook tijdens het eerste semester van het loopende jaar gehandhaafd. In haar geheel gezien, streeft deze politiek er naar de krach-

tens de maatregelen van October 1944 tijdelijk geblokkeerde betaalmiddelen, geleidelijk terug in circulatie te brengen en zulks naarmate gerechtvaardigde liquiditeitsbehoefte in de economie tot uiting komen; deze wederopneming van een gedeelte der oude koopkracht moet inderdaad gepaard gaan met een uitbreiding van de handelstransacties ten einde te verhinderen dat deze bijkomende geldmiddelen het fundamentele evenwicht tusschen de economische en monetaire factoren verbreken en een inflationistische tendens zich ten gevolge van deze bijkomende « geldcreatie » ontwikkelt. Bovendien wil dit deblokkeeringsrégime aan de hand van deze algemeene richtlijnen en van de beschikkingen getroffen op grond van sociale of economische beweegredenen voor bepaalde sectoren of gevallen, een oplossing vinden aan de verscheidene problemen en specifieke toestanden die door de strenge maatregelen van October niet gekend, noch opgelost konden worden. Dit is meer in het bijzonder de taak van het Comité voor Deblocage.

In verband met het ietwat vertraagde tempo in de ontwikkeling van de economische bedrijvigheid tijdens het eerste semester van dit jaar, en de stijging van het gezamenlijk volume der uitstaande betaalmiddelen tijdens deze periode, waren geen verdere algemeene deblokkeeringsmaatregelen vereischt. Daartegenover heeft het Comité voor Deblocage zijn taak van verzachting en aanpassing der bestaande regelingen verder uitgewerkt naar gelang van de wisselende noodwendigheden der individueele gevallen. De hierna volgende tabellen geven een beeld van den omvang, de kenmerken en de resultaten van de tusschenkomst van het Comité op dit terrein. Tabel ix geeft den gezamenlijken stand aan der deblokkeeringen per 30 Juni jl. sinds het Comité zijn werkzaamheden aanving; in tabel x zijn dezelfde gegevens opgenomen doch ditmaal uitsluitend met betrekking tot het eerste semester van dit jaar; de gegevens vermeld in tabel xi geven een overzicht van de eene maand tot de andere, van de netto-resultaten der deblokkeeringen door het Comité van Januari tot Juni verleend.

TABEL IX

Vrijmakingen op tijdelijk onbeschikbare rekeningen door het Comité voor Deblocage verleend
per 30 Juni 1946

(duizenden franken)

Aanvragen vanwege :	Gezamenlijke aanvragen		Ingewilligde aanvragen		Afgewezen aanvragen (1)		Ingetrokken aanvragen	
	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag
Industrieelen, handelaars en ambachtstlui	60.554	3.301.833	32.116	1.538.137	19.588	1.209.580	8.850	554.116
Schippers	3.145	58.808	3.050	54.515	93	4.145	2	148
Oorlogsgetroffenen	102.818	1.280.613	96.825	1.180.563	3.648	91.945	2.345	8.105
Wederopbouw	390	14.263	216	6.997	171	7.209	3	57
Bijzondere gevallen :								
Gewono	140.049	1.321.752	120.111	860.370	16.802	447.506	3.136	13.876
Loonen	112	5.658	94	4.197	18	1.461	—	—
Personen boven 65 jaar	84.179	1.083.331	74.188	832.462	9.538	249.333	453	1.536
Britsche, Amerikaanse en Portugeesche tegoeden	626	121.079	614	101.927	12	19.152	—	—
Totaalbedrag	391.873	7.187.337	327.214	4.579.168	49.870	2.030.331	14.789	577.838
Beursmakelaars		125.564		125.564		—		—
Politieke gevangenen	1.478	22.500	1.478	22.500	—	—	—	—
Eindtotaal		7.335.401		4.727.232		2.030.331		577.838

(1) In de afgewezen aanvragen is een zeker percentage begrepen waarvoor een principieele inwilliging voor een latere vrijmaking werd verleend, doch waarvan de definitieve toezegging verschoven is tot het tijdstip waarop de beweegreden van de ingediende aanvraag werkelijk aanwezig is.

TABEL X

Vrijmakingen op tijdelijk onbeschikbare rekeningen door het Comité voor Deblocage verleend
tijdens het eerste halfjaar van 1946

(duizenden franken)

Aanvragen vanwege :	Gezamenlijke aanvragen		Ingewilligde aanvragen		Afgewezen aanvragen		Ingetrokken aanvragen	
	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag
Industrieelen, handelaars en ambachtstlui	18.977	650.741	6.905	188.184	6.769	264.170	3.303	198.387
Schippers	272	8.429	228	6.184	44	2.245	—	—
Oorlogsgetroffenen	8.756	113.371	7.615	89.146	1.048	23.776	93	449
Wederopbouw	339	12.431	165	5.165	171	7.209	3	57
Bijzondere gevallen :								
Gewone	37.914	322.352	30.466	202.318	7.132	118.510	316	1.524
Loonen	5	114	5	114	—	—	—	—
Personen boven 65 jaar	55.315	925.169	48.088	731.146	6.963	193.144	264	879
Britsche, Amerikaansche en Portugeesche tegoeden	607	97.224	595	78.072	12	19.152	—	—
Totaalbedrag	120.185	2.129.831	94.067	1.300.329	22.139	628.206	3.979	201.296
Beursmakelaars		9.335		9.335		—		—
Politieke gevangenen	844	11.583	844	11.583	—	—	—	—
Eindtotaal		2.150.749		1.321.247		628.206		201.296

TABEL XI

Vrijmakingen op tijdelijk onbeschikbare rekeningen door het Comité voor Deblocage verleend

Ingewilligde aanvragen in den loop van het eerste halfjaar van 1946

(duizenden franken)

Aanvragen vanwege :	1946						Totaal halfjaar
	Januari	Februari	Maart	April	Mei	Juni	
Industrieelen, handelaars en ambachtstlui	38.634	30.833	34.788	34.452	20.398	29.079	188.184
Schippers	2.025	1.538	1.286	301	130	904	6.184
Oorlogsgetroffenen	22.285	16.493	14.160	15.545	12.261	8.402	89.146
Wederopbouw	33.316	775	894	1.145	1.225	810	5.165
Bijzondere gevallen :							
Gewone	33.191	30.880	30.091	35.075	38.136	34.945	202.318
Loonen	75	10	15	—	—	14	114
Personen boven 65 jaar	105.340	136.551	158.799	156.795	93.463	80.198	731.146
Britsche, Amerikaansche en Portugeesche tegoeden	24.535	1.763	11.771	8.644	15.298	16.061	78.072
Totaalbedrag	226.401	218.843	251.804	251.957	180.911	170.413	1.300.329
Beursmakelaars	9.275	16	6	—	38	—	9.335
Politieke gevangenen	3.186	1.662	1.538	2.494	1.166	1.537	11.583
Eindtotaal	238.862	220.521	253.348	254.451	182.115	171.950	1.321.247

Uit de vergelijking der cijfergegevens van tabel IX en X kan worden opgemaakt, dat het tempo der verleende deblokkeeringen tijdens het afgelopen halfjaar nagenoeg gelijk was aan dit van het voorgaande tijdvak : gemiddeld *fr* 220 miljoen per maand voor het eerste semester van het jaar tegen een gemiddelde van *fr* 227 miljoen voor de vijftien maanden gaande van October 1944 tot December 1945. Aldus kan opgemerkt worden dat, ondanks het reeds ver afgelegd tijdstip waarop de drastische inkrimping der betaalmiddelen werd doorgevoerd, en de reeds ver

gevoerde aanpassing van de economie aan de nieuwe verhoudingen op monetair gebied dank zij een vrij snellen aangroei van de liquide middelen van bedrijven en particulieren, het tempo der vrijmakingen van tijdelijk onbeschikbare tegoeden door het Comité voor Deblocage, praktisch niet verzwakte. Deze bereidwillige en tegemoetkomende houding van het Comité blijkt eveneens uit het feit dat de ingediende en niet ingetrokken aanvragen tot vrijmaking ingewilligd werden ten beloope van 67,8 pCt. van hun gezamenlijk bedrag tijdens het eerste halfjaar, tegen 70,7 pCt.

voor de periode eindigend op 31 December 1945, toen aan de overgrootste meerderheid der meest dringende en gerechtvaardigde gevallen klaarblijkelijk reeds een oplossing was gegeven. Deze factor heeft niet nagelaten een gunstigen invloed op het gezamenlijke verloop van 's lands monetairen toestand uit te oefenen.

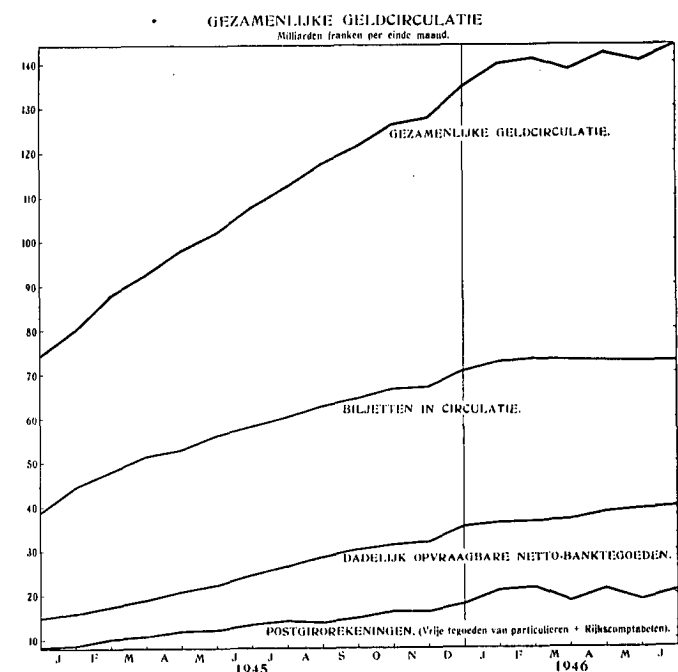
Deze conclusie wordt trouwens bevestigd door de vergelijking — aan de hand van dezelfde tabellen — der verschillende groepen van deblokkeeringsaanvragen, alsmede door de nieuwe tendensen die in bedoelde groepen in den loop van het halfjaar tot uiting kwamen. Aldus kon vooreerst worden opgemerkt, dat de aanvragen vanwege industrieelen, handelaars en ambachtlieden in aanzienlijke mate verminderden; er werden in het eerste halfjaar van 1946 voor *fr* 650 miljoen aanvragen ingediend, waarvan *fr* 198 miljoen ingetrokken tegen *fr* 2.651 miljoen aanvragen, waarvan *fr* 356 miljoen ingetrokken, tijdens de periode eindigend op 31 December 1945. Wat de verhouding tusschen de ingewilligde en afgewezen aanvragen betreft, zij werd eveneens in aanzienlijke mate gewijzigd: terwijl tot einde 1945, het percentage der ingewilligde aanvragen t.o.v. de totale waarde der ingediende en niet ingetrokken aanvragen nog steeds 58,8 pCt. bedroeg, was deze verhouding in den loop van het eerste halfjaar van 1946, gedaald tot 41,6 pCt., ofschoon het Comité geen strengere criteria toepaste bij de beoordeeling der aanvragen. Klaarblijkelijk namen de werkelijk gerechtvaardigde aanvragen vanwege handel en nijverheid dus hoe langer hoe meer af, ten gevolge van het ondertusschen terug op peil gebrachte bedrijfskapitaal. De deblokkeeringen ten behoeve der oorlogsgetroffenen waren, in overeenstemming met de aanvragen van deze zijde, nog slechts van geringe beteekenis t.o.v. de voorgaande periode (*fr* 89 miljoen ingewilligde op *fr* 113 miljoen ingediende aanvragen voor het eerste halfjaar tegen *fr* 1.091 miljoen vrijmakingen op *fr* 1.167 miljoen ingediende aanvragen tot 31 December 1945); de overgrootste meerderheid van dergelijke gevallen hadden inderdaad een oplossing in 1945 gekregen. Ook de cijfers betreffende de gewone aanvragen door particulieren om diverse redenen ingediend, liepen sterk achteruit. *fr* 202 miljoen vrijmakingen op *fr* 322 miljoen aanvragen tijdens het eerste halfjaar van 1946, tegen *fr* 658 miljoen vrijmakingen op *fr* 999 miljoen aanvragen tot einde 1945. Daarentegen waren de met ingang van October 1945 in werking getreden maatregelen ten behoeve van bejaarde personen, oorzaak van een aanmerkelijke toeneming der deblokkeeringen ten gunste van deze groep: terwijl deze post tot einde 1945 van weinig beteekenis was (*fr* 101 miljoen vrijmakingen per einde December) won hij in den loop der laatste maanden dermate aan beteekenis, dat de uit dien hoofde ingewilligde deblokkeeringen voor het afgelopen halfjaar alleen reeds de gezamenlijke vrijmakingen van al de andere groepen te boven gingen: *fr* 731 miljoen op een gezamenlijk bedrag van *fr* 1.321 miljoen. Ten slotte zij

nog opgemerkt dat blijkens tabel XI het maandelijksch bedrag der ingewilligde deblokkeeringen, met ingang van Mei vrij scherp daalde; deze tendens die sindsdien aanhield, kon eveneens bij de ingediende aanvragen opgemerkt worden; daar deze gegevens evenwel van minder belang zijn, werden zij in de maandtabel niet opgenomen.

* * *

In onderstaande grafiek kunnen sedert einde 1944 de bewegingen van de voornaamste bestanddeelen van het volume der betaalmiddelen worden nagegaan, evenals de evolutie van de gezamenlijke geldcirculatie, d.w.z. de circulatie voor rekening van de Schatkist (muntstukken en biljetten), de biljetten en rekeningcourantsaldi van de Nationale Bank, de deposito's bij de banken en op postgirorekening.

GRAFIEK II

Gezamenlijke koopkracht

Om dit retrospectief overzicht van de monetaire evolutie te besluiten, werd hieronder een tabel opgenomen, waarin het verloop tijdens het eerste halfjaar van de gezamenlijke in het land aanwezige koopkracht zoowel in vorm van vrije geldmiddelen als van tijdelijk onbeschikbare tegoeden voorkomt. Deze tabel sluit aan bij degenen die in het nummer van October 1945 (blz. 135 en 136), voor dezelfde gegevens tot einde November van dit jaar vermeld zijn.

Stand van de koopkracht

(milliarden franken)

Einde maand	Muntstukken en biljetten van de Schatkist	Biljetten van de Nationale Bank van België	Rekening-courant-saldi bij de Nationale Bank van België	Bankrekeningen in Belgische franken	Postgirorekeningen der particulieren en Rijkscomptabelen	Totaal
a) Vrije geldmiddelen.						
1944 December	6,4	40,8	3,4	15,9	8,1	74,6
1945 December	6,9	71,8	4,1	36,1	18,5	137,4
1946 Januari	6,8	72,7	3,1	36,0	21,5	140,1
Februari	6,7	73,4	2,5	36,3	21,7	140,6
Maart	6,6	73,5	4,2	38,4	19,6	142,3
April	6,5	73,0	3,3	38,8	21,0	142,6
Mei	6,5	73,7	2,6	39,5	22,5	144,8
Juni	6,3	73,0	3,4	40,4	22,9	146,0
b) Tijdelijk onbeschikbare geldmiddelen.						
1944 December	—	25,4	—	10,4	1,2	37,0
1945 December	—	—	1,4	17,8	0,8	20,0
1946 Januari	—	—	1,3	17,4	0,8	19,5
Februari	—	—	1,3	17,0	0,7	19,0
Maart	—	—	1,2	16,6	0,7	18,5
April	—	—	1,1	16,2	0,7	18,0
Mei	—	—	1,1	15,4	0,7	17,2
Juni	—	—	1,0	14,5	0,7	16,2
c) Totaalbedrag der geldmiddelen (vrije + tijdelijk onbeschikbare geldmiddelen).						
1944 December	6,4	66,2	3,4	26,3	9,3	111,6
1945 December	6,9	71,8	5,5	53,9	19,3	157,4
1946 Januari	6,8	72,7	4,4	53,4	22,3	159,6
Februari	6,7	73,4	3,8	53,3	22,4	159,6
Maart	6,6	73,5	5,4	55,0	20,3	160,8
April	6,5	73,0	4,4	55,0	21,7	160,6
Mei	6,5	73,7	3,7	54,9	23,2	162,0
Juni	6,3	73,0	4,4	54,9	23,6	162,2

Deze concrete cijfergegevens doen de juiste waarde uitschijnen van de voorbarige conclusies en ongegronde critiek die sommigen meenden te moeten afleiden uit bepaalde fragmentarische tendensen in de evolutie van 's lands geldwezen sinds het begin van het tweede kwartaal en waarop wij overigens reeds de aandacht in den loop van deze uiteenzetting hebben gevestigd. Op grond van deze gedeeltelijke gegevens over het verloop van de gezamenlijke geldcirculatie, inzonderheid wat de stabiliteit en zelfs de kleine inkrimping der bankbiljettencirculatie met ingang van April 1945 betreft, werd inderdaad in bepaalde kringen gevreesd voor de uitbreiding eener algemeene geldcontractie hier te lande, die een zeer schadelijke deflationistische uitwerking had kunnen ten gevolge hebben. Welnu de maandcijfers betreffende de aanwezige vrije koopkracht toonen aan dat zulks in geen deele het geval was en dat een dergelijke evolutie, althans per einde Juni, zich niet had voorgedaan. Het gezamenlijk bedrag der vrije koopkracht vertoonde integendeel een regelmatig vooruitgang tijdens den heelen duur van het eerste halfjaar en wel van *fr* 137,4 milliard per einde December 1945 tot *fr* 146,0 milliard per einde Juni 1946. Verder kon worden opgemerkt dat zelfs het verloop

in het tweede kwartaal geen opvallende verzwakking dezer expansiebeweging t.o.v. het eerste kwartaal vertoonde, daar de stijging van de gezamenlijke vrije koopkracht *fr* 4,9 milliard in het eerste en *fr* 3,7 milliard in het tweede kwartaal bedroeg. De maand Januari, buiten beschouwing gelaten die — zooals verder zal blijken — een veeleer exceptioneel karakter vertoonde, is het tempo van den normalen aangroei zelfs iets grooter in den loop der laatste drie maanden. Hieruit volgt dat deze diverse cijfergegevens de bewering als zou het land sedert de maand Mei een deflatie-cyclus — althans in de zuiver monetaire beteekenis van het woord — ingetreden zijn, niet bevestigen.

Wel is waar geven de cijfers betreffende het gezamenlijk bedrag aan vrije koopkracht geen heel nauwkeurig beeld van den werkelijken toestand in het particuliere bedrijfsleven, daar in deze bedragen ook de beschikbare geldmiddelen in het bezit van de Rijkscomptabelen op postrekening begrepen zijn, hetgeen een aanzienlijk bedrag vertegenwoordigt. De analyse der gedetailleerde gegevens van de koopkracht toont evenwel aan dat deze factor de gezamenlijke evolutie weinig of niet gewijzigd heeft, behalve dan in Januari toen het tegoed der Rijkscomptabelen op postreke-

ning steeg van *fr* 5.758 miljoen per einde December tot *fr* 9.327 miljoen per einde Januari, welke stijging den gezamenlijken aangroei der vrije koopkracht tijdens deze maand overtrof. Daarentegen daalde het tegoed der Rijkscomptabelen op postrekening van *fr* 9.327 miljoen per einde Januari tot *fr* 9.127 miljoen per einde Juni, waaruit blijkt dat de toeneming van de gezamenlijke betaalmiddelen van *fr* 140,1 milliard tot *fr* 146,0 milliard, hetzij nagenoeg zes milliard, algeheel voor rekening kwam van het particuliere bedrijfsleven.

Uit het onderzoek van de tabel over de vrije koopkracht komen aldus twee fundamenteele conclusies naar voren :

Vooreerst toont de vergelijking der gezamenlijke cijfers voor 1945 met deze van het eerste halfjaar van 1946 aan, dat er praktisch geen parallel meer te trekken is tusschen deze twee perioden : tegenover een gemiddelde stijging van *fr* 5,2 milliard per maand in 1945 staat nog slechts een gemiddelde vermeerdering van *fr* 1,4 milliard tijdens de eerste zes maanden van het loopende jaar.

De tweede conclusie is dat de vrees en de voorbarige meeningen in verband met de geldevolutie sedert het begin van het tweede kwartaal van 1946, van allen grond ontbloomt zijn : het totaalbedrag der liquide middelen steeg ononderbroken verder, wel is waar minder sterk, doch nog in aanmerkelijke mate; het grootste deel dezer stijging van de beschikbare geldmiddelen werd door het particuliere bedrijfsleven opgenomen. Per slot van rekening kon in bepaalde sectoren van het geldwezen, met name in de bankbiljettencirculatie, een stabiliteit of een lichte teruggang worden waargenomen, doch de gezamenlijke tendens bleef in de richting van een gematigde expansie.

Wat het bedrag der nog tijdelijk onbeschikbare tegoeden betreft, het ging regelmatig terug onder den convergeerenden invloed der ingewilligde deblokkeeringen en de betaling der belastingen door middel

van deze tegoeden. Het daalde van *fr* 20,0 milliard per einde 1945 tot *fr* 16,2 milliard, hetzij een vermindering van *fr* 3,8 milliard in den loop van het beschouwde halfjaar. Dit verloop kan in de gegeven omstandigheden als bevredigend worden aangezien. Het toont aan dat, ook bij uitblijven van algemeene deblokkeeringsmaatregelen, het bedrag der nog tijdelijk onbeschikbare tegoeden regelmatig inkrimpt zoowel ten gevolge van de ingewilligde vrijmakingen door het Comité voor Deblocage als van de belastingbetalingen door middel van deze tegoeden, en zulks in een tempo dat de vereffening van dezen post binnen afzienbaren tijd kan worden in het vooruitzicht gesteld.

Verder kan uit een vergelijking van de gezamenlijke vermindering der tijdelijk onbeschikbare tegoeden tijdens het beschouwde halfjaar, hetzij *fr* 3,8 milliard, met het bedrag der vrijmakingen door het Comité voor Deblocage (*fr* 1,3 milliard), bij benadering worden nagegaan welk aandeel der tijdelijk onbeschikbare tegoeden voor het afdragen der belastingen werd aangewend. Dit bedrag dat ongeveer *fr* 2,5 milliard bereikte, is niet absoluut nauwkeurig, daar zekere wijzigingen in de tijdelijk onbeschikbare tegoeden — waarvan het bedrag overigens heel klein moet zijn — zich kunnen voorgedaan hebben, wegens andere oorzaken, o.m. de laattijdige regularisatie van de rekeningen. De aldus vrijgemaakte bedragen voor de afdoening der belastingverplichtingen hebben niet nagelaten hun invloed op de gezamenlijke monetaire en financieele evolutie te doen gelden. Inderdaad, dank zij deze vereffening door middel van tijdelijk onbeschikbare tegoeden werden niet alleen geen gelden onttrokken aan het gezamenlijk volume der uitstaande betaalmiddelen, doch onrechtstreeks heeft zij ook de liquiditeit van de economie verhoogd, aangezien deze bedragen een bijkomende koopkracht vertegenwoordigen, die via het kanaal der openbare uitgaven omzeggens onmiddellijk door den Staat naar de privé-economie wordt overgedragen.

ECONOMISCHE WETGEVING

Deze rubriek bevat de wetten, besluiten en andere officiële bekendmakingen die van bijzonder belang zijn voor 's lands algemeene economie en via het Belgisch Staatsblad werden afgekondigd in den loop van de maand aan deze van de publicatie van ons Tijdschrift voorafgaand.

Alleen de gewichtigste wetten en besluiten hebben wij in extenso overgenomen. Voor de andere wetteksten volstaat een eenvoudige vermelding, desnoods door een verklarende nota verduidelijkt.

Om het naslaan er van te vergemakkelijken, hebben wij hooger bedoelde documentatie in de volgende rubrieken ondergebracht :

- I. *Algemeene economische en sociale wetgeving*
- II. *Geld-, bank- en financieuzen*
- III. *Landbouw*
- IV. *Nijverheid*
- V. *Arbeid*
- VI. *Binnenlandsche handel*
- VII. *Buitenlandsche handel*
- VIII. *Verkeerswezen*
- IX. *Prijzen en loonen*
- X. *Rantsoeneering en ravitailleering*
- XI. *Wederopbouw en oorlogsschade*

I — ALGEMEENE ECONOMISCHE EN SOCIALE WETGEVING

Ministerieel besluit van 23 April 1946

houdende instelling van een commissie belast met de studie van een beroepsstatuut voor den ondernemingsrevisor (Staatsblad, 10 Mei 1946, blz. 4118).

Besluitwet van 14 Mei 1946

waarbij toegestaan wordt onder de administratie van den Dienst van het Sequester te stellen de bedrijven die de regeling in verband met 's lands bevoorrading overtreden (Staatsblad, 16 Mei 1946, blz. 4278).

II — GELD-, BANK- EN FINANCIEWEEZEN

Besluitwet van 11 Mei 1946

houdende wijziging van de wet dd. 7 December 1934 tot instelling van een Centraal Bureau voor de Kleine Spaarders (Staatsblad, 31 Mei 1946, blz. 4757).

Ministerieel besluit van 15 Mei 1946

Derde ministerieel besluit ter uitvoering van de wet van 14 October 1945 betreffende de geblokkeerde of tijdelijk onbeschikbare monetaire activa (Staatsblad, 25 Mei 1946, blz. 4582).

Ministerieel besluit van 22 Mei 1946

betreffende het bewijs van niet-vijandelijken eigendom van in het buitenland aangegeven Belgische effecten (Staatsblad, 29 Mei 1946, blz. 4694).

III — LANDBOUW

Besluit van 30 Januari 1946

genomen in uitvoering van het besluit van 26 November 1945 betreffende de levering van zuivelproducten en houdende afschaffing van den bestendigen inventaris van den rundveestapel. — Erratum (Staatsblad, 6-7 Mei 1946, blz. 4023).

IV — NIJVERHEID

Ministerieel besluit van 18 April 1946

waarbij een jaarlijksche statistiek van de voortbrenging wordt voorgeschreven in de margarinenuijverheid (Staatsblad, 12 Mei 1946, blz. 4183).

Ministerieel besluit van 18 April 1946

waarbij een jaarlijksche statistiek van de voortbrenging wordt voorgeschreven in de tabaksnijverheid (Staatsblad, 12 Mei 1946, blz. 4181).

Ministerieel besluit van 18 April 1946

waarbij een jaarlijksche statistiek van de voortbrenging wordt voorgeschreven in de nijverheid der plantaardige en dierlijke oliën (Staatsblad, 12 Mei 1946, blz. 4184).

Ministerieel besluit van 3 Mei 1946

houdende afschaffing, wat betreft het zink, van de reglementeering van de voortbrenging en de verdeling van de non-ferro metalen, ingesteld door het ministerieel besluit van 31 Januari 1945 (Staatsblad, 5 Mei 1946, blz. 3990).

Ministerieel besluit van 3 Mei 1946

houdende afschaffing van het ministerieel besluit van 31 Januari 1945 betreffende de aangifte der voorraadschommelingen van netto-ferro metalen (Staatsblad, 5 Mei 1946, blz. 3990).

V — ARBEID

Besluit van den Regent van 12 Maart 1946

tot bepaling der voorwaarden en der pleegvormen voor het bekomen, in geval van staking en lock-out, van toelagen voor onvrijwillige werkloosheid. — Erratum (Staatsblad, 19 Mei 1946, blz. 4383).

VI — BINNENLANDSCHE HANDEL

Besluit van 7 Mei 1946

betreffende de sluikslachten, waarbij het besluit van 28 Januari 1946, houdende toelating tot aankoop van slachtvee op de hoeve, wordt uitgelegd (Staatsblad, 26 Mei 1946, blz. 4645).

Ministerieel besluit van 8 April 1946

houdende wijziging van het besluit van 14 October 1944, houdende vaststelling der maximumprijzen van mijnhout vanaf 1 September 1944. — Errata (Staatsblad, 22 Mei 1946, blz. 4422).

Ministerieel besluit van 27 April 1946

houdende regeling van de prijzen van « maïsbloem » (Staatsblad, 17 Mei 1946, blz. 4312).

Ministerieel besluit van 6 Mei 1946

houdende wijziging van het besluit van 20 Februari 1946, betreffende de vaststelling der maximumprijzen van producten, stoffen, eet- of koopwaren, en houdende vaststelling der maximum-handelswinstmarges toe te passen door de tusschenpersonen voor zekere artikels en producten van gewoon gebruik (Staatsblad, 11 Mei 1946, blz. 4150).

Ministerieel besluit van 8 Mei 1946

houdende wijziging en aanvulling van de besluiten van 12 October 1944, 1 en 20 Juni 1945, betreffende de vaststelling der maximumprijzen van producten, stoffen, eet- of koopwaren, en houdende vaststelling der maximum-handelswinstmarge toe te passen door de tusschenpersonen voor breigoederen en linnengoed in gemaasd weefsel (Staatsblad, 16 Mei 1946, blz. 4281). — Erratum (Staatsblad, 19 Mei 1946, blz. 4381).

Ministerieel besluit van 8 Mei 1946

houdende vaststelling der maximumverkooprijzen aan verbruiker, van schoenen gansch in leder voor heeren, dames en kinderen (Staatsblad, 16 Mei 1946, blz. 4282). — Erratum (Staatsblad, 19 Mei 1946, blz. 4381).

Ministerieel besluit van 8 Mei 1946

betreffende de maximumprijzen van linnengoed (Staatsblad, 16 Mei 1946, blz. 4283). — Erratum (Staatsblad, 19 Mei 1946, blz. 4381).

Besluit van 8 Mei 1946

tot afschaffing van de besluiten van 17 Januari en 11 Februari 1946, houdende vaststelling der maximumprijzen van bovenkleeding voor heeren en dames (Staatsblad, 16 Mei 1946, blz. 4285).

Ministerieel besluit van 8 Mei 1946

houdende vaststelling van de maximumprijzen van harde zeep (Staatsblad, 16 Mei 1946, blz. 4289).

Ministerieel besluit van 8 Mei 1946

houdende wijziging van het besluit van 28 April 1945, houdende regeling van de prijzen van de minerale meststoffen en houdende vaststelling der verkoopprijzen van de kaliumhoudende meststoffen (Staatsblad, 16 Mei 1946, blz. 4290).

Besluitwet van 14 Mei 1946

betreffende de loonen en wedden (Staatsblad, 17 Mei 1946, blz. 4310).

Gelet op de samengeschakelde wetten van 7 September 1939 en 14 December 1944, waarbij aan den Koning bijzondere machten worden toegekend, en inzonderheid op artikel 1, 3° en 10°, a);

Gelet op de dringende noodzakelijkheid;

Op de voordracht van den Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg en op advies van de in Raad vergaderde Ministers.

Wij hebben besloten en Wij besluiten :

Artikel 1. — De loonen en wedden toegepast op 15 April 1946 binnen de perken van de besluitwet van 14 September 1945 mogen niet verhoogd worden. Dit verbod slaat ook op alle premies, gratificaties of andere voordeelen.

Het verbod is niet van toepassing op de periodieke verhoogingen die voortspruiten uit een vaste gewoonte of een in de onderneming van kracht zijnde loonschaal, en ook niet op de verhoogingen krachtens een wet, voor zooverre zij werden toegestaan door den Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg.

Art. 2. — Is ingetrokken artikel 3, alinea 2, van de besluitwet van 14 September 1945, krachtens hetwelk de loonen mochten verhoogd worden boven het indicium 200 of het indicium 210, onderscheidenlijk bij beslissing van de paritaire commissies of bij beslissing van bedoelde commissies goedgekeurd door den Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg.

Art. 3. — De Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg kan, bij besluit, de toepassing toestaan van de overeenkomstig artikel 3, alinea 2, van de besluitwet van 14 September 1945 vóór 15 April 1946 genomen beslissingen der bevoegde paritaire commissies en waarbij voorgesteld werd sommige loonen of wedden vast te stellen op een hooger bedrag dan het indicium 210 toegepast op de loonen en wedden betaald op 10 Mei 1940. Dit is ook het geval voor de overeenkomsten afgesloten in aanwezigheid van den Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg tusschen den 15^e April en den 13^e Mei 1946.

Art. 4. — Wanneer loon- of weddebedragen boven het indicium 200 werkelijk werden toegepast of bedongen vóór 15 April 1946, zonder dat de bepalingen van artikel 3, alinea 2, van de besluitwet van 14 September 1945 werden nagekomen, kan de Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg, op behoorlijk met redenen omkleed verzoek overgelegd door

de bevoegde paritaire commissie of, bij ontstentenis van een bevoegde paritaire commissie, door de werkgevers, hogere loon- en weddebedragen dan bedoeld maximum toestaan, zonder dat het toegestane bedrag het werkelijk toegepast of bedongen bedrag mag overschrijden.

Art. 5. — Elke werkgever welke vóór het in werking treden van deze besluitwet, aan zijn personeel bezoldigingen mocht betaald hebben die de bij de besluitwetten van 14 April, 23 Juli en 14 September 1945 toegestane bedragen overtreffen, zal de toepassing van de bij bewuste besluitwetten voorziene straffen ontgaan, indien hij een reguleringsverzoek indient bij den Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg. Wanneer er een paritaire commissie bestaat, maakt de Minister haar het verzoek over met het oog op de eventuele toepassing van artikel 4. Bedoeld verzoek moet, op straffe van niet-ontvankelijkheid, ingediend zijn binnen de dertig dagen die volgen op de bekendmaking van dit besluit.

Art. 6. — Het is eenieder, voor wiens rekening een werkgever een aannemingswerk uitvoert, verboden om het even onder welken vorm, hetzij rechtstreeks, hetzij door toedoen van een tusschenpersoon, tot verhooging over te gaan van de bezoldiging der arbeiders van bedoelden werkgever.

Elke inbreuk op deze bepaling stelt den derden persoon of den werknemer zelf strafrechtelijk verantwoordelijk.

Art. 7. — Het is verboden, zonder voorafgaande toelating van den Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg, de wijzen van bepaling en van berekening der, op den dag van het verschijnen van deze besluitwet, in de onderneming van kracht zijnde bezoldigingen te wijzigen, onder meer door het uurloon te vervangen door stukwerkloon of omgekeerd.

Art. 8. — Elke inbreuk op de bepalingen: a) van deze besluitwet; b) van de besluitwetten van 14 April, 23 Juli en 14 September 1945, wanneer laatstbedoelde inbreuk werd begaan na de inwerkingtreding van deze besluitwet, wordt opgespoord, vastgesteld, vervolgd en bestraft overeenkomstig de bepalingen van hoofdstukken II en III van de besluitwet van 22 Januari 1945 betreffende het beteugelen van elke inbreuk op de reglementeering betreffende de bevoorrading van het land, met uitzondering van artikel 9, §§ 1, 2, 3 en 4, van voormelde besluitwet.

Art. 9. — Worden gestraft met een geldboete van fr 100 tot fr 100.000 de werkgevers, hun aangestelden of lasthebbers, die hun loonarbeiders in strijd met de bepalingen van deze besluitwet doen of laten werken.

De boete wordt zoo dikwijls opgelopen als er overtredingen van bedoelde bepalingen ten opzichte van de te werk gestelde personen werden vastgesteld, zonder dat het totaal van de geldboeten fr 200.000 mag overschrijden. De in alinea 1 voorziene straffen

zijn op elk arbeider, die zich aan overtreding van dezelfde bepalingen heeft schuldig gemaakt, toepasselijk.

Bij herhaling binnen het jaar dat op de veroordeeling volgt is artikel 85 van het Strafwetboek niet van toepassing en zijn de bij voorgaande artikelen vastgestelde straffen verdubbeld.

Art. 10. — Onverminderd de taak opgelegd aan de gerechtelijke politie en aan de personen bedoeld in artikel 6 van de besluitwet van 22 Januari 1945 betreffende het beteugelen van elke inbreuk op de reglementeering betreffende de bevoorrading van het land, aangevuld bij de besluitwet van 14 Mei 1946 houdende verscherping van de contróle der prijzen, zijn de sociale controleurs en controleuses, de ingenieurs van het mijnkorps, de inspecteurs voor springstoffen, alsmede de door den Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg daartoe aangestelde of gemachtigde personen, er mee belast te waken voor de toepassing van de bepalingen van deze besluitwet.

Zij hebben vrijen toegang tot de lokalen waar de arbeiders zijn te werk gesteld en hun bezoldiging wordt uitbetaald.

De bedrijfshoofden, patroons, directeurs, zaakvoerders, aangestelden en arbeiders zijn er toe gehouden hun de inlichtingen te verstrekken, die tot het vervullen hunner opdracht noodig zijn.

De loonboekjes, alsmede alle bescheiden die, met het oog op de bij alinea I van dit artikel voorziene contróle nuttig mochten worden ingezien, dienen hun, op hun verzoek, ter inzage voorgelegd.

Een afschrift van het proces-verbaal zal, op straffe van nietigheid, binnen de acht en veertig uren aan den overtreder worden overgemaakt.

Art. 11. — De werkgevers zijn burgerlijkrechtelijk aansprakelijk voor de uitbetaling van de krachtens deze besluitwet ten laste van hun aangestelden uitgesproken geldboete.

Art. 12. — De publieke vordering voortvloeiende uit een inbreuk op de bepalingen van deze besluitwet zal, na één vol jaar te rekenen van den dag waarop de inbreuk werd begaan, verjaren.

Art. 13. — De inbeslagneming voorzien in artikel 7, § 1, 7°, van voormelde besluitwet van 22 Januari 1945 zal uitgevoerd worden, zelfs indien een derde er eigenaar van is, op de producten, grondstoffen, eet- en koopwaren of dieren waarop het in strijd met deze besluitwet bezoldigd werk werd toegepast.

De hoven en rechtbanken zullen de verbeurdverklaring van bedoelde zaken uitspreken.

Art. 14. — Zijn van toepassing op de gevallen van inbreuk op de bepalingen van deze besluitwet en op die der besluitwetten van 14 April, 23 Juli en 14 September 1945, de besluitwet van 14 April 1945 betreffende het sluiten van de bedrijven die de regeling in verband met 's lands bevoorrading overtreden en die

van 14 Mei 1946, waarbij toegestaan wordt bedoelde bedrijven onder de administratie van den Dienst van het Sequester te stellen.

In deze gevallen worden de beslissingen voorzien in artikels 1, 2 en 3 van bedoelde besluitwet van 14 April 1945, genomen door den Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg.

Art. 15. — Artikels 6 tot 12 van de besluitwet van 14 April 1945 en artikels 6 tot 12 van de besluitwet van 14 September 1945 zijn ingetrokken onder voorbehoud van de toepassing van bedoelde artikels 6 tot 12 op de inbreuken begaan vóór de inwerking-treding van deze besluitwet.

Art. 16. — Deze besluitwet treedt in werking den dag waarop zij in het *Staatsblad* wordt bekendgemaakt.

Een koninklijk besluit zal den datum vaststellen waarop de bepalingen van deze besluitwet, die van artikels 1 tot 5 der besluitwet van 14 April 1945 en die van artikels 1 tot 5 der besluitwet van 14 September 1945 of sommige dier bepalingen ophouden van kracht te zijn.

Besluitwet van 14 Mei 1946

houdende verscherping van de contrôle der prijzen (Staatsblad, 16 Mei 1946, blz. 4279). — *Erratum* (Staatsblad, 28 Mei 1946, blz. 4486).

Gelet op de samengeschakelde wetten van 7 September 1939 en 14 December 1944, waarbij aan den Koning bijzondere machten worden toegekend, en inzonderheid op artikel 1, 3°;

Overwegende dat om het krediet te handhaven en 's lands economische en financieele belangen te verdedigen, het dringend noodig is onderstaande maatregelen te nemen;

Op de voordracht van de in Raad vergaderde Ministers,

Wij hebben besloten en Wij besluiten :

Artikel 1. — Elke prijs, hij weze zelfs gelijk aan of lager dan de maxima voorzien bij de vigeerende strafregeling, is ongeoorloofd, indien hij voor de onderwerpelijke verrichting aanleiding geeft tot de verwezenlijking van een abnormale winst, onder meer ingevolge de te hoge raming van een der bestanddeelen der prijzen.

Art. 2. — De prijzen toegepast op 15 April 1946 in de gevallen en binnen de perken, zooals voorzien door de op dien datum vigeerende strafregeling, mogen geenszins overtreden worden, behoudens beslissing van den Minister van Economische Zaken.

Art. 3. — Het wordt iedereen, ook tusschenpersonen of -bedrijven, verboden, misbruik makend van een toestand van schaarschte of nood :

1° den verkoop of de levering van waren eener bepaalde soort of kwaliteit afhankelijk te maken van de verplichting tegelijkertijd waren van een andere soort of kwaliteit te moeten aankopen, of wel den aankoop er van te moeten beloven;

2° het uitvoeren van een bepaalde prestatie afhankelijk te maken van de verplichting tegelijkertijd een

andere prestatie te moeten aanvaarden of het aanvaarden er van te moeten beloven.

Art. 4. — Wordt verboden, gedreven door een toestand van schaarschte of nood :

1° de aankoop of wel de belofte van aankoop van waren van een bepaalde soort of kwaliteit om de verkoop of de levering van waren van een andere soort of kwaliteit te bekomen;

2° het aanvaarden of de belofte van aanvaarden van een prestatie om het uitvoeren van een andere prestatie te bekomen.

Art. 5. — *In fine* van artikel 1 van de besluitwet van 22 Januari 1945 betreffende het beteugelen van elke inbreuk op de reglementeering betreffende de bevoorrading van het land, wordt onderstaande § 3 bijgevoegd :

« Wanneer een prijs hooger is dan de met den coëfficiënt 2,75 vermenigvuldigde gedurende het eerste halfjaar 1939 toegepaste prijs, hij weze zelfs gelijk aan of lager dan de voor het in beschouwing genomen product, zal bewuste prijs voor abnormaal gehouden worden bij gebreke van bewijs van het tegendeel. »

Art. 6. — In artikel 6, § 1, van voormelde besluitwet van 22 Januari 1945 wordt een als volgt luidende letter *j* bijgevoegd :

« *j*) De ingenieurs van den Arbeid, de maatschappelijke inspecteurs en controleurs van het Ministerie van Arbeid en Sociale Voorzorg. »

Art. 7. — In de eerste paragraaf van artikel 11 van bedoelde besluitwet van 22 Januari 1945, wordt een als volgt luidend 5° bijgevoegd :

« Op bepaalde dagen en uren te koop te stellen de gezamenlijke of gedeeltelijke producten, stoffen, waren, koopwaren of dieren in zijn bezit, en van denzelfden aard als die waarop de overtreding slaat. »

Art. 8. — Onverminderd de toepassing van artikel 279 van het Wetboek van Strafvordering, zijn de beëdigde agenten der gemeentelijke politie, alsmede de leden der Rijkswacht, die geroepen zijn de akten op te maken, zooals bedoeld bij artikel 6, § 1, van de besluitwet van 22 Januari 1945, betreffende het beteugelen van elke inbreuk op de reglementeering betreffende de bevoorrading van het land, enkel ten aanzien van bedoelde akten, onderworpen aan het toezicht van den procureur-generaal.

Art. 9. — Na artikel 4 van de besluitwet van 14 April 1945 betreffende het sluiten van de bedrijven die de regeling in verband met 's lands bevoorrading overtreden wordt een nieuw artikel *4bis* dat als volgt luidt bijgevoegd :

« De Minister publiceert de genomen beslissing integraal of ten minste bij uittreksel, in een Brusselsch dagblad en in een dagblad uit de provincie waar de overtreding werd vastgesteld. Hij mag over-

gaan tot andere wijzen van bekendmaking, zooals zijn : de radio, de film en de aanplakking. De kosten van deze publiceringen zijn ten laste van het bedrijf waartegen het proces-verbaal werd opgemaakt. »

Art. 10. — De overtredingen van artikel 1 tot 5 van deze besluitwet evenals de overtredingen van artikel 498 van het Strafwetboek betreffende het bedrog in zake verkoop worden opgespeurd, vastgesteld, vervolgd en gestraft, overeenkomstig de bepalingen van hoofdstukken II en III van de besluitwet van 22 Januari 1945 betreffende het beteugelen van elke inbreuk op de reglementeering betreffende de bevoorrading van het land.

Zijn eveneens van toepassing op deze overtredingen de bepalingen van de besluitwet van 14 April 1945 betreffende het sluiten van de bedrijven die de regeling in verband met 's lands bevoorrading overtreden en de bepalingen van de besluitwet van 14 Mei 1946 waarbij toegestaan wordt onder de administratie van den Dienst van het Sequester te stellen bedoelde bedrijven, alsmede die welke de regeling betreffende het bedrag der bezoldigingen overtreden.

Art. 11. — Deze besluitwet treedt in werking den dag waarop zij in het *Staatsblad* bekend gemaakt wordt.

Een koninklijk besluit zal den datum vaststellen waarop voorgaande bepalingen of sommige ervan ophouden van kracht te zijn.

Ministerieel besluit van 17 Mei 1946

houdende een algemeene prijsvermindering van 10 pCt. der verbruiksproducten en van zekere prestaties (Staatsblad, 19 Mei 1946, blz. 4376). — Erratum (Staatsblad, 22 Mei 1946, blz. 4423).

Gezien de besluitwet dd. 22 Januari 1945, betreffende het beteugelen van elke inbreuk op de reglementeering betreffende de bevoorrading van het land;

Herzien de ministerieele besluiten van 12 October 1944, 1 Juni 1945, 20 Juni 1945 en 9 Februari 1946, houdende vaststelling der maximumprijzen van producten, stoffen, eet- of koopwaren;

Overwegende dat het noodig is de koopkracht der loonen en salarissen aan te passen;

Overwegende dat met het oog hierop een verhooging der loonen slechts een schijnbare en voorbijgaande oplossing zou brengen en dat de eenige werkelijk doeltreffende oplossing dient te worden gezocht in een algemeene vermindering der prijzen der verbruiksproducten en van zekere prestaties;

Overwegende de door de Nationale Conferentie van den Arbeid genomen beslissingen.

Besluiten :

Artikel 1. — De wettelijke verkoopprijzen aan verbruiker van verbruiksproducten alsook van zekere prestaties, toegepast vóór het van kracht worden van onderhavig besluit, worden met 10 pCt. verminderd, ongeacht de hoedanigheden of de hoeveelheden waarop zij betrekking hebben.

Art. 2. — Door verbruiksproducten en prestaties in den zin van onderhavig besluit, dienen al de producten en diensten te worden verstaan opgesomd in artikel 9. De opsomming van artikel 9 zal kunnen

worden aangevuld door besluit van den Minister van Economische Zaken.

Art. 3. — Door wettelijke prijs, in den zin van onderhavig besluit, dient verstaan (rekening gehouden van de beschikkingen van artikel 1 van het besluit dd. 9 Februari 1946 en houdende aanvulling van het besluit dd. 12 October 1944, betreffende de vaststelling der maximumprijzen van producten, stoffen, eet- of koopwaren), hetzij de prijzen vastgesteld door de ministerieele besluiten, hetzij de prijzen voorgesteld door de belanghebbenden, overeenkomstig de artikelen 6 en 9 van het besluit van 12 October 1944, houdende vaststelling van de maximumprijzen der producten, stoffen, eet- of koopwaren, en goedgekeurd door de Minister van Economische Zaken, hetzij, de prijzen als normaal beschouwd in toepassing van de beschikkingen van het besluit van 22 Januari 1945 betreffende het beteugelen van elke inbreuk op de reglementeering betreffende de bevoorrading van het land.

Art. 4. — Door prijs aan verbruiker dient de werkelijk toegepaste nettoprijs te worden verstaan, rekening gehouden van de verkoopsvoorwaarden die regelmatig gebruikelijk waren vóór het van kracht worden van onderhavig besluit.

Art. 5. — Zonder afbreuk te maken aan de beschikkingen die de Minister van Economische Zaken later dienaangaande zou kunnen nemen, wordt de last der vermindering van 10 pCt. voorzien in artikel 1 van onderhavig besluit, verdeeld als volgt :

de voortbrenger draagt 4 pCt. op zijn verkoopprijs;

de grossist 1,5 pCt. op zijn verkoopprijs;

de kleinhandelaar draagt het saldo, zoodat de verkoopprijs aan den verbruiker verminderd zij met 10 pCt.

In het geval de detaillant rechtstreeks bij den voortbrenger koopt, draagt hij den last rustend op den grossist en den detaillant.

In het geval de voortbrenger rechtstreeks aan verbruiker verkoopt, draagt hij den volledigen last.

Art. 6. — Voor de ingevoerde goederen voor dewelke het niet mogelijk is een onmiddellijke vermindering van den aankoopprijs te bekomen, slaat de vermindering van 10 pCt. slechts op het bedrag der marge van de tusschenpersonen.

Art. 7. — De vermindering van 10 pCt. aan verbruiker wordt, wat de goederen in voorraad betreft, gedragen als volgt :

De voortbrenger draagt op zijn voorraad een vermindering van 4 pCt., de grossist een vermindering van 5,5 pCt. en de detaillant een vermindering van 10 pCt.

Art. 8. — De beschikkingen van onderhavig besluit zijn van toepassing op al de verkoopen waarvan de leveringen werkelijk hebben plaats gehad op den

datum van het van kracht worden van onderhavig besluit.

Art. 9. — Worden verminderd met 10 pCt. zooals voorzien in artikel 1 :

De prijzen der :

I. — Voedingsproducten

Voor deze producten zal een besluit vermeldende een lijst van al de nieuwe toe te passen prijzen, bekendgemaakt worden vóór 27 Mei 1946. Wat betreft de verdeeling van de vermindering voorzien in de artikelen 5 en 7, zijn de voornoemde maatregelen niet van toepassing op de voedingsproducten daar de wijze van verdeeling moet vastgesteld worden in het speciaal besluit betreffende de voedingsproducten.

II. — Vervoerprijzen

A. Vervoer per spoor :

1° De tarieven van de N.M.B.S. voor het vervoer der goederen en reizigers, die het voorwerp waren van de maatregelen betreffende de tarieven van kracht geworden op 1 April 1946 bekendgemaakt in het *Staatsblad* van 29 Maart 1946. (De huidige verminderingen en bijzondere tarieven blijven gehandhaafd en zullen toegepast worden op de basisbarema's verminderd met 10 pCt. Het terug in werking stellen en in voege brengen van nieuwe bijzondere tarieven zal worden voortgezet, zooals voorzien.)

2° De tarieven van de vergunde spoorwegen van Chimay, van Mechelen naar Terneuzen, van Brussel naar Tervuren, bekendgemaakt bij besluit van 19 Maart 1946;

3° De tarieven der buurtspoorwegen, die het voorwerp waren van het besluit dd. 19 Maart 1946, alsook de tarieven van de buurtspoorwegen voor de stadsnetten, die niet verhoogd werden in datum van 1 April 1946;

4° De tarieven der stedelijke tramwegen, die het voorwerp waren van het besluit van 1 December 1944.

B. Vervoer per baan :

1° De vervoertarieven voor goederen per camion, vastgesteld door het besluit van 24 Mei 1945, houdende vaststelling der maximumprijzen voor het vervoer der goederen per autovoertuigen;

2° De vervoertarieven voor personen per autobus die nu toegepast worden overeenstemmend het besluit van 1 September 1944;

3° De tarieven voor taxis vastgesteld door het besluit van 5 Maart 1945, houdende vaststelling der maximumprijzen voor het vervoer van personen per taxis en andere autovoertuigen;

4° De tarieven voor verhuizingen per autovoertuigen of met paarden toegepast overeenstemmend het besluit van 22 Januari 1945 houdende vaststelling der normale prijzen;

5° De vervoertarieven met paarden vastgesteld door het besluit van 10 Juli 1945 betreffende de maximumprijzen voor het vervoer van goederen met paarden.

U. Vervoer per water :

1° De tarieven thans toegepast overeenstemmend het besluit van 20 April 1946, betreffende de vrachtprijzen en de bevrachtingsvoorwaarden toe te passen voor elk bevrachtingscontract afgesloten door bemiddeling van den Dienst voor Regeling der Binnenvaart;

2° De tarieven betreffende de sleeploonen vastgesteld door het besluit van 10 Maart 1946 toe te passen voor ieder sleepcontract afgesloten door bemiddeling van de Belgische Sleepvaartgroepering;

3° De tractietarieven per tractor of paarden langs de waterwegen dewelke thans wettelijk toegepast worden.

III. — Prestaties en diensten

1° Posttarieven;

2° Tarieven der hotelkamers (ministerieel besluit van 29 Januari 1946 houdende vaststelling der maximumprijzen voor hotelkamers);

3° Tarieven der pensioenen en eetmalen in de hotels;

4° Tarieven der cinema's, schouwburgen en music-halls (besluit van 11 Februari 1946, houdende vaststelling der prijzen der plaatsen in de cinema's);

5° Tarieven der haarkappers;

6° Tarieven voor fatsoen- en maatwerk voor klederen (besluit van 8 Mei 1946, houdende afschaffing en vervanging van de besluiten van 17 Januari en 11 Februari 1946 houdende vaststelling der maximumverkooprijzen voor bovenkleeding voor heeren en dames);

7° Tarieven voor fatsoen- en maatwerk voor schoenen;

8° Tarieven voor herstelling van schoenen;

9° Tarieven der drukkerijen;

10° Publiciteitstarieven;

11° Tarieven der wasscherijen voor wasschen of verhuren van het linnen;

12° Tarieven der ververijen;

13° Tarieven voor apprêts en afwerking in de textielnijverheid;

14° Tarieven voor het zaagloon (ministerieel besluit van 25 Januari 1945, houdende vaststelling der maximumprijzen voor het inlandsch gezaagd hout en de maximumprijs voor het zagen);

15° Prijs voor naar maat gesneden en geplaatst vensterglas;

16° Tarieven voor het behandelen in de haven bevattende de receptiekosten en manipulatieprijzen;

17° Tarieven der waakprijzen in de haven;

18° Al de prestatietarieven niet vermeld in onderhavig besluit.

IV. — *Werken in eigen beheer uitgevoerd*

1° Te factureeren loonen voor werken in eigen beheer uitgevoerd, vermeld in het ministerieel besluit van 1 October 1945, houdende vaststelling der prijzen voor handwerk in eigen beheer uitgevoerd, zullen hun algemeen onkosten, voorzien in de facturatie, verminderen met 10 pCt.

De vermindering draagt dus niet op het element loonen voorzien in de facturatie.

2° De facturatie voor werken in eigen beheer uitgevoerd door garagehouders, rijtuigmakers en alle andere beroepen van het automobielbedrijf.

V. — *Nijverheidsproducten*

1. De prijzen der drijfkracht.

De verminderingen vernoemd onder a), b) en c) zijn toepasselijk op de prijzen zooals zij voortspruiten uit de toepassing van het besluit van 11 Juli 1945 :

a) Voor de drijfkracht geleverd in hoog en laag spanning met verminderd tarief, zal de vermindering van 10 pCt. slechts toepasselijk zijn op het gedeelte van den verkoopprijs dat de 50 eerste centiemen overschrijdt;

b) Voor de drijfkracht geleverd in laag spanning met volle tarief, zal de vermindering 12 pCt. bedragen en slechts toepasselijk zijn op het gedeelte van den verkoopprijs dat de 50 eerste centiemen te boven gaat;

c) Ingeval de vermindering voorzien onder litt. a) en b) voor gevolg zouden hebben dat de verkoopprijs is van de drijfkracht onder 1,4 maal de prijs toegepast gedurende het eerste semester 1939 zou komen te staan, zal de vermindering zich beperken tot dit peil.

2. De prijzen voor gas aan verbruiker met volle tarief. In geval van tusschenkomst van een vervoerder verschillend van een verdeeler, zal de vermindering voor 7 pCt. voor de verdeelingsmaatschappijen gedragen worden en voor 3 pCt. door de vervoer-maatschappijen.

Ingeval de vermindering van 10 pCt. op de huidige prijzen voor gevolg zou hebben dat de verkoopprijzen aan verbruiker onder 1,4 maal de verkoopprijzen van het eerste semester 1939 zouden vallen, zal de vermindering zich beperken tot dit peil.

3. De prijzen der kolen voor huishoudelijk verbruik.

De vermindering van 10 pCt. voorzien bij artikel 1 is van toepassing op al de prijzen der kolen voor huishoudelijk verbruik vastgesteld door het besluit van 27 September 1944, gewijzigd door het besluit van 12 Maart 1945 en door de besluiten van 31 Januari 1945 en 10 Maart 1945.

De vermindering van 10 pCt. op de globale prijs verkregen door toepassing van deze besluiten wordt

volledig door de groothandelaars en kleinhandelaars gedragen;

4. De prijzen van spriet, zooals zij bepaald werden bij het besluit van 10 October 1945.

5. De prijzen der petroleumproducten, bepaald bij besluit van 20 Februari 1946.

6. De prijzen der banden (buiten- en binnenbanden).

7. De prijzen der rubberartikelen om het even dewelke.

8. De prijzen der textielproducten :

a) de prijzen der stoffen. De vermindering is toepasselijk op de prijzen bepaald bij besluit van 17 Januari 1946 alsook op de nieuwe prijzen welke reeds sedertdien zouden vastgesteld zijn, evenzoo voor de artikelen in katoen, als in wol, vlas, rayonne of ieder ander vervangingsproduct;

b) de prijzen van gelijk welke kleederstoffen, alsook de linnen- en breigoedartikelen, bepaald bij de besluiten van 8 Mei 1946;

*c) de prijzen van alle andere textielartikelen vervaardigd of niet welke niet elders vermeld zijn in dit besluit.

9. De prijzen der bouwmaterialen.

De vermindering van 10 pCt. zal toepasselijk zijn op de prijzen van alle bouwmaterialen, met uitzondering van :

a) de prijzen der kasseien (in porfier, in zandsteen of in quartzite);

b) de prijzen van zand, waarvan de gehomologeerde prijzen lager zijn dan het dubbele van de prijzen toegepast gedurende het eerste semester 1939.

10. De prijzen van alle gezondheidsartikelen in zandsteen of in gleis evenals tegels en bekleedingwerk voor binnen- en buitenwerk.

11. De prijzen van alle metaalverwerkende artikelen, zooals bv. :

ijzerwinkelartikelen in 't algemeen, klein gereedschap inbegrepen;

klein electrisch materiaal, huishoudelijk electrische toestellen, electrische lampen en radiotoestellen;

landbouwmachines en -werktuigen;

verwarmingstoestellen in 't algemeen;

camions, auto's, moto's, rijwielen en onderdeelen; uurwerken.

De prijzen van alle andere metaalverwerkende artikelen welke niet elders vermeld zijn in dit besluit.

12. De prijzen van alle huishoudartikelen of -benooidigheden, hetzij in metaal, in hout, in glas of in gleiswerk.

13. De prijzen van hout en artikelen in hout :

a) de prijzen van rondhout vastgesteld door het besluit van 1 October 1945;

b) de prijzen van mijnhout, vastgesteld door het besluit van 14 October 1944, gewijzigd door het besluit van 8 April 1946, blijven van toepassing;

c) de prijzen van klompen, vastgesteld door het besluit van 8 December 1945;

d) de prijzen van alle artikelen in hout of schrijnwerkersartikelen, zooals meubelen, parket, speelgoed, enz.;

e) de prijzen van alle artikelen der houtdraaierij, borstel-, kisten- en tonnennijverheid;

f) de prijzen van gezaagd hout, vastgesteld door het besluit van 20 Februari 1946;

g) de prijzen van artikelen in rietwerk;

h) de prijzen van alle andere houtartikelen welke niet elders vermeld zijn in dit besluit.

14. De prijzen van leder en artikelen in leder :

a) de prijzen van geloid leder;

b) de prijzen van leertouwerij;

c) de prijzen van schoeisels, zooals zij werden vastgesteld door het besluit van 8 Mei 1946;

d) de prijzen van pantoffels van alle reeksen en van alle modellen;

e) de prijzen van artikelen in marokijnwerk;

f) de prijzen van handschoenen;

g) de prijzen van sportartikelen in leder;

h) de prijzen van alle andere artikelen in leder niet elders genoemd in onderhavig besluit.

15. De prijzen der chemische producten :

a) de prijzen van chemische vetten, met uitzondering der vetten gefabriceerd op basis van ingevoerd fosphaat en van kalium houdende meststoffen waarvan de prijzen werden vastgesteld door het besluit van 8 Mei 1946;

b) de prijzen van chloorwaterzuurstof;

c) de prijzen van natriumcarbonaat;

d) de prijzen van houtkool en der producten der houtdistillatie;

e) de prijzen van volgende zeepen :

de prijzen der zachte zeep, vastgesteld door het besluit van 30 Augustus 1945;

de prijzen der toiletzeep, vastgesteld door het besluit van 19 October 1945;

de prijzen der scheerzeep;

de prijzen van waschpoeder;

de prijzen der nijverheidszeepen;

de prijzen van harde huishoudzeep, vastgesteld door het besluit van 8 Mei 1946, blijven onveranderd;

f) de prijzen van onderhoudsartikelen, zooals : schoensmeer, boenwas, enz.;

g) de prijzen van lijm en gelatines (bij uitsluiting van de prijzen van beenderlijm);

h) de prijzen van lucifertjes;

i) de prijzen van verf, vernis en stopverf;

j) de prijzen van meststoffen;

k) de prijzen van photo-producten;

l) de prijzen van extracten en reukartikelen;

m) de prijzen van pharmaceutische producten;

n) de prijzen van alle organische chemische producten, met uitzondering van de primaire derivaten van kolenteer en derivaten van lichte oliën afkomstig van gasdebenzoleering vastgesteld door het besluit van 28 April 1945;

o) de prijzen van alle andere chemische producten welke niet elders vernoemd werden in onderhavig besluit, met uitsluiting van de prijzen van zwavelzuur, van producten vervaardigd op basis van ingevoerd fosphaat en de ontploffingsstoffen.

16. De prijzen van papier en artikelen vervaardigd in papier :

a) de prijzen van schrijfpapier en -karton, drukpapier en -karton of verpakkingpapier en -karton alsmede behangpapier (de vermindering van 10 pCt. is toepasselijk op de prijzen bepaald door den Minister van Economische Zaken op 13 Mei 1946);

b) de prijzen van met papier gefabriceerde producten om het even dewelke.

17. De prijzen der boeken en publicaties van Belgischen of ingevoerden oorsprong.

Art. 10. — De Minister van Economische Zaken is gelast met de uitvoeringsmodaliteiten van onderhavig besluit.

Art. 11. — De inbreuken op de bepalingen van onderhavig besluit worden opgespoord, vastgesteld, vervolgd en bestraft, overeenkomstig de bepalingen van hoofdstukken II en III van de besluitwet van 22 Januari 1945, betreffende het beteugelen van elke inbreuk betreffende de reglementeering van de bevoorrading van het land.

Art. 12. — Onderhavig besluit treedt in werking op 26 Mei 1946, met uitzondering van :

wat betreft de prijzen van het vervoer per spoor waarvoor de datum van in voege treding bepaald is op 18 Mei 1946;

wat betreft de posttarieven, de prijzen van huishoudkolen en van drijfkracht, waarvoor de datum van in voege treding bepaald is op 20 Mei 1946.

Besluit van 17 Mei 1946

waarbij de bevoorrading bij voorrang van zekere verdelers van goederen van eerste noodwendigheid voorzien wordt (Staatsblad, 19 Mei 1946, blz. 4380).

Besluitwet van 18 Mei 1946

betreffende het beteugelen van elke inbreuk op de reglementeering betreffende de prijzen, de bevoorrading van het land en de vaststelling van wedden en loonen (Staatsblad, 19 Mei 1946, blz. 4374).

Ministerieel besluit van 20 Mei 1946

vernietigende dat van 13 April 1945, betreffende de reglementeering van de prijzen der non-ferro metalen (Staatsblad, 22 Mei 1946, blz. 4422).

Ministerieel besluit van 23 Mei 1946

houdende verlaging en regeling van de prijzen van de voedingsproducten, van de dranken, van de afgewerkte tabaksproducten en van sommige landbouwproducten (Staatsblad, 26 Mei 1946, blz. 4616). — Erratum (Moniteur, 30 Mei 1946, blz. 4728).

Ministerieel besluit van 24 Mei 1946

betreffende wijziging en aanvulling van het ministerieel besluit van 17 Mei 1946, houdende een algemeene prijsvermindering van 10 pCt. der verbruiksproducten en zekere prestaties (Staatsblad, 26 Mei 1946, blz. 4614).

Gezien de besluitwet dd. 22 Januari 1945, betreffende het betengelen van elke inbreuk op de reglementeering betreffende de bevoorrading van het land:

Herzien de ministerieele besluiten dd. 12 October 1944, 1 Juni 1945, 20 Juni 1945 en 9 Februari 1946, houdende bepaling der maximumprijzen der producten, stoffen, eet- of koopwaren;

Herzien het ministerieel besluit dd. 17 Mei 1946, houdende een algemeene prijsvermindering van 10 pCt. der verbruiksproducten en van zekere prestaties,

Besluiten :

Artikel 1. — Artikel 5 van het besluit van 17 Mei 1946 wordt als volgt aangevuld :

Ingeval een bijkomende tusschenpersoon zich schakelt tusschen den voortbrenger en den grossist of tusschen den grossist en den kleinhandelaar, neemt deze tusschenpersoon 1,5 pCt. op zijn verkoopprijs ten laste.

Ingeval de voortbrenger, en dit zonder inschakeling van tusschenpersonen, aan een andere voortbrenger producten verkoopt die voor deze laatste een essentiële grondstof zijn, bedraagt de vermindering 4 pCt. op zijn verkoopprijs.

Voor de toepassing der beschikkingen van artikel 5 wordt de bouwondernemer beschouwd als kleinhandelaar.

Art. 2. — 1° Artikel 6 van het besluit van 17 Mei 1946 is enkel van toepassing op de goederen ingevoerd door tusschenkomst der economische zendingen.

2° Het voornoemd artikel 6 wordt door de volgende beschikkingen aangevuld :

Voor de door privaten handel ingevoerde goederen bedraagt de vermindering 6 pCt. op den verkoopprijs aan verbruiker, zonder nochtans, dat in absolute waarde, deze vermindering kleiner mag zijn dan deze die zou voortvloeien door toepassing der in voorgaande alinea voorziene vermindering.

Door marge van de tusschenpersonen, in den zin van dit artikel, verstaat men het verschil tusschen den verkoopprijs aan verbruiker en de *cif* prijs Belgische haven, ingeklaard of de prijs franco Belgische grens,

ingeklaard, deze prijzen verhoogd zijnde met de overdrachtstaxen bij invoer.

3° De last der vermindering van 6 pCt. der prijzen in 2° van onderhavig artikel wordt als volgt verdeeld :

de invoerder draagt 10 pCt. op zijn marge;

de grossist draagt 1,5 pCt. op zijn verkoopprijs;

de kleinhandelaar draagt het saldo opdat de verkoopprijs aan verbruiker verminderd wordt met 6 pCt.

4° Wat de voorraden betreft van goederen ingevoerd door privaten handel wordt de verlaging van 6 pCt. aan verbruiker als volgt verdeeld :

de grossist draagt op zijn stock een vermindering van 1,5 pCt. en

de kleinhandelaar een vermindering van 6 pCt.

Art. 3. — Artikel 8 van het besluit van 17 Mei 1946 wordt door volgende beschikkingen vervangen :

De vermindering van 10 pCt. is van toepassing op alle verkoopen, zelfs op deze van vóór den datum van het in voege treden van onderhavig besluit, maar waarvan de levering werkelijk heeft plaats gevonden na dezen datum.

Door werkelijk plaatsgevonden levering verstaat men de aflevering aan den koper of de afgifte aan de transportorganismen belast met de afgifte aan verbruiker.

Art. 4. — Bij artikel 9, houdende opsomming van de prijzen der producten en diensten verminderd met 10 pCt., worden bijgevoegd :

1° bij II. — Vervoerprijzen :

een littera *D.* De tarieven voor het vervoer ter zee.

De zeevrachten voor passagiers en goederen tusschen het moederland en de kolonie en omgekeerd;

een littera *E.* Vervoer per vliegtuig :

De tarieven van de S.A.B.E.N.A. voor het vervoer van reizigers en goederen tusschen het moederland en de kolonie en omgekeerd;

2° bij III. — Prestaties en diensten :

19. De kosten en commissies der banken en der wisselagenten;

20. De havenrechten en -gelden;

3° bij V. — Nijverheidsproducten :

4. Na de prijzen van spriet bijvoegen : de prijzen van ligniet en van coke voor huishoudelijk verbruik.

10bis. De prijzen van alle voorwerpen in glas, kristal en marmer.

16. c) De prijzen van alle papier om het even hetwelk.

18. De prijzen van alle luxe-artikelen.

Art. 5. — De beschikkingen vervat in artikel 9 worden als volgt gewijzigd :

1° bij III. — Prestaties en diensten :

3. Tarieven der pensioenen en eetmalen in de hotels — bijvoegen :

In de goedkoope spijshuizen vallen de maaltijden aan prijzen van *fr* 25 of minder, zooals ze werden vastgesteld door de besluiten van 31 October en 2 December 1944, niet onder toepassing van dit besluit.

5. Tarieven der haarkappers — bijvoegen :

De vermindering is van toepassing op de tarieven van kracht op 1 April 1945, daar de latere verhoogingen niet werden bekrachtigd door de diensten van het Ministerie van Economische Zaken.

13. De tarieven voor apprêt en afwerking in de textielnijverheid — bijvoegen :

De beschikking voorzien bij IV, 1); van artikel 9 betreffende de werken uitgevoerd in eigen beheer, krachtens dewelke de vermindering van 10 pCt. slechts toepasselijk is op de elementen, met uitzondering van de loonen deel uitmakend van den prijs der prestaties, is eveneens van toepassing;

2° bij V. — Nijverheidsproducten :

1. De prijzen van den electrischen stroom. De tekst van het besluit dd. 17 Mei 1946 wordt door volgende beschikkingen vervangen :

a) Voor den in laagspanning aan een ander dan het volledig verlichtingstarief geleverden stroom en voor den in hoogspanning geleverden stroom, is de vermindering van 10 pCt. slechts toepasselijk op het gedeelte van den verkoopprijs dat de eerste 50 centiem overschrijdt;

b) Voor den stroom geleverd aan volledig verlichtingstarief bedraagt de vermindering 12 pCt. en is van toepassing op het gedeelte van den verkoopprijs dat de eerste 50 centiem overschrijdt;

c) Ingeval de vermindering voorzien onder litt. a) en b) voor gevolg zou hebben dat de verkoopprijs van den electrischen stroom zou dalen onder de tijdens het eerste semester 1939 toegepaste prijzen vermenigvuldigd met 1,4 dan beperkt de vermindering zich tot dit peil.

De hierboven in a), b) en c) vermelde verminderingen zijn toepasselijk op de prijzen zooals ze voortvloeien uit de toepassing van het besluit van 11 Juli 1945;

d) De vermindering van 10 pCt. is niet van toepassing op de vaste cijzen betaald aan de openbare diensten en voorzien bij § 3 van artikel 4 van het besluit dd. 11 Juli 1945. Indien de cijzen vastgesteld is in pCt. van de ontvangst, zooals voorzien in § 2 van artikel 4 van dit besluit, dan is zij onderhevig aan de vermindering van 12 pCt., voorzien bij litt. b);

e) De vermindering van 10 pCt. is niet van toepassing op de bedragen geïnd als huur der meters, voorzien bij § 2 van artikel 5 van het besluit dd. 11 Juli 1945;

f) De hierbovenstaande beschikkingen betreffende de vermindering van den prijs van den electrischen stroom zijn van toepassing op de opnamen der meters, gedaan vanaf 20 Mei 1946.

Nochtans voor de hoogspanning en voor de gelijkgestelde laagspanning die het voorwerp uitmaakt der opnamen bij het einde der maand, is de vermindering slechts van toepassing op de na 20 Mei 1946 geleverde hoeveelheden.

2. Prijs van gas aan verbruiker aan volledig tarief — bijvoegen *in fine* :

De hierbovenstaande beschikkingen betreffende de vermindering van den prijs van het gas aan verbruiker, aan volledig tarief, zijn van toepassing op de opnamen der meters gedaan vanaf 26 Mei 1946.

De vermindering van 10 pCt. is niet van toepassing op de bedragen geïnd als huur per meters.

5. De prijzen der petroleumproducten, vastgesteld bij besluit dd. 20 Februari 1946, bijvoegen :

Wat de benzine betreft, dienen drie zones in beschouwing te worden genomen :

de Noordelijke zone omvattende :

de provincie Antwerpen;

de provincie Brabant, en

de provincie Oost-Vlaanderen,

waar de verkoopprijs aan verbruiker gebracht wordt op *fr* 4,25 per liter;

de Centrale zone omvattende :

de provincie West-Vlaanderen;

de provincie Limburg;

de provincie Henegouwen, behalve het Zuidelijk gedeelte van het arrondissement Thuin tot een lijn gaande van Montigny-Saint-Christophe naar Berzée;

de provincie Namen, behalve de arrondissementen Philippeville en Dinant;

de provincie Luik, behalve het Zuidoostelijk gedeelte afgeteekend door een lijn gaande van Werbomont naar Raeren over Spa en Membach, waar de verkoopprijs aan verbruiker teruggebracht wordt op *fr* 4,30 per liter;

voor de Zuidelijke zone omvattende het overige gedeelte van het land waar de verkoopprijs aan verbruiker teruggebracht wordt op *fr* 4,35 per liter.

8. b) De prijzen van linnen- en breigoedartikelen, vastgesteld door het besluit dd. 8 Mei 1946.

9. De prijzen der bouwmaterialen — bijvoegen :

Voor de prijzen der baksteen, pannen en wandtegels valt de vermindering van 10 pCt. ten laste van den voortbrenger. De eventuele tusschenpersonen passen een vermindering toe van 10 pCt. op hun marge.

13. h) De prijzen van alle ander hout en van alle andere houtartikelen welke niet elders vermeld zijn in dit besluit.

14. c) Na de prijzen van schoeisels — bijvoegen : uitgezonderd de artikelen « *cousu-main* ».

15. De prijzen der chemische producten :

a) De prijzen der meststoffen met uitzondering der enkel op basis van ingevoerde fosphaten vervaar-

digde meststoffen en der kaliumhoudende meststoffen waarvan de prijs werd vastgesteld door het besluit dd. 8 Mei 1946 ondergaan, zooals voorzien in artikel 5, een vermindering van 4 pCt. op den verkoopprijs van den voortbrenger aan den grossist.

Voor de in België op basis van ingevoerde fosfaten of kalium vervaardigde meststoffen wordt de fabricagemarge met 4 pCt. verminderd.

Voor metaalmeel worden de marges der grossisten gebracht op 4 pCt. en voor de stikstofhoudende meststoffen op 2 pCt.; in beide gevallen worden de marges der kleinhandelaars met 10 pCt. verminderd.

Voor alle andere meststoffen worden de marges der tusschenpersonen met 10 pCt. verminderd.

h) De prijzen der lucifers — bijvoegen :

De vermindering van 10 pCt. is van toepassing op den prijs aan verbruiker, verminderd met de accijnsrechten.

j) « De prijzen der meststoffen » wordt vervangen door « De prijzen der kneedbare stoffen ».

o) De prijzen van alle andere chemische producten... ontploffingsstoffen — bijvoegen :

Wat betreft zwavelzuur en de producten vervaardigd op basis van fosphaat wordt de fabricagemarge met 4 pCt. verminderd.

Art. 7. — Onderhavig besluit treedt op 26 Mei 1946 in werking, behalve wat betreft de prijzen van de electriciteit die van kracht worden op 20 Mei 1946.

X — RANTSOENEERING EN RAVITAILLEERING

Besluit van 1 Mei 1946

houdende wijziging van artikel 3 van het besluit van 1 April 1946 betreffende de rantsoeneering van zeeproducten (Staatsblad, 17 Mei 1946, blz. 4313).

Besluit van 6 Mei 1946

waarbij het fantasie-, banket- en suikergebak gereglementeerd wordt (Staatsblad, 10 Mei 1946, blz. 4188). — Erratum (Staatsblad, 26 Mei 1946, blz. 4645).

DOORLOOPENDE MAANDSTATISTIEKEN

(Inhoud zie laatste bladzijde van het Tijdschrift)

GELDMARKT

I — RENTETARIEF VOOR DISCONTO EN BELEENINGEN (in pCt.)

2

TIJDVAK	OFFICIEELE RENTETARIEVEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIË												
	Disconto					Beleeningen van en voorschotten op : (*)							CALL- GELD
	Door de N.B. vooraf geveeerde bankaccepten, geaccept. en documentaire wissels, uit hoofde v. goederen- en uitvoer	Bij de bank gedomicileerde accepten en warrants	Bij de bank niet gedomicileerde accepten	Niet geaccepteerde wissels	Promessen	Schatkistcertificaten met ten hoogste 120 dagen looptijd	Schatkistcertificaten met ten hoogste 8 maanden looptijd	Schatkistcertificaten met ten hoogste 12 maanden looptijd	Schatkistcertificaten met een looptijd van meer dan 12 maanden	Vijfjarige Schatkistcertificaten (1941) 3 1/2 % en Schatkistcertif. ter regeling van Belgische financieele vorderingen op het buitenland	Andere overheidsfondsen		
Jaargemiddelden :													
1944.....	—	2,—	2,—	3,—	3,—	2,—	3,—	3,—	3,—	3,50	3,—	0,65	
1945.....	1,—	1,50	1,75	2,50	3,—	2,—	2,46	2,58	3,—	3,50	3,—	0,62	
Maandgemiddelden :													
1945 April.....	1,—	1,50	1,75	2,50	3,—	2,—	3,—	3,—	3,—	3,50	3,—	0,583	
Mei.....	1,—	1,50	1,75	2,50	3,—	2,—	2,1875	2,375	3,—	3,50	3,—	0,5	
Juni.....	1,—	1,50	1,75	2,50	3,—	2,—	2,1875	2,375	3,—	3,50	3,—	0,5	
Juli.....	1,—	1,50	1,75	2,50	3,—	2,—	2,1875	2,375	3,—	3,50	3,—	0,5	
Augustus.....	1,—	1,50	1,75	2,50	3,—	2,—	2,1875	2,375	3,—	3,50	3,—	0,5	
September.....	1,—	1,50	1,75	2,50	3,—	2,—	2,1875	2,375	3,—	3,50	3,—	0,5	
October.....	1,—	1,50	1,75	2,50	3,—	2,—	2,1875	2,375	3,—	3,50	3,—	0,5	
November.....	1,—	1,50	1,75	2,50	3,—	2,—	2,1875	2,375	3,—	3,50	3,—	0,5	
December.....	1,—	1,50	1,75	2,50	3,—	2,—	2,1875	2,375	3,—	3,50	3,—	0,5	
1946 Januari.....	1,—	1,50	1,75	2,50	3,—	2,—	2,1875	2,375	3,—	3,50	3,—	0,5	
Februari.....	1,—	1,50	1,75	2,50	3,—	2,—	2,1875	2,375	3,—	3,50	3,—	0,5	
Maart.....	1,—	1,50	1,75	2,50	3,—	2,—	2,1875	2,375	3,—	3,50	3,—	0,5	
April.....	1,—	1,50	1,75	2,50	3,—	2,—	2,1875	2,375	3,—	3,50	3,—	0,5	
Mei.....	1,—	1,50	1,75	2,50	3,—	2,—	2,1875	2,375	3,—	3,50	3,—	0,5	
Juni.....	1,—	1,50	1,75	2,50	3,—	2,—	2,1875	2,375	3,—	3,50	3,—	0,5	

(*) Quotiteit van het voorschot in Juni 1946 :

Schatkistcertificaten met 4, 8 en 12 maanden looptijd en meer.....	95 pCt.	Kasbons op ten hoogste 1 jaar, van de Nationale Kredietkas ten behoeve van den Middenstand.....	95 pCt.
Tienjaarsobligaties (1940-1950).....	90 pCt.	Ander overheidspapier.....	80 pCt.
3 1/2 pCt. Schatkistcertificaten met 5 jaar looptijd (1941-1946).....	90 pCt.	3 1/2 pCt. vijfjaarsschatkistcertificaten (besluit van 25 October 1941).	
3 1/2 pCt. Schatkistcertificaten met ten hoogste 15 jaar looptijd (1942).....	90 pCt.	Schatkistcertificaten uitgegeven ter regeling van Belgische financieele vorderingen op het buitenland (besluit van 3 Februari 1942).	90 pCt.
3 1/2 pCt. Schatkistcertificaten met 5, 10 of 20 jaar looptijd (1943).....	90 pCt.	Voorschot enkel ingewilligd in de door de Nationale Bank van België toegestane bijzondere gevallen....	
3 1/2 pCt. Schatkistcertificaten met 10 jaar looptijd (1944).....	90 pCt.		
Kasbons op 1 jaar van de N.M.K.N.	95 pCt.		

II — RENTESTANDEN VOOR BANKDEPOSITO'S EN TEGOED TER ALGEMEENE SPAAR- EN LIJFRENTKAS

4

TIJDVAK	Banken — Depositorrekeningen (*)					Algemeene Spaarkas (inlagen op spaarboekjes)			Nat. Maat. voor Krediet aan de Nijverheid
	zicht	15 dagen vooropzegging	1 maand	3 maanden	6 maanden	tot fr. 20.000	fr. 20.000 tot 100.000	boven fr. 100.000	
Jaargemiddelden :									
1944.....	0,50	0,81	1,01	1,27	1,53	3,—	1,50	0,50	2,25
1945.....	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	2,25
Maandgemiddelden :									
1945 April.....	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	2,25
Mei.....	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	2,25
Juni.....	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	2,25
Juli.....	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	2,25
Augustus.....	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	2,25
September.....	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	2,25
October.....	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	2,25
November.....	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	2,25
December.....	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	2,25
1946 Januari.....	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	2,25
Februari.....	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	2,25
Maart.....	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	2,25
April.....	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	2,25
Mei.....	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	2,25
Juni.....	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	2,25

(*) Gemiddelde van vier banken.

VALUTAMARKT EN MARKT DER EDELE METALEN

I — NOTEERING DER EDELE METALEN

TIJDVAK	GOUD				ZILVER			
	LONDEN sh. en d. per oz. fijn	NEW-YORK dollars per oz. fijn	BOMBAY		LONDEN d. per oz. fijn	NEW-YORK cents per oz. fijn	BOMBAY	
			roupies en annas per Fine Tola	Omrekening in sh. en d. per oz. fijn			roupies en annas per 100 Fine Tola	Omrekening in pence per oz. fijn
1938 31 December	149/7 1/2	35			(1) 20,0625	42 3/4		
1944 31 December	168/0	35	74. 2	296/6	(1) 23,50	44 3/4	132. 4	63
1945 31 December	172/3	35	81. 8	326/0	44,—	70 5/8	134. 4	64
Maandgemiddelden :								
1945 April	168/0	35	74. 9	298/3	25,50	44 3/4	131.15	63
Mei	168/0	35	74. 6	297/6	25,50	44 3/4	129. 6	62
Juni	172/3	35	77. 4	309/0	25,50	44 3/4	133.14	64
Juli	172/3	35	78.10	314/5	25,50	44 3/4	136.12	66
Augustus	172/3	35	72. 6	289/6	25,50	44 3/4	128. 5	62
September	172/3	35	74. 1	298/6	30,125	52,—	128. 3	62
October	172/3	35	76. 7	305/9	44,—	70 5/8	132. 2	63
November	172/3	35	81. 5	325/3	44,—	70 5/8	132.14	64
December	172/3	35	82. 2	328/6	44,—	70 5/8	133.14	64
1946 Januari	172/3	35	86. 9	346/3	44,—	70 5/8	138. 1	66
Februari	172/3	35	90.10	362/6	44,—	70 5/8	145. 0	70
Maart	172/3	35	94. 1	376/3	44,—	70 5/8	153. 4	74
April	172/3	35	98. 2	392/6	44,—	70 5/8	163. 7	78
Mei	172/3	35	105. 8	422/0	44,—	70 5/8	181. 2	87
Juni	172/3	35	105. 8	422/0	44,—	70 5/8	175. 4	84

(1) Noteering per stand. oz.

N. B. — 1 oz. troy = 31,1035 gram; 1 tola = 11,6638 gram; 1 roupie = 16 annas; 1 pence = 18 annas.

II — OFFICIEELE WISSELKOERSEN

vastgesteld door de Nationale Bank van België

krachtens besluit n° 6 genomen door den Ministerraad te Londen op 1 Mei 1944

(« Belgisch Staatsblad » van 5 September 1944, n° 22)

VALUTA	Contractueele koers	Transfers		Biljetten (2)	
		Aankoopkoers	Verkoopkoers	Aankoopkoers	Verkoopkoers
1 pond sterling	Bfr. 176,625	Bfr. 176,50	Bfr. 176,75	Bfr. 175,85	Bfr. 176,80
1 U. S. A. dollar	—	Bfr. 43,70	Bfr. 43,96	Bfr. 43,50	Bfr. 44,—
1 Canadeesche dollar	—	Bfr. 39,89	Bfr. 39,95	Bfr. 39,70	Bfr. 40,10
100 Fransche franc	Bfr. 36,7969	Bfr. 36,75	Bfr. 36,84	Bfr. 36,40	Bfr. 36,95
100 Nederlandsche gulden	Bfr. 1.652,—	Bfr. 1.648,—	Bfr. 1.656,—	Bfr. 1.635,—	Bfr. 1.662,—
100 Congoleesche frank	—	Bfr. 100,—	Bfr. 100,—	—	—
100 Luxemburgsche frank	—	Bfr. 100,—	Bfr. 100,—	—	—
1 Zweedsche kroon	Bfr. 10,4512	Bfr. 10,42	Bfr. 10,48	Bfr. 10,35	Bfr. 10,50
1 Zwitsersche frank	Bfr. 10,1275	Bfr. 10,10	Bfr. 10,15	Bfr. 10,05	Bfr. 10,20
1 Deensche kroon	Bfr. 9,1326	Bfr. 9,10	Bfr. 9,16	Bfr. 9,05	Bfr. 9,25
1 Noorweegsche kroon	Bfr. 8,83125	Bfr. 8,80	Bfr. 8,85	Bfr. 8,75	Bfr. 8,90
100 escudos	Bfr. 176,625	Bfr. 175,75	Bfr. 177,60	Bfr. 175,—	Bfr. 178,—
100 Tsjechoslowaaksche kronen	Bfr. 87,655	Bfr. 87,39	Bfr. 87,92	Bfr. 86,80	Bfr. 88,50
100 liros	Bfr. 48,827 (1)	Voor de transferten moet rekening worden gehouden met het perequatiekwota, nu op 125 pCt. vastgesteld. De transfertkoers wordt zoo tot 100 Lit = 19,48 herleid.		Bfr. 19,—	Bfr. 20,—
100 pesetas	Bfr. 400,—	Toe te passen koers voor de stortingen in Bfr., op de rekening van het Instituto Espanol de Moneda Extranjera.		—	—

(1) Officieele koers.

(2) De Fransche en Nederlandsche biljetten die door de aangenomen banken worden aangekocht volgens de regelen vastgesteld door het Belgisch-Luxemburgsch Instituut voor den Wissel, worden overgenomen door de Nationale Bank van België.

KAPITAALMARKT

I — NOTEERINGEN VAN ENKELE OVERHEIDSFONDSEN — VERGELIJKENDE TABEL

14

AARD DER EFFECTEN	Noteering voor	NOTEERING PER				
		1 Mei 1940	31 Augustus 1944	2 Mei 1946	3 Juni 1946	1 Juli 1946
I. — Rechtstr. Belgische binnenl. Staatsschuld (Rente bij te rekenen)						
2 ½ pCt. Schuld	100,—	51,75	83,50	71,50	70,50	68,25
3 pCt. Schuld, 2 ^e reeks	100,—	65,80	99,65	91,—	91,—	89,30
3 ½ pCt. Schuld 1937	100,—	69,25	100,60	89,50	89,25	87,—
3 ½ pCt. Schuld 1943	100,—	—	95,—	83,75	83,25	82,80
Geünificeerde 4 pCt. Schuld	100,—	79,50	109,50	100,—	100,—	94,75
Bovrijdingseening, 4 % 1945	100,—	—	—	96,70	96,50	92,75
Tienjaarsobligaties (1940-1950), 4 pCt.	100,—	—	102,75	100,20	100,35	99,95
Vijfjaarschatkistcertificaten, 3 ½ pCt. 1941-1946	100,—	—	103,25	100,—	100,25	99,80
Vijftienjaars- (ten hoogste) schatkistcertificaten, 3 ½ pCt., 1942	100,—	—	103,75	101,—	101,70	101,20
Vijf- tien- twintigjaarschatkistcertificaten, 3 ½ pCt., 1943	100,—	—	101,85	99,50	99,70	98,90
Tienjaarschatkistcertificaten, 3 ½ pCt., 1944	100,—	—	100,10	95,20	95,40	95,10
4 pCt. Lotenleening van 1933	1.050,—	901,—	1.303,—	1.150,—	1.130,—	1.112,—
Lotenleening 1938 (3 ½ pCt. tot 1947; daarna 4 pCt.)	500,—	411,—	591,—	518,—	512,—	508,—
Lotenleen. 1941 (3 pCt. tot 1946; 3 ½ pCt. van 1946 tot 1951; daarna 4 pCt.)	1.000,—	—	1.031,—	974,—	973,—	963,—
II. — Indirecte Staatsschuld en door den Staat gewaarborgde schuld (Rente bij te rekenen).						
4 pCt. Lotenleening der Verwoeste Gewesten 1923	525,—	443,—	633,—	553,—	554,—	548,—
6 pCt. pref. aand. v. d. Nat. Maatsch. van Belg. Spoorw. (Zwits. schijf) ...	500,—	511,—	751,—	690,—	703,—	685,—
6 pCt. pref. aand. v. d. Nat. Maatschappij van Belgische Spoorw. (Ned. schijf)	500,—	510,—	711,—	685,—	683,—	673,—
4 pCt. pref. aand. v. d. Nat. Maatschappij van Belgische Spoorw. (Belg. schijf)	500,—	391,—	640,—	592,—	577,—	552,—
(*) 3 pCt. Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen, coup. Januari-Juli	100,—	56,—	93,25	80,—	79,60	77,35
3 ½ pCt. Beheer van Telegraaf en Telefoon, 1943	100,—	—	94,65	88,—	87,50	86,75
III. — Rechtstreeksche Koloniale Schuld (geblok. stukken, verhandelbaar door overdracht).						
Renteloos : Belgisch Congo, Lotenleening 1888	100,—	129,50	340,—	322,—	318,—	304,—
<i>Bij te rekenen rente :</i>						
3 pCt. Koloniale Schuld 1904	100,—	64,45	90,25	86,50	86,50	83,50
4 pCt. Koloniale Schuld 1936	100,—	77,50	106,35	99,80	99,75	96,50
(*) 3 ½ pCt. Koloniale Schuld 1937	100,—	65,50	97,50	90,25	90,25	87,50

(*) In den regel zijn de coupons der leeningen belastingvrij; de coupons waarop 2 pCt. belasting wordt betaald, zijn met een sterretje geteekend.

II — MAANDINDEXCIJFERS DER NOTEERINGEN TER BEURZE VAN BRUSSEL EN ANTWERPEN

15

DATUM	Algemeen indexcijfer	Verzekeringen, bank- en financ. instellingen	Onroerende goeder., hypot. en hotelwezen	Tramwegen, Buurt-spoorwegen	Tramwegen en electric. (Trusts)	Gas en electriciteit	Metaal-nijverheid	Steenkolon-nijven	Zink, lood, en mijnen	Glas- en spiegelglas-fabrieken	Textielnijverh. en zijdefabrieken	Koloniale waarden	Constructie	Scheikundige producten	Diverse
-------	----------------------	--	--	-----------------------------	---------------------------------	----------------------	-------------------	-------------------	-----------------------	--------------------------------	-----------------------------------	-------------------	-------------	------------------------	---------

Indexcijfers in verhouding met de noteeringen der vorige maand

1946 3 Juni	97	95	96	96	102	97	95	90	94	98	98	97	96	97	97
1 Juli	95	95	93	94	98	96	93	96	95	91	96	97	98	95	95

Indexcijfers in verhouding met het basistijdvak 1936 tot 1938 = 100

1944 1 Augustus	273	253	371	216	252	228	221	373	197	301	327	323	428	228	276
31 Augustus	274	253	370	216	253	228	220	373	197	301	327	323	430	228	278
1945 2 Juli	289	256	391	223	242	187	229	326	208	399	383	390	505	259	297
1 Augustus	306	274	417	251	261	199	259	323	220	408	412	402	501	291	312
4 September	293	258	427	235	240	185	242	306	213	385	411	395	467	306	310
1 October	265	232	396	217	214	170	225	260	184	325	375	359	397	281	282
5 November	248	213	352	195	203	159	214	239	170	313	349	338	370	265	266
3 December	255	209	344	190	205	167	217	262	173	336	360	345	404	268	271
1946 3 Januari	259	212	346	178	204	159	230	254	174	344	384	359	418	282	277
1 Februari	245	196	334	159	185	149	222	223	164	329	358	348	419	276	280
1 Maart	256	208	331	160	198	166	235	245	175	342	370	352	423	287	283
1 April	265	217	340	164	198	176	252	265	178	352	382	361	429	303	300
2 Mei	273	223	350	156	188	169	268	259	198	349	414	367	464	322	323
9 Juni	264	211	336	151	192	164	254	234	186	342	404	354	444	311	312
1 Juli	252	202	314	142	188	158	236	225	177	313	386	342	433	295	295

III — OMZETTEN TER BEURZE VAN BRUSSEL EN ANTWERPEN

TIJDVAK	BRUSSEL (*)			ANTWERPEN			BRUSSEL EN ANTWERPEN	
	Aantal beursdagen	Aantal verhand. fonds. (duizenden stukken)	Verhandelde bedragen (millioenen franken)	Aantal beursdagen	Aantal verhand. fonds. (duizenden stukken)	Verhandelde bedragen (millioenen franken)	Aantal verhand. fonds. (duizenden stukken)	Verhandelde bedragen (millioenen franken)
1944 (1)	167	4.666	7.231	166	192	2.252	4.858	9.483
1945 (1)	134	3.908	6.810	137	123	1.629	4.031	8.439
1944 Juli	21	759	1.059	21	30	305	789	1.364
Augustus (1) ...	21	727	1.048	21	27	375	754	1.423
1945 Juni	15	398	688	18	12	242	410	930
Juli	20	877	1.533	21	24	289	901	1.822
Augustus	21	996	1.741	19	24	253	1.020	1.994
September	19	481	827	19	19	197	500	1.024
October	22	462	814	23	18	224	480	1.038
November	18	419	723	19	14	260	433	983
December	19	275	484	18	12	164	287	648
1946 Januari	21	552	1.053	21	22	366	574	1.419
Februari	20	569	1.036	20	21	313	590	1.349
Maart	21	462	790	21	18	212	480	1.002
April	20	710	1.238	20	21	238	731	1.476
Mei	20	809	1.363	20	23	273	832	1.636
Juni	19	474	805	18	17	189	491	994

(*) In 1944 omvat deze statistiek de transacties in vast- en niet vastrendeende waarden met uitzondering van: a) de rechtstreekse Staatsleeningen; b) de Oorlogsschadeleening 1922; c) al de leeningen der Kolonie van 1887 tot 1937. Daarha houdt ze alleen rekening met de aandelen en de obligaties.

(1) De beurzen bleven gesloten van 1 September 1944 tot en met 3 Juni 1945.

IV — NOTEERING EN RENDEMENT VAN DE VOORNAAMSTE OBLIGATIETYPEN

DATUM	TOONAANGEVENDE TYPEN										OBLIGATIES VAN MAATSCHAPPIJEN Allerlei typen	
	Koers					Rendement (t. o. v. den koers alleen)					Gemiddelde beurswaarde	Gemiddeld netto-rendement
	I	II	III	IV		I	II	III	IV			
	Geünific. Schuld 4 pCt.	Koloniale Schuld 1936 4 pCt.	Provinc. steden en gemeenten 4 pCt.	Nijverheids- en handels-ondernemingen 4 pCt. 4 ½ pCt.		Geünific. Schuld 4 pCt.	Koloniale Schuld 1936 4 pCt.	Provinc. steden en gemeenten 4 pCt.	Nijverheids- en handels-ondernemingen 4 pCt. 4 ½ pCt.			
1944 3 Juli	104,75	103,—	101,63	102,03	106,38	3,82	3,88	3,94	3,92	4,24	105,49	4,19
1 Augustus	106,15	103,15	102,75	101,44	108,32	3,77	3,88	3,90	3,94	4,16	106,82	4,14
31 Augustus	109,50	106,35	102,93	103,54	112,—	3,65	3,76	3,89	3,86	4,02	109,58	4,03
1945 1 Augustus	99,70	99,65	101,03	100,16	102,90	4,01	4,01	3,96	3,99	4,37	102,98	4,27
4 September	99,90	99,90	100,68	99,55	102,85	4,00	4,00	3,98	4,01	4,38	102,73	4,28
1 October	100,—	100,—	100,78	98,79	102,86	4,00	4,00	3,97	4,04	4,38	102,37	4,29
5 November	100,—	100,—	100,06	96,76	100,77	4,00	4,00	4,00	4,13	4,47	100,21	4,39
3 December	100,—	100,—	99,50	97,40	100,38	4,00	4,00	4,02	4,10	4,48	99,91	4,40
1946 3 Januari	100,—	100,—	98,54	96,77	99,92	4,00	4,00	4,06	4,13	4,50	99,08	4,43
1 Februari	100,—	100,—	v 97,31	v 96,71	v 100,05	4,00	4,00	v 4,11	v 4,14	v 4,50	v 99,36	v 4,47
1 Maart	100,—	99,80	v 96,92	v 96,37	v 100,31	4,00	4,01	v 4,13	v 4,15	v 4,49	v 99,55	v 4,46
1 April	100,—	99,80	v 97,07	v 96,16	v 100,98	4,00	4,01	v 4,12	v 4,16	v 4,46	v 99,87	v 4,45
2 Mei	100,—	99,80	v 96,94	v 95,11	v 100,32	4,00	4,01	v 4,13	v 4,21	v 4,49	v 99,20	v 4,48
3 Juni	100,—	99,75	v 96,62	v 94,55	v 99,67	4,00	4,01	v 4,14	v 4,23	v 4,52	v 98,59	v 4,51
1 Juli	94,75	96,50	v 95,17	v 93,12	v 97,11	4,22	4,14	v 4,20	v 4,30	v 4,63	v 96,51	v 4,60

N. B. — Voor de samenstelling: zie Maartnummer 1939, op blz. 193.

V — EMISSIES VAN DE BELGISCHE EN CONGOLEESCHE NIJVERHEIDS-
EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN

17

Retrospectief overzicht

(duizenden franken)

TIJDVAK	OPRICHTINGEN VAN VENNOOTSCHAPPEN						KAPITAALSVERHOOGINGEN			
	naamloze en commanditaire op aandelen			personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid			(Naamloze vennootschappen) (Commandit. vennootschappen op aandelen) (Personenvennootsch. met beperkte aansprak.)			
	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nomin. waarde	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nomin. waarde	Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nomina. waarde
1944.....	130	207.615	172.348	733	300.330	284.492	195	472.412	456.156	410.798
1945.....	870	749.335	512.803	1.542	423.196	382.670	279	1.307.765	602.926	482.024
1945 Eerste 5 maanden.....	250	136.939	97.663	504	132.322	119.259	61	236.771	158.952	128.118
1946 Eerste 5 maanden.....	530	618.809	429.149	931	264.591	230.672	230	1.466.394	877.962	750.299
1945 Maart.....	61	28.494	22.614	130	34.351	30.302	19	186.030	97.460	91.276
April.....	58	24.080	16.356	90	19.836	17.756	19	37.901	29.222	20.276
Mei.....	63	40.106	27.766	108	29.571	26.101	14	7.575	14.090	9.290
Juni.....	62	57.501	43.417	129	28.168	26.536	18	42.532	36.158	27.201
Juli.....	74	60.411	45.812	130	37.640	34.380	23	10.338	53.231	46.933
Augustus.....	83	76.736	48.034	132	34.073	30.344	15	9.775	22.110	18.230
September.....	95	116.134	63.275	129	34.128	30.796	25	25.025	23.555	16.245
October.....	92	86.305	65.975	160	48.355	40.990	42	32.440	49.410	43.205
November.....	86	60.055	41.077	161	44.108	40.660	39	101.000	252.279	31.257
December.....	128	155.254	107.550	197	64.402	59.705	56	850.084	207.231	170.835
1946 Januari.....	124	163.542	145.088	164	53.220	44.963	21	302.565	96.350	95.364
Februari.....	106	81.497	61.064	167	44.762	40.331	42	80.500	99.208	78.612
Maart.....	94	91.830	67.312	202	61.945	50.016	42	198.936	141.866	127.141
April.....	101	136.355	82.822	209	47.556	43.383	51	127.883	107.437	55.866
Mei.....	105	145.585	72.863	189	57.108	51.979	74	756.510	433.101	393.316

TIJDVAK	OBLIGATIE-UITGIFFTEN		Gezamen- lijke uitgiften Nominaal bedrag	UITGIFTE- PREMIËN (1)	STORTINGEN ANDERE DAN IN GELD		UITGIFFTEN bestemd voor aflossing van oude leeningen (4)	Netto- uitgiften (5)
	Aantal	Nominaal bedrag			Inbreng in natura (2)	Bijvoeging van reserves (3)		
1944.....	27	636.600	1.600.701	2.832	471.804	31.793	43.567	959.991
1945.....	30	1.093.840	2.869.297	140.699	647.526	17.065	11.989	1.935.456
1945 Eerste 5 maanden.....	12	287.000	715.213	—	233.055	2.540	11.989	384.456
1946 Eerste 5 maanden.....	16	397.300	2.158.662	40.893	446.676	48.755	—	1.352.882
1945 Maart.....	2	45.000	205.305	—	114.864	2.170	11.989	60.169
April.....	4	115.000	188.138	—	34.277	180	—	134.931
Mei.....	3	17.000	100.767	—	36.128	190	—	43.839
Juni.....	1	4.000	125.827	6	38.236	—	—	62.924
Juli.....	—	—	151.282	—	39.953	180	—	88.992
Augustus.....	2	17.000	149.919	330	47.818	—	—	66.120
September.....	6	451.840	625.657	—	44.160	699	—	517.297
October.....	3	61.000	245.070	750	72.696	2.288	—	136.936
November.....	2	200.000	356.442	313	36.662	3.512	—	273.133
December.....	4	73.000	499.887	139.300	134.946	7.846	—	407.598
1946 Januari.....	3	151.000	464.112	900	122.104	—	—	315.211
Februari.....	—	—	225.467	5.035	71.577	507	—	112.958
Maart.....	2	62.000	357.641	4.517	104.972	26.794	—	179.220
April.....	5	49.150	340.498	3.114	68.249	2.520	—	183.586
Mei.....	6	135.150	770.944	27.327	79.774	18.934	—	581.927

(1) In de gestorte bedragen niet begrepen.

(2) In de oprichtingen en kapitaalsverhogingen begrepen.

(3) In de kapitaalsverhogingen begrepen.

(4) In de kapitaalsverhogingen en de obligatieuitgiften begrepen.

(5) Omvatten de volgestorte bedragen op aandelen, de obligatieuitgiften, de uitgiftepremiën, verminderd met de stortingen andere dan in geld en de emissies tot terugbetaling van vroegere leeningen.

V. — EMISSIES VAN DE BELGISCHE EN CONGOLEESCHE NIJVERHEIDS- EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN

Detail der emissies

(duizenden franken).

17

MEI 1946

BEDRIJFSKLASSEN	OPRICHTINGEN VAN VENNOOTSCHAPPEN (1)					KAPITAALSVERHOOGINGEN (naamlooze vennootschap.) (command. vennoot. op aand.) (personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid)			OBLIGATIE-UITGIFTEN		Uitgiftepremiën (in de gestorte bedragen niet begrepen)	ANDERE STORTINGEN DAN IN SPECIE				ONDBINDINGEN VAN VENNOOTSCHAPPEN (1) (naamlooze) (commandit. op aand.) (personenvennootsch. met beperkte aansprakelijkheid)		KAPITAALS-VERMINDERINGEN (naamlooze vennoot.) (com. ven. op aandeel.) (personenvennoot. m. beperk. aansprak.)							
	naamlooze en commanditaire op aandeelen		personenvennootsch. met beperkte aansprakelijkheid			Aantal	Oud kapitaal	Nomin. verhooging	Gestort bedrag op nomin. waarde	Aantal		Nomin. bedrag	waaraan conversie-leeningen	Inbreng in natura		Bijvoeging van reserves (in de kapitaalsverhoogen begrepen)	Liquidaties		Samensmeltingen						
	Aantal	Nomin. bedrag	Gestort bedrag op nomin. waarde	Aantal	Nomin. bedrag									Gestort bedrag op nomin. waarde	Oprichtingen van vennootsch.		Kapitaalsverhoogen	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag		
														naamlooze en commanditaire op aandeelen	personenvenn. met beperkte aansprakelijkheid										
1a Particuliere banken																									
1b Banken van openbaar nut																									
2. Verzekeringen																									
3. Financiële inrichtingen	10	22.750	11.382	4	2.651	2.651	1	640	70	70	1	35.000													
4. In-, uitvoer	3	2.700	2.453	4	210	210	1	50	25	25															
5. Handel in metalen	2	1.250	1.217	3	2.350	1.037																			
6. Handel in klerst. en meubelen	6	8.450	2.950	34	10.751	10.751	4	1.900	1.250	1.175															
7. Handel in eetwaren	5	2.930	2.930	13	3.210	2.820	5	2.110	3.340	2.300															
8. Diverse handelsbedrijven	43	28.570	17.950	66	13.242	12.315	23	9.476	17.516	16.566															
9. Suikerfabrieken																									
10. Maalderijen																									
11. Bierbrouwerijen				1	300	300	1	250	250	250	1	50.000													
12. Distilleerderijen				3	3.660	3.660																			
13. Andere voedingsindustriën	2	4.400	4.400	3	1.488	1.488	1	50	175	175															
14. Steengroeven	1	1.150	1.150																						
15. Kolenmijnen							1	23.444	1.000	1.000															
16. Mijnbouw																									
17. Gas																									
18. Electriciteit				1	1.200	18.800	11.012	2	40.000																
19. Electricische constructie	1	800	260	1	100	100	3	875	1.625	1.310					3.224										
20. Hotels, bioscopen, schouwburgen	2	200	200	2	700	340	1	30.000	7.500	7.500															
21. Drukkerij, publiciteit	6	2.750	1.844	7	1.432	1.112	4	2.300	3.800	3.250															
22. Textielbedrijf				4	2.958	2.899	2	650	6.050	6.050	1	10.000													
23. Kunstmat. en ceram. materialen				4	660	660	1	140	160	160															
24a IJzer- en staalnijverheid							2	460.000	195.000	195.000				23.625				120.000							
24b Machinebouw	6	5.300	5.162	4	3.465	2.385	7	41.210	30.575	15.688				2.702											
24c Non-ferro metalen	1	52.000	10.400																						
25. Bouwbedrijf (openbare werken)	1	530	530	12	3.568	3.066	3	7.160	8.340	5.940															
26. Papijnijverheid																									
27. Plantages en kolon. vennootschappen																									
28. Chemische nijverheid	5	3.600	2.136	4	1.850	1.700	4	165.575	117.525	113.745															
29. Houtbewerkingindustrie				1	850	850																			
30. Lederbereiding, riemfabrieken																									
31. Automobielen																									
32. Glas- en kristalabrieken																									
33. Spiegelglasfabrieken											1	150													
34. Diverse industriën	8	5.155	4.849	9	1.840	1.812	7	8.280	13.500	5.500															
35. Spoorwegen																									
36. Buurtpoorwegen																									
37. Scheepvaart, vliegwezen	1	2.000	2.000	1	400	400	1	800	1.000	1.000															
38. Telegrafien, telefonen																									
39. Electricische tramwegen																									
40. Autobussen																									
41. Overige transportbedrijven	2	1.050	1.050	9	1.423	1.423	1	400	5.600	5.600															
42. Diverse andere industriën																									
Totalen	105	145.585	72.863	189	57.108	51.979	74	756.510	433.101	393.316	6	135.150			27.327	24.114	28.459	27.201	18.934	38	26.369	3	1.800	2	171.575

(1) Samenwerkende vennootschappen: 22 opgericht met een minimumkapitaal van fr 2.780.500; 15 ontbonden met een minimumkapitaal van fr 1.669.200.

**V — EMISSIES VAN DE BELGISCHE EN CONGOLEESCHE NIJVERHEIDS-
EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN**

Ingedeeld naar de ligging en naar de belangrijkheid van het uitgegeven of vernietigd kapitaal

(duizenden franken)

MEI 1946

17

OMSCHRIJVING	OPRICHTING. VAN VENNOOTSCH.						KAPITAALSVERHOOGING. (naamloze vennoot.) (command. vennoots. op aandelen) (personenvenn. met beperkte aansprakelijk- heid)			OBLIGATIE- UITGIFFEN		UITVERREMEN (in de gestorte bedragen niet begrepen)	STORTINGEN ANDERE DAN IN SPECIE		ONTBEN- DINGEN		KAPITAALSVERMINDERINGEN Bedrag
	naamloze en commanditaire op aandelen			personenvenn. met beperkte aansprakelijk- heid			Aantal	Nominaal bedrag	waarvan converseleeningen	Inbreng in natura (1)	Bijvoeging van reserves (2)		Liquidaties	Samensmeltingen			
	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominaal waarde	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominaal waarde									Aantal	Nominaal bedrag	

1. — Naar hun geografische ligging

België	105	145.585	72.863	189	57.103	51.979	74	756.510	433.101	393.316	6	135.150	—	27.327	79.774	18.934	26.369	1.800	171.575
België en buitenland.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Belgisch Congo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
TOTAAL...	105	145.585	72.863	189	57.108	51.979	74	756.510	433.101	393.316	6	135.150	—	27.327	79.774	18.934	26.369	1.800	171.575

2. — Naar de belangrijkheid van het uitgegeven of vernietigd nominaal kapitaal

1 miljoen en minder..	84	34.635	30.224	181	41.617	39.183	51	52.535	23.726	19.826	1	150	—	—	40.260	1.570	10.489	1.800	—
van 1 tot 5 miljoen.	18	40.950	23.639	8	15.491	12.796	13	26.450	35.696	30.901	—	—	—	1.000	25.494	8.590	1.180	—	—
van 5 tot 10 miljoen.	2	18.000	3.600	—	—	—	5	32.850	34.950	23.170	1	10.000	—	—	14.020	5.550	14.700	—	—
van 10 tot 20 miljoen	—	—	—	—	—	—	2	25.200	33.210	13.894	—	—	—	2.702	—	3.224	—	—	—
van 20 tot 50 miljoen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	125.000	—	—	—	—	—	—	—
van 50 tot 100 miljoen	1	52.000	10.400	—	—	—	1	100.000	75.000	75.000	—	—	—	23.625	—	—	—	—	51.575
100 miljoen en meer.	—	—	—	—	—	—	2	519.475	230.525	230.525	—	—	—	—	—	—	—	—	120.000
TOTAAL...	105	145.585	72.863	189	57.108	51.979	74	756.510	433.101	393.316	6	135.150	—	27.327	79.774	18.934	26.369	1.800	171.575

(1) In de oprichtingen en kapitaalsverhogingen begrepen.
(2) In de kapitaalsverhogingen begrepen.

**VI — LEENINGEN UITGE-
GEVEN DOOR DE OVER-
HEID EN DOOR INSTELL.
V. OPENBAAR NUT (1)**

(Langlopende leeningen door openbare uitgifte geplaatst.)
N. B. — Voor kortlopende leeningen, zie tabel n° 25.

**VII — BANKOPERATIES
VAN HET GEMEENTEKREDIET**

(Voorschotten en terugbetalingen op leeningen aan publiekrechtelijke lichamen en instellingen van openbaar nut ter bestrijding der uitgaven.)

**VIII — HYPOTHEEK-
INSCHRIJVINGEN (2)**

TIJDVAK	in België		in het buitenland
	millioenen franken	millioenen	
1944	1.000	—	
1945	13.112	Can. \$ 18	
1945 October ...	—	Can. \$ 5	
November..	10.610	—	
(*) December ..	1.202	Can. \$ 13	
1946 Januari ...	—	{ Can. \$ 6	
		{ \$ U.S. 7	
Februari ..	—	{ Can. \$ 1	
		{ \$ U.S. 3	
Maart	—	{ \$ U.S. 25	
April	300	{ \$ U.S. 10	
		{ \$ U.S. 12	
Mei	600	{ \$ U.S. 4	
		{ \$ U.S. 19	
		{ Can. \$ 9	
		{ Can. \$ 7	
Juni	3	{ \$ U.S. 11	

TIJDVAK	BUITENGEWONE UITGAVEN		GEWONE UITGAVEN	
	Uit rekening genomen	Netto terugbetaald	Netto-voorschotten	Netto terugbetaald
	(duizenden franken)			
1944	1.024.816	68.923	571.819	259.964
1945	1.781.174	41.506	740.481	597.286
1945 April	92.538	206	37.430	52.234
Mei	162.688	172	42.143	25.981
Juni	138.005	168	27.823	39.295
Juli	219.457	1.657	35.554	7.784
Augustus ..	144.832	813	25.981	19.192
September ..	127.819	163	95.137	24.315
October ..	205.904	603	22.025	61.427
November ..	171.152	253	64.436	60.039
December ..	242.989	29.193	62.868	100.725
1946 Januari ..	77.642	1.375	128.750	119.766
Februari ...	92.342	10.942	153.490	130.348
Maart	78.104	1.649	179.008	118.413
April	77.531	1.105	134.371	43.756
Mei	64.741	150.566	98.425	93.291
Juni	54.000	164.874	90.316	39.827

TIJDVAK	Bedrag naar de geïnde inschrijvingsrechten
	(duizenden franken)
1944 Maandgemid. ...	146.620
1945 Maandgemid. ...	248.236
1945 April	175.374
Mei	187.765
Juni	239.378
Juli	273.410
Augustus	296.265
September	291.084
October	375.585
November	392.200
December	444.904
1946 Januari	430.843
Februari	467.612
Maart	584.342
April	575.290
Mei	700.643
Juni	668.968

(1) Leeningen van Staat, Kolonie, provincien en gemeenten, instellingen van openbaar nut, zoals de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen, de Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen, de Nationale Maatschappij voor Watervoorziening, het Gemeentekrediet, enz.

(2) Incl. de hernieuwingen aan het einde van het vijftiende jaar; deze belopen ongeveer 1 pCt. van het totaal; excl. de wettelijke hypotheeken.

(*) De emissie van fr 1.202 miljoen (4 pCt. Geünificeerde Schuld) vond plaats in den loop van het tweede halfjaar van 1946.

18
19
20

RIJKSFINANCIËN
I — STAND VAN DE STAATSSCHULD
(millioenen franken)

AARD	31 Maart 1940	31 Maart 1945	30 Juni 1945	30 Sept. 1945	31 Dec. 1945	31 Maart 1946	30 Juni 1946
A. — Geconsolideerde schuld :							
Directe binnenlandse schuld.....	26.184	33.335	33.763	34.233	44.375	105.612	102.712
Indirecte binnenlandse schuld.....	8.910	8.032	8.027	7.956	7.953	7.935	7.928
	35.094	41.367	41.790	42.189	52.328	113.547	110.640
Buitenlandse leningen (*)	4.936	5.068	5.066	4.999	5.459	7.176	10.205
Schulden tegenover buitenl. regeer. (*)	12.673	19.150	19.151	19.151	19.151	19.151	19.151
	17.609	24.218	24.217	24.150	24.610	26.327	29.356
B. — Schuld op halflangen termijn (1) :							
Binnenlandse schuld	1.259	55.651	48.906	38.941	34.239	33.101	32.245
Buitenlandse schuld (*)	1.259	55.651	48.906	38.941	34.239	33.101	32.245
C. — Schuld op korten termijn (2) :							
Binnenlandse schuld	6.234	74.737	84.598	102.993	96.089	95.498	91.735
Buitenlandse schuld (*)	713	726	726	726	697	484	484
	6.947	75.463	85.324	103.719	96.786	95.982	92.219
D. — Schuld op zicht (3) :							
Binnenlandse schuld	3.384	3.059	3.059	3.059	(4) 16.524	(4) 14.166	(4) 14.408

(*) Het bedrag der buitenlandse schulden is vastgesteld volgens de wisselkoersen te Brussel op den aangeduiden datum. Op 31 Maart 1940 zijn de 5 1/2 pCt. leningen 1932 en 1934 berekend op basis van 195,675 Belgische frank voor 100 Franse nominaal kapitaal; met ingang van 31 Maart 1945 is de 5 1/2 pCt. lening 1934 berekend op basis van 2.907,75 Belgische frank voor 1.000 Franse nominaal kapitaal.

(1) Schatkistcertificaten met meer dan één jaar looptijd.

(2) Effecten met één jaar looptijd of minder.

(3) Op 31 Maart 1940: Tegoed van de particulieren bij den postgirodienst. Daarna: Renteloze Schatkistbons, geëmitteerd in tegenwaarde van het particulier tegoed op postchèque rekening, per 3 Augustus 1940, datum waarop dit tegoed werd overgedragen aan de Emissiebank te Brussel, die met het beheer er van werd belast, op grond eener overeenkomst tusschen het Ministerie van Financiën, de Emissiebank te Brussel en de Nationale Bank van België. Voor dezen Schatkistbon werd geen vervaldag vastgesteld.

(4) Particuliere tegoeden op postrekening waarvan fr 6.494.148.410 door Schatkistcertificaten vertegenwoordigd zijn.

II — OVERHEIDSPAPIER ONDERGEBRACHT BIJ DE NATIONALE BANK VAN BELGIË
(millioenen franken)

AARD	31 Maart 1940	31 Maart 1945	30 Juni 1945	30 Sept. 1945	31 Dec. 1945	31 Maart 1946	30 Juni 1946
Op ten hoogste 120 dagen :							
Schatkistcertificaten	3.075	39.613	40.652	45.738	42.046	47.918	47.680
Daarmede gelijkgesteld papier ..	263	—	—	—	—	—	—
Op ten hoogste één jaar	—	—	—	—	—	—	—
Op ten hoogste vijf jaar	152	(1) 578	(1) 550	(1) 550	(1) 550	(1) 550	(1) 550
Op méér dan vijf jaar	931	(2) 1.824	(2) 1.135	(2) 1.153	(2) 1.153	(2) 1.153	(2) 1.153
TOTAAL...	4.421	42.015	42.337	47.441	43.749	49.021	49.383

(1) Incl. de krachtens de wet van 19 Juli 1932 verworven effecten, hetzij 550 miljoen frank.

(2) Incl. het bedrag van den Schatkistbon overgedragen aan de Nationale Bank krachtens de wet van 27 December 1930, hetzij 500 miljoen frank.

III — OPBRENGST VAN DE BELASTINGEN

26

a) **Ontvangsten zonder onderscheid van begrootingsjaar**
(die der gemeentelijke en provinciale opcentiemen niet inbegrepen)

(*millioenen franken*)

Bron: *Belgisch Staatsblad.*

TIJDVAK	Directe belastingen	Douanen en accijnzen	Registratierechten	Globale ontvangsten van het tijdvak	Globale gecumuleerde ontvangsten van Januari tot en met de aangeduide maand
1944.....	6.937	2.035	4.600	13.572	—
1945.....	9.440	2.593	8.124	20.157	—
1945 April.....	739	161	548	1.448	5.554
Mei.....	752	165	487	1.404	6.958
Juni.....	950	190	619	1.759	8.718
Juli.....	800	196	679	1.676	10.394
Augustus.....	778	230	750	1.758	12.152
September.....	726	227	878	1.831	13.983
October.....	733	316	976	2.025	16.008
November.....	755	321	950	2.026	18.034
December.....	759	352	1.012	2.123	20.157
1946 Januari.....	1.253	353	1.068	2.674	2.674
Februari.....	1.118	389	1.061	2.568	5.242
Maart.....	1.088	471	1.347	2.906	8.148
April.....	1.040	543	1.423	3.006	11.154
Mai.....	825	497	1.378	2.700	13.854
Juni.....	912	474	1.259	2.645	16.499

b) **Totale ontvangsten van de begrootingsjaren 1945 en 1946 vóór 30 Juni 1946 geïnd**

(die der gemeentelijke en provinciale opcentiemen niet inbegrepen)

(*millioenen franken*)

Bron: *Belgisch Staatsblad.*

	BEGROOTINGSJAAR 1945		BEGROOTINGSJAAR 1946		JUNI 1946	
	Opbrengsten	Budgetaire ramingen	Opbrengsten	Budgetaire ramingen	Ontvangsten voor rekening van	
					begrootingsjaar 1945	begrootingsjaar 1946
I. Directe belastingen	8.398	8.210	2.626	2.019	360	552
II. Douanen en accijnzen	2.558	2.088	2.699	1.292	1	473
waarvan douanen.....	188	200	643	198	—	155
accijnzen.....	2.156	1.876	1.766	1.090	—	279
bijzondere verbruiktaxes..	199	—	271	—	—	31
III. Registratie	8.128	4.364	7.518	4.975	1	1.258
waarvan registratie.....	796	500	803	600	—	145
erfenissen.....	695	400	405	450	—	62
zegel en gelijkgestelde taxes	6.526	3.424	6.230	3.875	—	1.034
Totaal...	19.084	14.662	12.843	8.286	362	2.283
Verschil t.o.v. de budgetaire ramingen.	+ 4.422		+ 4.557			

NOTA. — De termijn van invordering der directe belastingen is langer dan het kalenderjaar. Voor deze belastingsoort zijn de cijfers dus maar definitief na het afsluiten van het begrootingsjaar.

INKOMEN EN SPAREN

I — RENDEMENT DER BELGISCHE NAAMLOOZE VENNOOTSCHAPPEN

Betaalbaar gestelde dividenden en obligatiecoupons in Mei 1946

BEDRIJFSKLASSE	AANTAL VENNOOTSCHAPPEN			Gestort kapitaal	Reserves	NETTO-UITSLAGEN		Bruto- winst uitbetaald	Obligatie- schuld (1)	Bruto- obligatie- coupons (2)
	opge- telde	met winst	met verlies			Winst	Verlies			
(duizenden franken)										
A. — Vennootschappen met hoofdbedrijf in België										
1a Particuliere banken.....	6	6	—	49.000	18.478	4.497	—	2.327	—	—
1b Banken van openbaar nut	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2. Verzekeringen	28	24	4	139.225	179.939	28.337	601	19.311	—	—
3. Financiële inrichtingen	117	83	34	1.565.224	1.047.536	106.717	6.847	76.641	72.983	2.060
4. Invoer, uitvoer	2	2	—	6.525	1.179	559	—	291	—	—
5. Handel in metalen	5	4	1	5.750	4.723	2.810	540	120	—	—
6. Handel in klerst. en meubelen	26	23	3	50.820	45.823	11.252	183	3.287	13.251	663
7. Handel in etwarens	29	15	14	37.434	3.647	9.477	1.599	2.873	—	—
8. Diverse handelsbedrijven	167	128	39	184.296	49.960	40.377	3.391	7.451	7.572	377
9. Suikerfabrieken	1	1	—	4.500	135	318	—	270	—	—
10. Maalderijen	5	5	—	20.895	2.696	1.558	—	729	—	—
11. Bierbrouwerijen	20	15	5	74.592	32.022	5.225	1.002	3.512	1.870	112
12. Distilleerderijen	4	2	2	10.050	2.152	760	74	240	—	—
13. Andere voedingsbedrijven	29	24	5	76.340	55.605	10.272	900	5.579	—	—
14. Steengroeven	17	14	3	66.545	32.750	10.530	566	3.851	1.562	70
15. Kolonmijnen	21	11	10	887.529	81.730	15.531	14.921	—	90.669	4.011
16. Mijnbouw	2	2	—	21.000	67	23	—	—	—	—
17. Gas	4	4	—	79.065	11.554	7.629	—	5.099	—	—
18. Electriciteit	12	11	1	661.229	260.792	96.113	372	82.781	5.000	200
19. Electricische constructie	16	13	3	174.862	48.224	21.796	15.671	14.896	750	37
20. Hotels, bioscopen, schouwburgen	34	31	3	66.780	16.246	15.612	559	3.072	—	—
21. Drukkerij, publiciteit	23	20	3	36.321	7.967	7.621	182	240	—	—
22. Textielbedrijf	61	60	1	587.382	338.040	103.016	276	32.395	20.800	898
23. Kunstmat. en ceram. materialen	26	21	5	165.760	32.108	19.428	555	4.485	—	—
24a IJzer- en staalnijverheid	1	1	—	3.600	960	639	—	—	21.746	879
24b Machinebouw	51	43	8	155.078	72.138	34.881	849	9.793	4.488	191
24c Non-ferrometalen	4	3	1	44.600	2.829	5.611	3.808	399	5.000	200
25. Bouwbedrijf (openbare werken)	29	19	10	67.307	15.719	7.735	1.412	1.757	—	—
26. Papiernijverheid	6	6	—	204.250	58.446	40.478	—	11.929	—	—
28. Chemische nijverheid	36	31	5	595.208	196.981	102.102	4.031	34.881	100.000	4.000
29. Houtbewerkingsindustrie	18	12	6	17.071	4.061	3.348	1.095	481	5.254	237
30. Lederbereiding, riemfabrieken	11	10	1	53.415	8.827	6.792	85	1.801	—	—
31. Automobielen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
32. Glas- en kristalfabrieken	5	4	1	129.875	13.370	4.759	10.697	1.350	—	—
33. Spiegelglasfabrieken	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
34. Diverse takken van nijverheid	80	71	9	457.841	128.288	56.609	1.690	21.626	2.880	144
35. Spoorwegen	6	4	2	48.922	6.590	6.730	1.691	5.340	—	—
36. Buurtspoorwegen	2	1	1	9.180	2.515	3.156	121	558	—	—
37. Scheepvaart, vliegvezen	20	10	10	84.170	3.397	5.275	4.133	2.380	20.267	1.013
38. Telegraaf, telefoon	1	1	—	4.200	803	364	—	294	—	—
39. Electricische tramwegen	3	2	1	100.000	3.032	7.205	1.812	6.582	410	16
40. Autobussen	2	2	—	21.250	8.136	4.821	—	1.680	—	—
41. Overige transportbedrijven	11	8	3	11.725	3.579	4.990	230	6	—	—
42. Diverse andere takken van nijverh.	4	2	2	1.383	298	69	23	—	—	—
TOTAAL...	945	749	196	6.980.199	2.769.090	815.022	79.866	370.307	374.502	15.708
B. — Vennootschappen met hoofdbedrijf in Congo										
1. Banken, financiële vennootsch.	1	1	—	12.000	1.855	1.288	—	559	—	—
2. Handelsvennootschappen	1	1	—	80.000	16.274	7.435	—	6.178	—	—
3. Nijverheidsvennootschappen	1	—	1	2.449	328	—	41	—	—	—
4. Landbouwvennootschappen	3	2	1	34.257	5.419	4.992	69	3.431	—	—
5. Openbare diensten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
TOTAAL...	6	4	2	128.706	23.876	13.715	110	10.168	—	—
C. — Vennootschappen met hoofdbedrijf in het buitenland										
1. Electriciteit	—	—	—	—	—	—	—	—	28	1
2. Spoorwegen	—	—	—	—	—	—	—	—	236	19
3. Tramwegen	1	1	—	7.500	13.033	1.150	—	—	2.733	109
4. Plantages en koloniale vennootsch.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5. Diverse vennootschappen	8	3	5	184.500	40.501	3.808	7.544	2.521	—	—
TOTAAL...	9	4	5	192.000	53.534	4.958	7.544	2.521	2.997	129
Eindtotaal...	960	757	203	7.300.905	2.846.500	833.695	87.520	382.996	377.499	15.837

(1) De getelde leningen slaan op andere vennootschappen dan deze opgegeven in de vorige kolommen; daarenboven, sedert Mei 1940 omvatten deze cijfers, op enkele uitzonderingen na, slechts de in België, in Belgische franken uitgegeven leningen.

(2) Daarenboven werd er gedurende de maand Mei 1946 betaalbaar gesteld:

(duizenden franken)	
Coupons van binnenlandsche Staatsleningen (geconsolideerde en op halfjaren termijn)	40.978
Coupons van leningen van de Kolonie	—
Coupons van leningen van provinciën en gemeenten	15.549
Coupons van verscheidene leningen	32.896
Totaal...	89.420
Coupons van buitenlandsche Staatsleningen	22.738

I — RENDEMENT DER BELGISCHE NAAMLOOZE VENNOOTSCHAPPEN (vervolg)

Retrospectief overzicht

30

TIJDVAK	AANTAL VENNOOTSCHAPPEN			Gestort kapitaal	Reserves	NETTO-RESULTAAT		Betaalbaar gesteld bruto- dividend	Obligatie- schuld (1) (*)	Bruto- obligatie- coupons (*)
	getelde	met winst	met verlies			winst	verlies			
1944.....	6.986	5.106	1.880	41.046.157	12.964.059	2.273.915	948.419	1.195.239	7.019.017	302.284
1945.....	6.802	4.226	2.376	39.610.238	12.631.121	1.948.788	1.927.563	925.862	7.504.410	313.562
1945 eerste 5 maanden	3.502	2.269	1.233	20.830.637	6.730.218	809.166	937.644	483.041	3.306.207	137.668
1946 eerste 5 maanden	3.400	2.718	682	20.513.229	8.582.657	2.281.597	205.848	947.857	3.579.349	146.134
1945 Maart	977	657	320	4.908.809	2.304.342	195.936	135.778	123.782	414.479	17.930
April	1.349	883	486	7.761.926	1.613.730	234.236	436.874	148.708	902.643	36.965
Mei	971	608	363	7.461.307	2.565.115	336.311	345.107	195.327	385.557	16.287
Juni	484	308	176	2.681.402	758.056	171.358	101.752	99.213	597.226	25.378
Juli	269	158	111	1.898.058	826.370	77.763	115.195	39.282	1.178.808	47.959
Augustus	113	77	36	411.460	159.595	28.326	20.005	13.059	441.140	18.372
September	179	103	76	1.000.535	252.419	158.844	24.230	15.653	432.527	18.224
October	391	260	131	3.072.970	827.008	188.368	134.962	112.933	769.811	33.019
November	213	146	67	3.570.956	855.676	186.476	318.031	48.218	208.846	11.392
December	160	113	47	1.860.102	525.972	108.907	77.089	51.258	509.847	21.540
1946 Januari	80	60	20	453.991	163.987	48.702	3.730	18.511	1.175.379	46.739
Februari	126	94	32	271.400	126.596	31.769	6.346	8.200	552.870	22.981
Maart	998	806	192	5.260.651	3.470.248	613.006	36.280	264.682	466.177	19.802
April	1.236	1.001	235	7.226.282	1.975.326	754.425	71.972	273.468	1.007.424	40.685
Mei	960	757	203	7.300.905	2.846.500	833.695	87.520	382.996	377.499	15.837

(1) Voor de maandelijksche resultaten, slaan de in aanmerking genomen leeningen op andere vennootschappen dan deze waarop de vorige kolommen betrekking hebben.

(*) Sedert Mei 1940, enkele uitzonderingen niet te na gesproken, bevatten de getallen nog slechts de in België, in Belgische franken geëmitteerde leeningen.

II — ALGEMEENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS

a) Inlagen op particuliere spaarboekjes (Netto-spaarbedrag)

(duizenden franken)

31

TIJDVAK	Inlagen	Uitbetalingen	Saldi	Tegoed der inleggers op het eind van het tijdvak (1)	Aantal spaarboekjes einde jaar
1943.....	4.341.744	1.426.973	2.914.771	16.098.693	6.333.807
1944.....	4.483.402	1.638.135	2.845.267	19.422.068	6.161.671
1945 April	225.537	124.918	100.619	19.858.365	
Mei	220.052	122.425	97.627	19.955.992	
Juni	340.899	163.079	177.820	20.133.812	
Juli	410.844	195.949	214.895	20.348.707	
Augustus	385.137	181.727	203.410	20.552.117	
September	323.389	181.208	142.181	20.694.298	
October	405.745	193.617	212.128	20.906.426	
November	360.819	212.018	148.801	21.055.227	
December	464.903	268.548	196.355	17.990.998 (2)	
1946 Januari	515.538	253.265	262.273	18.253.271	
Februari	382.619	266.478	116.141	18.369.412	
Maart	331.770	273.800	57.970	18.427.382	
April	334.106	331.351	2.755	18.430.137	
Mei	346.753	335.182	11.571	18.441.708	
Juni	338.091	277.311	60.780	18.502.488	

(1) De tegoeden op 31 December 1943 en 1944 omvatten de gekapitaliseerde rente van het dienstjaar.

(2) Incl. de gekapitaliseerde rente doch excl. de geldsaneeringsleening en de belasting op het kapitaal.

b) Stortingen ingeschreven op de rekeningen der aangeslotenen bij de Lijfrentekas

(duizenden franken)

TIJDVAK	HANDBEIDERS en vrije stortingen, buiten het raam van de verplichte verzekeringswetten (wetten van 16 Maart 1865 en 15 December 1937)	BEDIENDEN (wetten van 10 Maart 1925 en 18 Juni 1930)	MIJNWERKERS (wetten bij koninklijk besluit van 25 Augustus 1937 samengeordend)	Totaal
1943.....	316.620	62.382	21.218	400.220
1944.....	301.097	64.664	19.494	385.255
1945 Juli	23.443	9.590	} v 3.675	} v 105.927
Augustus	27.440	9.328		
September	v 21.787	v 10.674	} v 3.820	} v 116.367
October	v 24.901	v 14.598		
November	v 24.307	v 11.739	} v 4.473	} v 137.469
December	v 23.146	v 13.856		
1946 Januari	v 28.022	v 14.271		
Februari	v 29.075	v 14.326		
Maart	v 30.720	v 16.582		
April	v 30.580	v 17.387		
Mei	v 31.339	v 15.175		

LOOP DER ZAKEN

I — BEDRIJVIGHEID DER VERREKENKAMERS

35

A — Algemeen verloop

TIJDVAK	VERREKENKAMERS					Omloopsnelheid van het geld in de banken (1)	LIQUIDATIEKAS VAN DE BEURS VAN BRUSSEL		
	HOOFDBANK, BIJBANK EN AGENTSCHAP.			HOOFDBANK			CONTANT		
	Aantal kamers einde tijdvak	Aantal verrekende stukken (duizenden)	Verrekende kapitalen (miljoenen franken)	Aantal verrekende stukken (duizenden)	Verrekende kapitalen (miljoenen franken)		Aantal zittingen	Aantal deelnemers einde tijdvak	Geliquid. bedrag (miljoenen franken) (2)
1944 Maandgemiddelde	38 (3)	86	48.020	42	39.684	4,64	21 (4)	709 (5)	2.152 (4)
1945 Maandgemiddelde	38 (3)	99	72.804	43	61.772	8,23	20 (6)	1.007 (3)	2.269 (6)
1945 April	38	84	45.844	34	38.341	—	—	—	—
Mei	38	80	46.545	33	38.965	—	—	—	—
Juni	38	98	64.334	42	53.443	6,49	19	830	1.850
Juli	38	99	81.087	44	69.409	—	20	852	2.802
Augustus	38	102	86.039	45	74.757	—	21	985	2.820
September	38	106	84.415	47	72.064	8,63	19	991	2.100
October	38	130	106.476	59	92.260	—	22	996	2.252
November	38	123	100.467	56	86.192	—	19	1.003	2.829
December	38	138	145.251	61	122.361	10,14	18	1.007	1.231
1946 Januari	38	137	107.592	61	92.999	—	21	1.014	2.223
Februari	38	129	99.353	57	85.970	—	20	1.017	2.459
Maart	38	148	166.142	65	139.043	9,74	20	1.024	2.058
April	38	152	143.346	66	126.556	—	20	1.029	2.533
Mei	38	162	137.914	72	118.753	—	20	1.034	2.809
Juni	38	154	128.742	68	111.965	10,33	19	1.030	2.241

- (1) Verhouding van het totaal bedrag der in den loop van het aangeduide kwartaal verrekende bedragen tot het saldo, per einde trimester, der depositorekeningen op zicht en op minder dan 30 dagen.
 (2) De aankopen of de verkoopen zijn maar éénmaal geteld.
 (3) Op 31 December.
 (4) Gemiddelde der eerste acht maanden.
 (5) Op 31 Augustus.
 (6) Gemiddelde der laatste zeven maanden.

B — Detailgegevens over het verloop der verrekeningen te Brussel

Tijdvak	Daggeld		Effecten, overheidspapier en coupons		Overschrijvingen, chèques wisselbrieven, promessen, kwijtschriften, enz.		Verrichtingen met het buitenland		Totaal	
	Aantal stukken (duizenden)	Kapitalen (miljoenen franken)	Aantal stukken (duizenden)	Kapitalen (miljoenen franken)	Aantal stukken (duizenden)	Kapitalen (miljoenen franken)	Aantal stukken (duizenden)	Kapitalen (miljoenen franken)	Aantal stukken (duizenden)	Kapitalen (miljoenen franken)
1946 Juni.....	2	75.937	1	6.884	62	27.550	3	1.594	68	111.965

II — POSTCHEQUE- EN GIROVERKEER

(miljoenen franken)

36

TIJDVAK	Aantal rekeningen einde tijdvak	Totaal tegoed (Daggemiddelde)	Tegoed van particulieren	CREDIT		DEBIT		Algemeene beweging	Verrichtingen zonder gebruik van specie pCt.	Omloopsnelheid (2)
				Stortingen	Giro's	Chèques en diversen	Giro's			
1944 Maandgemiddelde	(1) 508.868	10.836	8.334	5.421	16.723	5.069	16.723	43.934	88	2,24
1945 Maandgemiddelde	(1) 554.315	17.460	13.847	7.977	27.488	7.212	27.488	70.165	90	2,61
1945 April	524.536	16.119	13.185	7.745	23.637	6.557	23.637	61.575	91	2,76
Mei	527.611	16.797	13.280	6.188	24.096	6.322	24.096	60.701	90	2,62
Juni	531.253	17.474	14.446	9.141	30.095	7.406	30.095	76.737	91	2,79
Juli	534.588	18.290	15.042	9.148	27.932	8.236	27.932	73.245	90	2,60
Augustus	538.142	18.379	14.983	7.670	30.551	8.443	30.551	77.219	90	2,75
September	541.682	18.541	14.571	8.844	28.232	7.742	28.232	73.051	89	2,50
October	546.651	19.530	14.965	10.456	36.960	9.830	36.960	94.206	90	2,80
November	550.548	20.430	14.928	8.089	33.605	7.940	33.605	83.240	90	2,54
December	554.315	21.116	16.220	11.088	37.496	9.345	37.496	95.425	91	2,72
1946 Januari	559.184	22.113	15.718	13.347	43.824	10.397	43.824	111.390	90	2,83
Februari	563.755	24.943	15.784	9.241	43.032	9.134	43.032	104.438	90	2,58
Maart	568.210	23.613	16.759	10.465	47.558	12.562	47.558	118.144	91	2,89
April	572.131	22.702	16.469	13.500	42.973	12.088	42.973	111.534	89	2,89
Mei	576.216	25.355	16.521	11.466	49.931	9.991	49.931	121.319	91	2,75
Juni	579.122	23.730	16.455	12.848	44.965	12.577	44.965	115.355	91	2,97

- (1) Op 31 December
 (2) Verhouding per type-maand van 25 dagen, van den debet-omzet tot het gemiddeld dagelijksch tegoed.

PRODUCTIE

I — PRODUCTIE DER STEENKOLENMIJNEN EN METAALBEDRIJVEN

Bron: Directie van het Mijnwezen

55

TIJDVAK	STEENKOLENMIJNEN									Gemidd. aantal extractie-dagen	Voorraad einde maand (duiz. tonnen)
	GEMIDDELD AANTAL AANWEZIGE ARBEIDERS		NETTO-HOEVEELHEID OPGEDOLVEN STEENKOOI PER BEKKEN (duiz. t.)						TOTAAL		
	onder-grondsche	onder- en boven-grondsche	Bergen	Centrum	Charleroi	Luik	Kempen				
1936-38 Maandgemiddelde	86.827	125.233	407	353	640	448	540	(2) 2.420	24,0	1.502	
1944 Maandgemiddelde	58.109	94.326	194	129	277	189	406	1.125	22,9	(1) 489 (3)	
1945 Maandgemiddelde	64.120	100.079	222	177	312	196	403	1.310	23,7	(1) 300	
1945 April	52.068	87.566	194	161	289	139	251	1.034	21,8	384	
Mei	52.504	87.168	108	107	249	151	304	920	18,6	306	
Juni	54.615	90.010	236	171	312	193	379	1.291	25,6	271	
Juli	55.970	91.165	189	151	254	171	375	1.140	22,5	247	
Augustus	60.510	96.356	209	179	291	157	441	1.277	24,1	252	
September	69.369	106.308	228	191	320	201	469	1.409	24,7	267	
October	80.519	118.763	284	236	391	262	562	1.736	26,9	315	
November	90.719	128.076	286	231	408	265	558	1.748	24,5	315	
December	93.632	131.309	277	215	397	277	566	1.732	23,4	300	
1946 Januari	95.702	133.816	309	246	457	315	617	1.944	26,0	305	
Februari	95.872	133.901	283	235	431	288	575	1.813	23,8	298	
Maart	93.837	132.955	298	248	467	307	609	1.929	25,5	290	
April	92.552	132.117	313	249	441	296	586	1.885	24,9	280	
Mei	89.314	129.127	295	245	432	283	638	1.893	24,5	277	
Juni	90.341	131.126	284	243	426	272	597	1.822	23,4	285	

(1) Op 31 December.

(2) Inbegrepen 32.000 tonnen voorkomende van het bekken an Namen. De koolmijnen, die deel uitmaakten van dit bekken werden in 1942 verdeeld tusschen de bekkens van Luik en Charleroi.

(3) De schlamms inbegrepen.

TIJDVAK	COKES		BRIKETTEN		Hoogovens in werking (einde tijdvak)	VOORTBRENGING DER METAALNIJVERHEID (duiz. tonnen)				
	Productie (duizenden tonnen)	Gemiddeld aantal arbeiders	Productie (duizenden tonnen)	Gemiddeld aantal arbeiders		Gietijzer	Ruw staal	Stukken gegoten staal	Afgewerkte staalwaren	Afgewerkte ijzerwaren
1936-38 Maandgemiddelde	435	3.831	142	855	(1) 37	293	253	6,5	193	2,9
1944 Maandgemiddelde	170	3.237	37	504	(2) 12	59	50	2,2	37	0,5
1945 Maandgemiddelde	169	2.917	65	489	(2) 22	61	58	4,1	50	1,5
1945 April	138	2.822	52	469	12	40	30	3,1	34	1,2
Mei	129	2.857	45	466	11	47	37	2,1	31	0,9
Juni	155	2.849	66	495	11	54	52	2,1	50	1,7
Juli	178	2.866	53	509	13	63	56	2,0	49	1,6
Augustus	179	2.939	51	455	15	73	68	2,4	58	1,7
September	186	2.934	58	456	16	80	76	10,0	59	1,9
October	243	2.986	81	501	16	85	108	3,2	79	2,3
November	261	3.036	90	519	19	104	111	3,8	87	2,2
December	280	3.330	95	546	22	130	132	3,8	101	1,9
1946 Januari	299	3.510	120	627	23	141	150	4,2	119	3,0
Februari	279	3.684	102	596	23	133	144	4,6	116	2,7
Maart	328	3.700	105	586	24	154	166	5,0	145	2,3
April	318	3.775	106	577	27	157	167	5,2	134	2,7
Mei	334	4.372	96	583	28	174	175	4,8	136	2,4
Juni	318	3.792	79	552	29	172	178	4,6	140	3,2

(1) Op 31 December 1938.

(2) Op 31 December.

II — DIVERSE PRODUCTIES

56

TIJDVAK	SUIKER			In consumptie gebracht	BIER-BROUWERIJEN	Hoeveel-heden aangegeven meel (tonnen)	DISTIL-LEER-DELIJEN	LUCIFERS			VISSCHERIJ		
	Voortbrenging		Voorraad (ruwe en geraffineerde suiker) einde maand (tonnen)					Voort-gebrachte alcohol (hectoliters)	Fabricage	Verbruik	Uitvoer	Verkoop van visch (2) op de vischmijnen te Oostende, Blanckenberge, Zeebrugge en Nieuwpoort	
	Ruwe suiker	Geraffineerde suiker										Hoeveelh. (tonnen)	Waarde (duiz. fr.)
1936-38 Maandgemidd.	17.493	17.183	120.910	20.667	(1) 16.412	35.046	4.421	1.807	2.590	2.260	7.189		
1944 Maandgemiddeld.	14.994	10.238	87.149	15.724	2.072	5.508	2.200	1.839	308	—	—		
1945 Maandgemiddeld.	11.447	9.608	64.695	16.481	4.572	14.210	2.170	2.035	322	1.086	23.469		
1945 April	184	9.039	73.833	14.319	3.060	14.014	2.255	2.221	76	1.038	16.808		
Mei	11	8.038	56.233	17.290	3.729	5.075	1.733	1.566	332	1.113	16.215		
Juni	—	8.914	38.317	20.312	4.213	7.148	2.255	2.063	205	441	4.972		
Juli	—	8.376	23.256	15.076	4.704	6.855	2.405	2.002	540	838	14.160		
Augustus	—	8.455	13.667	14.907	4.884	26.237	2.255	1.621	299	1.360	23.394		
September	33	7.432	3.788	12.310	6.958	12.585	2.398	2.171	389	1.873	43.431		
October	43.916	6.485	42.519	2.369	7.218	12.510	2.653	2.307	301	2.817	74.089		
November	85.045	17.643	110.233	18.417	5.940	22.365	2.704	2.199	758	2.198	53.971		
December	3.742	10.444	87.412	23.270	7.023	35.014	2.361	1.990	593	815	25.558		
1946 Januari	120	9.804	70.497	15.867	7.494	32.057	2.674	2.423	595	1.907	27.827		
Februari	84	6.753	56.880	14.341	7.808	22.069	3.152	2.754	409	1.815	26.151		
Maart	39	8.453	42.426	15.229	8.920	19.516	3.596	3.008	291	2.784	29.913		
April	19	6.890	32.161	12.255	10.617	15.490	3.871	2.786	1.298	3.864	31.146		
Mei	108	7.540	29.775	9.266	9.685	14.176	4.036	2.290	878	3.132	24.944		
Juni	—	7.129	29.591	9.040	10.167	10.167	3.680	2.710	1.302	2.862	28.555		

(1) Inbegrepen Groothertogdom Luxemburg.

(2) Excl. haring, sprot en garnalen. In 1936-1938: enkel verkoop op de mijn te Oostende

III — VOORTBRENGING VAN ELECTRISCHEN STROOM

TIJDVAK	Totale productie (Centrales van 100 kW. en meer)							Totaal
	Bron : Ministerie van Openbare Werken. - Centrale Dienst voor Electriciteit en Electromechanica.							
	Aantal centrales	Productie (duizenden kWh.)						
Unie der elektrische bedrijven van België		Verbond der industriële centrales	Niet aangesloten maatschappijen	Gemeente-regieën	Flottende centrales			
1936-38 Maandgemiddelde	(1) 343	189.800	201.175	26.726	20.361		438.062	
1944 Maandgemiddelde	(1) 325	178.857	106.008	11.123	13.023		309.011	
1945 Maandgemiddelde	(1) 321	223.952	111.190	12.910	16.237	12.769	377.058	
1945 April	324	184.226	85.510	10.044	12.472	36.541	328.794	
Mei	324	185.468	81.236	10.675	11.920	34.601	323.900	
Juni	324	215.321	99.154	11.394	14.495	16.460	356.825	
Juli	323	233.285	102.050	12.025	15.469	7.601	370.431	
Augustus	322	254.331	112.252	13.672	15.905		396.160	
September	321	255.882	119.280	15.032	18.045		408.239	
October	321	272.854	141.623	17.181	25.208		456.866	
November	321	271.594	153.151	18.743	27.638		471.126	
December	321	278.449	165.328	17.961	28.724		490.463	
1946 Januari	325	299.492	179.842	14.912	30.970		525.216	
Februari	325	275.192	164.748	13.749	27.036		480.725	
Maart	325	290.840	185.830	14.991	27.467		525.128	
April	325	276.425	167.292	14.259	22.066		480.042	
Mei	325	275.180	187.616	14.486	22.081		499.363	
Juni	325	260.389	177.137	13.874	19.962		471.362	

(1) Aan het einde van het jaar.

IV — GASDISTRIBUTIE (1)

(duizenden kubieke meters)

Bron : Ministerie van Openbare Werken

TIJDVAK	Gemeente-regiebedrijven		Gasverdelingsmaatschappijen		Gasvoortbrengende nijverheidsmaatschappijen, die rechtstreeks verbruikende inrichtingen voeden (verkocht gas)	Totaal
	zelfproducent (geheel of ten deele) van het gas dat zij verdeelen (voortgebr. gas)	die het gas, dat zij verdeelen, aankopen (aangekocht gas)	zelfproducent (geheel of ten deele) van het gas dat zij verdeelen (voortgebr. gas)	die het gas, dat zij verdeelen, geheel of gedeeltelijk aankopen (aangekocht gas)		
1936-38 Maandgemiddelde	5.733	463	1.238	38.777	13.010	53.221
1944 Maandgemiddelde	3.639	153	2.418	23.406	3.099	32.716
1945 Maandgemiddelde	4.220	254	2.717	25.935	3.823	36.950
1945 Juni	3.977	199	2.163	22.858	4.536	33.734
Juli	4.676	324	2.926	25.124	5.304	38.354
Augustus	4.669	268	3.063	24.434	4.989	37.423
September	4.346	227	3.081	27.482	5.183	40.319
October	6.021	435	3.258	39.226	5.462	54.402
November	5.956	443	3.158	44.388	5.470	59.416
December	6.152	454	3.111	46.266	6.394	62.377
1946 Januari	6.234	488	3.068	45.347	7.756	62.893
Februari	5.526	441	2.817	41.716	7.663	58.162
Maart	6.060	524	3.330	47.909	9.761	67.584
April	5.342	575	3.142	47.609	9.879	66.447
Mei	5.786	612	3.462	49.165	10.496	69.521
Juni	5.794	617	3.337	48.077	10.487	68.322

(1) Deze statistiek betreft de verdeling van gas, verkregen door droge distillatie van steenkool. Zij omvat dus niet het soortgelijk gas, voortgebracht in de cokesfabrieken der mijn-, metaal-, chemische en andere bedrijven die het zelf verbruiken.

VERBRUIK (*)

I — VERBRUIKSINDEXCIJFERS

(Basistijdvak 1936 tot 1938 = 100)

TIJDVAK	GROOTE WARENHUIZEN Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek				WINKELS MET BIJHUIZEN		COÖPERATIES EN PATROONSWINKELS			
	Algemeen indexcijfer	Kleding	Meubelen	Huishoudelijke artikelen en andere	Algemeen indexcijfer Bron : N. I. S.	Voedings-waren Bron : N. B. B.	Algemeen indexcijfer Bron : N. I. S.	Bakkerij	Voedings-waren	Kleding
								Bron : Nationale Bank van België		
1944 December	151	117	112	196	102	113	83	72	101	59
1945 Januari	118	108	106	133	96	75	75	78	94	61
Februari	157	152	206	149	110	122	86	84	99	59
Maart	159	156	159	164	127	144	108	95	132	61
April	122	116	123	130	114	136	98	81	123	60
Mei	126	129	129	124	135	140	103	86	145	63
Juni	150	151	175	143	149	161	118	83	153	81
Juli	148	140	202	142	163	175	119	84	160	99
Augustus	161	147	202	167	186	183	132	90	193	114
September	161	156	179	161	227	239	135	82	188	126
October	200	208	245	185	205	218	142	93	180	169
November	230	219	247	254	179	210	178	98	182	275
December	215	202	221	226	231	272	190	105	216	297
1946 Januari	195	210	245	158	252	260	193	102	209	374
Februari	199				222	237	175	99	185	321
Maart						260		111	225	464
April						259		107	221	404
Mei						252				

(*) Voor het verbruik van suiker en lucifers, zie tabel nr 56.

II — TABAKVERBRUIK
(Productie en invoer)

66

TIJDVAK	Sigaren	Sigarillos	Sigaretten	Rook-, snuif- en pruimtabak (tonnen)
	(millioenen stuks)			
1944.....	74	181	2.070	3.944
1945.....	108	249	2.562	6.065
1943 3 ^o kwartaal.....	25	49	484	952
4 ^o id.	26	57	547	1.209
1944 1 ^o id.	22	58	687	1.088
2 ^o id.	23	46	521	947
3 ^o id.	16	39	487	954
4 ^o id.	13	38	375	977
1945 1 ^o id.	19	42	437	1.004
2 ^o id.	23	64	677	1.547
3 ^o id.	32	71	658	1.607
4 ^o id.	34	72	790	1.907
1946 1 ^o id.	31	76	1.241	2.092
2 ^o id.	31	77	1.363	1.996

III — SLACHTINGEN IN DE 12 VOORNAAMSTE SLACHTHUIZEN VAN HET LAND

67

TIJDVAK	Grootvee (Ossen, stieren, koeien, vaarzen)	Paarden	Kalveren	Varkens, biggen	Schapen, lammeren, geiten
1944 Maandgemiddelde.....	10.874	309	12.566	1.279	802
1945 Maandgemiddelde.....	9.605	238	11.505	2.810	1.068
1945 April.....	8.400	149	14.575	3.043	452
Mei.....	6.427	185	17.351	3.286	1.120
Juni.....	5.905	122	16.692	2.649	376
Juli.....	11.204	143	17.329	3.307	647
Augustus.....	18.628	132	19.353	2.679	1.501
September.....	12.374	196	10.762	2.190	2.248
October.....	11.562	349	8.515	3.130	2.295
November.....	8.029	421	3.627	2.526	2.164
December.....	7.531	436	2.766	3.379	1.485
1946 Januari.....	9.182	325	5.868	7.287	1.983
Februari.....	9.402	218	6.598	8.139	922
Maart.....	9.531	276	11.251	14.057	679
April.....	7.903	297	11.772	16.371	632
Mei.....	6.705	173	13.648	21.520	481
Juni.....	10.987	567	17.012	32.333	9.736

VERVOER

BEDRIJVIGHEID VAN DE NATIONALE MAATSCHAPPIJ VAN BELGISCHE SPOORWEGEN

a) Bedrijfsontvangsten en -uitgaven

(millioenen franken)

70

TIJDVAK	ONTVANGSTEN				UITGAVEN	SALDO	UITBATINGS- COEFFICIENT
	Reizigers en bagage	Goederen	Diversen	Totaal			
1944 Maandgemiddelde.....	58,5	47,7	12,0	118,2	(1) 325,9	— 207,7	275,76
1945 Maandgemiddelde.....	123,6	122,0	(1) 12,0	(1) 257,6	(1) 287,4	(1) — 29,8	111,58
1945 Februari.....	56,5	61,8	7,2	125,5	256,2	— 130,7	204,13
Maart.....	77,2	77,3	17,9	172,4	258,9	— 86,5	150,17
April.....	95,1	67,6	8,8	171,5	243,0	— 71,5	141,69
Mei.....	108,4	74,7	6,0	189,1	212,4	— 23,3	112,34
Juni.....	118,4	105,5	7,6	231,6	215,9	+ 15,7	93,23
Juli.....	151,4	121,4	9,5	282,2	264,4	+ 17,8	93,68
Augustus.....	181,7	145,0	11,6	338,3	350,6	— 12,3	103,65
September.....	181,3	156,2	11,2	348,7	410,9	— 62,2	117,83
October.....	160,3	202,1	12,0	374,3	464,5	— 90,2	124,09
November.....	150,5	213,3	13,2	377,0	465,1	— 88,1	123,34
December.....	152,4	207,2	13,5	373,1	498,8	— 125,7	133,70
1946 Januari.....	147,6	224,1	17,0	388,8	535,8	— 147,0	137,83
Februari.....	132,9	227,0	12,5	372,5	555,2	— 182,6	149,02
Maart.....	161,3	256,9	15,0	433,2	582,9	— 149,6	134,54
April.....	217,7	384,7	18,5	620,9	591,7	+ 29,2	95,29

(1) Deze geldmiddelen stemmen niet nauwkeurig overeen met het gemiddelde der twaalf maandposten; deze cijfers werden door de N.M.B.S. gewijzigd met inachtneming van bepaalde door den Staat verleende subsidiën.

(vervolg)

TIJDVAK	b) Aantal wagens aan de nijverheid geleverd (1)				c) Transportstatistiek (2) 1° Algemeen spoorverkeer							
	A	B	C	A + C	REIZIGERS		ZWARE GOEDEREN					
					Aantal (duizenden)	Reizigers- km. (miljoen.)	Vervoerde tonnen (duizenden)	Ton-km. (miljoenen)			Totaal	
								Belgisch binnenl. vervoer	Internat. vervoer	Doorvoer		
1943 Maandgemidd.	194.111	75.176	49.559	243.670	16.457	531	3.260	139	101	15	255	
1945 Maandgemidd.	124.982	46.401	52.286	177.268	14.216	416	2.141	113	36	22	171	
1945 April	67.189	24.114	49.213	116.402	12.616	360	1.183	55	5	14	74	
Mei	73.280	28.344	54.330	127.610	13.445	378	1.312	66	10	10	86	
Juni	108.665	43.390	67.953	174.608	13.277	389	1.772	100	15	5	120	
Juli	121.260	42.607	61.250	182.510	15.417	472	2.129	110	39	16	165	
Augustus	150.143	48.780	61.999	212.142	15.875	511	2.355	130	41	17	188	
September	157.952	54.897	53.295	211.247	17.195	524	2.592	143	70	12	225	
October	205.189	68.643	50.133	255.322	19.023	550	3.347	186	66	29	281	
November	217.012	71.912	55.515	272.527	18.487	532	3.520	187	75	32	294	
December	199.151	74.403	41.929	241.080	18.057	518	3.609	191	90	64	345	
1946 Januari	217.303	85.865	34.661	251.964	19.386	559	3.530	207	94	25	328	
Februari	217.941	80.944	39.781	257.722	18.050	518	3.817	199	131	48	378	
Maart	252.021	86.967	45.025	297.046	18.536	537	4.021	222	109	39	370	
April	270.118	92.323	34.767	304.885			4.326				404	
Mei	256.042	82.717	35.436	291.478			4.121				371	
Juni	252.200	79.698	33.064	285.264			4.012				362	

A. — Aantal wagens aan de nijverheid afgeleverd en belast bij het vertrek aan de Belgische stations (incl. deze voor het vervoer van kolen, cokes en briketten).

B. — Aantal wagens meer speciaal voor het vervoer van kolen, cokes en briketten afgeleverd.

C. — Aantal geladen wagens komend van vreemde netten en bestemd, hetzij voor stations van het net van de Maatschappij, hetzij voor stations van andere netten.

(1) Spoorwagens van de Nationale Maatschappij en van particulieren.

(2) Militair vervoer niet inbegrepen.

c) Transportstatistiek (1)

2° Vervoer der voornaamste zware goederen

A. — Gezamenlijk verkeer

TIJDVAK	Ton-kilom. (miljoenen)	(duizenden tonnen)										
		Totaal	Landbouw- en voedingsproducten	Brandstoffen	Ertsen	Metaalwaren	Bouwmaterialen, glas en spiegelglas	Producten der groefbedrijven, zand, kiezel en aarde	Textiel, leerlooi, kleding	Chemische en artsennijkundige producten	Nijverheidsvetten en -oliën, petroleum, teer	Diversen
1944 Maandgemiddelde	91	1.273	215	582	112	80	92	64	7	40	11	70
1945 Maandgemiddelde	171	2.134	230	1.033	112	105	195	196	20	70	23	149
1944 April	102	1.252	164	483	235	65	109	65	9	41	10	70
Mei	35	570	62	352	34	19	50	16	1	10	4	22
Juni	35	619	52	430	22	32	31	19	2	12	4	15
Juli	57	999	116	622	28	69	59	28	3	38	6	30
Augustus	57	940	109	558	35	60	60	35	1	31	6	45
September	11	218	71	98	4	11	8	9	1	5	1	10
October	48	881	367	366	1	22	38	36	1	11	5	36
November	73	1.318	661	445	1	32	60	55	1	9	7	47
December	65	1.113	340	570	2	33	57	52	1	10	7	41
1945 Maart	99	1.497	178	884	24	56	143	80	7	24	16	85
Juni	120	1.772	139	863	35	97	181	218	8	40	30	161
September	225	2.592	203	1.105	269	135	248	295	39	89	20	189
December	345	3.609	314	1.750	253	209	290	330	23	179	47	214
1946 Maart	370	4.005	274	1.778	260	309	401	397	40	203	63	280

(1) Militair vervoer niet inbegrepen.

BEDRIJVIGHEID VAN DE NATIONALE MAATSCHAPPIJ VAN BELGISCHE SPOORWEGEN

(einde)

B — Belgisch binnenlandsch verkeer

70

TIJDVAK	Totaal	Landbouw- en voedingsproducten	Brandstoffen	Ertsen	Metaalwaren	Bouwmaterialen, glas en spiegelglas	Producten der groefbedrijven, zand, kiezel en aarde	Textiel, leer-, looier-, kleeding	Chemische en artseneij-kundige producten	Nijverheidsvetten en -oliën, petroleum, teer	Diversen	Nationale Maatsch. der Buurtspoorweg.
												Vervoerde ton-kilom. (duizenden)
(duizenden tonnen)												
1944 Maandgemiddelde	984	190	509	6	56	69	53	1	29	8	63	6.304
1945 Maandgemiddelde	1.722	201	823	28	88	183	179	12	56	16	135	6.124
1945 Januari	787	114	511	1	36	36	31	1	12	7	38	3.298
Februari	984	139	588	8	45	57	50	5	21	9	62	4.942
Maart	1.263	162	682	24	53	137	78	7	24	14	82	6.730
April	1.001	107	452	24	58	139	85	5	27	18	86	6.023
Mei	1.084	106	542	12	58	132	94	5	28	17	90	5.580
Juni	1.592	127	794	17	85	173	207	5	36	12	136	6.975
Juli	1.680	125	766	19	101	211	217	9	55	12	165	6.358
Augustus	1.898	148	843	22	88	232	251	57	62	14	181	6.064
September	2.046	178	929	35	113	235	268	25	70	17	176	6.247
October	2.774	477	1.193	79	134	281	267	9	93	26	215	8.217
November	2.812	495	1.185	45	142	288	317	6	108	26	200	8.519
December	2.741	236	1.386	51	146	273	288	11	138	25	187	4.541
1946 Januari	2.902	165	1.532	56	193	306	249	13	169	25	194	5.269
Februari	2.812	170	1.442	76	174	299	259	13	157	27	195	5.462
Maart	3.241	200	1.564	83	205	375	356	15	165	40	238	6.046

BUITENLANDSCHE HANDEL VAN DE BELGISCH-LUXEMBURGSCHE ECONOMISCHE UNIE MET DE OVERIGE LANDEN (1)

N. B. — Daar de gegevens van deze statistiek uitsluitend werden ontleend aan de douaneindeclaringen ondertekend door in- en uitvoerders, kon geen rekening gehouden worden met deze transacties die, in verband met de omstandigheden, door het Bestuur der Douanen niet konden worden opgenomen.

I — SAMENVATTING NAAR DE VIJF GROEPEN DER ALGEMEENE NOMENCLATUUR AANGENOMEN DOOR DE OVEREENKOMST VAN BRUSSEL VAN 31 DECEMBER 1913

75

TIJDVAK	GEWICHT (duizenden tonnen)					WAARDE (miljoenen franken)					GEMIDDELDE PRIJS PER TON (franken)	INVOER. (-) OF UITVOERSALDO (-) VAN DE HANDELSBALANS (miljoenen franken)	VERHOUDING VAN UITVOER TOT INVOER IN PCT.	
	Levende dieren	Voedingsmiddelen en dranken	Ruwe of enkel toebe-reide stoffen	Fabri-katen	Totaal	Levende dieren	Voedingsmiddelen en dranken	Ruwe of enkel toebe-reide stoffen	Fabri-katen	Onbew. goud en zilver, gouden en zilveren munt				Totaal
INVOER														
1936-38 Maandgem.	1,0	331,5	2.473,8	62,1	2.868,4	3,1	407,8	1.112,4	459,6	35,7	2.018,6	704		
1945 Maandgemid.	0,2	128,2	489,1	13,9	631,4	1,4	284,6	598,1	258,7	—	1.142,8	1.810		
1945 April	0,1	25,9	81,2	8,2	115,4	1,2	203,9	537,7	100,5	—	843,3	7.309		
Mei	—	30,4	53,3	2,0	85,7	—	77,8	345,7	87,1	—	510,6	5.961		
Juni	—	82,7	254,7	7,3	344,7	0,3	185,8	631,8	154,1	—	972,0	2.820		
Juli	—	165,2	445,5	11,4	622,1	0,7	330,1	623,1	218,7	—	1.172,6	1.885		
Augustus	—	374,7	528,0	19,6	922,3	0,1	594,2	629,2	299,5	—	1.523,0	1.651		
September	—	171,1	774,2	16,4	961,7	0,7	404,7	959,8	329,0	—	1.649,2	1.762		
October	—	207,9	1.119,3	21,2	1.348,4	1,2	530,5	929,1	435,0	—	1.895,9	1.406		
November	1,6	199,2	1.254,5	32,0	1.487,3	11,6	381,9	1.169,6	569,4	0,4	2.132,9	1.434		
December	—	253,0	1.178,6	39,2	1.470,8	0,7	622,5	1.135,8	794,6	—	2.553,6	1.736		
1946 Januari	—	132,1	1.274,1	33,4	1.439,6	0,2	511,3	1.400,3	751,7	7,4	2.670,9	1.855		
Februari	—	397,9	1.122,8	34,6	1.555,3	0,6	612,6	1.463,8	707,4	—	2.784,4	1.790		
Maart	—	309,2	1.245,3	33,6	1.588,1	2,1	746,3	1.373,5	831,0	—	2.952,9	1.859		
April	—	113,0	1.226,9	51,1	1.391,0	0,9	634,8	1.345,5	1.146,9	1,2	3.129,3	2.250		
Mei	0,1	120,5	1.328,8	42,7	1.492,1	2,4	817,3	1.767,0	1.183,8	0,4	3.770,9	2.527		
Juni	0,1	117,4	1.292,6	40,6	1.450,7	2,3	836,4	1.979,7	1.270,4	—	4.088,8	2.807		
UITVOER														
1936-38 Maandgem.	0,5	54,4	1.447,0	410,5	1.912,4	5,6	99,4	831,0	902,1	21,1	1.859,2	972	-1.159,4	92,1
1945 Maandgemid.	—	7,9	94,1	18,3	120,3	7,0	28,6	144,1	150,6	—	330,3	2.745	-812,5	28,9
1945 April	—	5,5	32,8	2,0	40,3	0,5	36,9	33,7	44,9	—	116,0	2.876	-727,3	13,8
Mei	0,1	0,8	46,1	7,0	54,0	10,0	7,3	36,4	72,8	—	126,5	2.341	-384,1	24,8
Juni	0,4	1,1	66,6	7,6	75,7	25,5	10,4	81,5	69,4	—	186,8	2.468	-785,2	19,8
Juli	—	3,8	90,8	10,6	105,2	7,1	38,6	85,3	101,8	—	232,8	2.210	-939,8	19,2
Augustus	0,2	2,7	120,1	15,6	138,6	14,1	20,7	140,0	174,1	0,4	355,3	2.565	-1167,7	38,5
September	0,1	4,2	180,6	19,0	203,9	13,2	23,6	261,6	202,3	—	500,7	2.455	-1193,5	29,5
October	—	10,9	149,0	27,6	187,6	1,2	23,9	347,5	193,7	—	566,3	3.018	-1329,6	29,9
November	—	39,0	196,4	58,1	293,5	6,1	89,2	257,9	393,3	0,1	746,6	2.544	-1386,3	35,0
December	—	20,2	177,4	67,8	265,4	4,0	50,9	435,8	493,4	—	984,1	3.708	-1569,5	38,5
1946 Januari	—	35,7	242,5	93,5	371,7	1,5	75,1	470,8	626,7	—	1.174,1	3.159	-1496,7	44,0
Februari	—	31,4	244,3	108,3	384,0	1,0	91,2	544,4	662,3	—	1.298,9	3.382	-1485,5	46,7
Maart	—	17,3	328,1	164,5	509,9	0,6	57,1	772,8	1.038,3	0,7	1.869,5	3.666	-1083,4	63,3
April	—	6,6	338,4	137,8	482,8	1,0	49,2	700,6	908,9	1,3	1.661,0	3.440	-1468,3	53,1
Mei	0,1	19,9	370,6	181,3	571,9	10,7	118,7	776,8	1.359,2	1,1	2.266,5	3.963	-1504,4	60,1
Juni	0,1	12,4	373,8	186,8	573,1	8,6	91,6	715,2	1.426,2	0,6	2.242,2	3.912	-1846,6	54,8

(1) Van Januari tot April 1945: België alleen.

II — SAMENVATTING NAAR DEN GRAAD VAN VOLTOOIING DER PRODUCTEN
(rangschikking aangenomen door den Raad van den Volkenbond op 17 September 1935)

TIJDVAK	GEWICHT (duizenden tonnen)				WAARDE (miljoenen franken)			
	Ruwe artikelen	Artikelen welke een verwerking hebben ondergaan		Totaal (2)	Ruwe artikelen	Artikelen welke een verwerking hebben ondergaan		Totaal (2)
		gewone verwerking	grootere verwerking			gewone verwerking	grootere verwerking	
INVOER (1)								
1936-38 Maandgemiddelde	2.197	616	55	2.868	1.020	526	438	2.018
1945 Maandgemiddelde	501	117	13	631	584	270	286	1.143
1945 April	54	55	6	115	462	266	115	843
Mei	63	21	2	86	277	136	97	511
Juni	263	76	6	345	570	238	163	972
Juli	526	87	9	622	611	325	236	1.173
Augustus	748	158	16	922	873	325	324	1.523
September	782	180	20	982	880	412	401	1.694
October	1.109	236	23	1.348	867	483	523	1.896
November	1.131	321	35	1.487	1.069	427	635	2.133
December	1.199	232	40	1.471	1.206	505	841	2.554
1946 Januari	1.107	297	36	1.440	1.197	686	785	2.671
Februari	1.249	271	35	1.555	1.480	525	776	2.785
Maart	1.209	335	44	1.588	1.403	578	968	2.949
April	1.070	269	52	1.391	1.195	727	1.203	3.125
Mei	1.085	356	51	1.492	1.432	962	1.373	3.771
Juni	1.087	320	44	1.451	1.718	1.052	1.317	4.087
UITVOER (1)								
1936-38 Maandgemiddelde	897	880	135	1.912	382	817	651	1.859
1945 Maandgemiddelde	79	34	7	120	68	114	143	330
1945 April	30	8	2	40	46	24	46	116
Mei	44	6	4	54	30	36	60	126
Juni	57	15	3	76	48	59	80	187
Juli	83	16	6	105	33	83	117	233
Augustus	101	30	8	139	73	87	194	355
September	136	60	8	204	109	153	239	501
October	109	70	8	187	117	207	242	566
November	181	92	21	294	164	287	296	747
December	143	103	19	265	160	378	382	984
1946 Januari	186	162	23	372	215	428	530	1.174
Februari	173	181	30	384	203	532	564	1.299
Maart	208	265	37	510	253	874	742	1.860
April	184	263	36	483	221	818	621	1.661
Mei	201	319	52	572	240	1.088	938	2.266
Juni	209	311	53	573	178	1.093	970	2.241

(1) Van Januari tot April 1945: België alleen.

(2) Incl. niet te rangschikken of aan bijzondere voorwaarden onderworpen artikelen.

WERKLOOSHEID
AANTAL GECONTROLEERDE WERKLOOZEN

STATISTISCHE MAAND	Week		Aantal werkdagen	Het Rijk	Antwerpen	Brabant	West-Vlaanderen	Oost-Vlaanderen	Hennegouwen	Luik	Limburg	Luxemburg	Namen
	van	tot											
Daggemiddelde van de maand													
1945 April	—	—	29	131.530	19.220	9.668	36.512	39.552	13.208	10.846	2.044	498	357
Mei	—	—	22	128.441	18.301	7.950	37.871	40.106	12.134	10.771	1.680	162	291
Juni	—	—	24	124.565	20.526	7.112	36.794	39.177	11.688	7.383	1.534	125	225
Juli	—	—	29	119.335	20.774	6.656	35.434	37.966	10.174	6.302	1.550	77	240
Augustus	—	—	22	116.775	20.498	6.317	36.303	35.661	10.328	6.698	1.464	66	202
September	—	—	30	113.288	23.671	5.552	31.325	36.753	9.256	5.196	1.258	57	220
October	—	—	24	102.943	23.508	4.980	27.966	32.776	7.904	4.193	1.010	61	224
November	—	—	24	99.374	24.436	5.645	26.669	30.352	7.033	3.899	975	63	299
December	—	—	30	121.742	28.086	8.097	32.689	36.204	9.106	4.689	1.972	307	588
1946 Januari	—	—	24	135.884	31.894	11.497	34.325	37.047	11.498	4.637	2.888	905	1.191
Februari	—	—	24	108.130	27.261	9.715	25.493	29.452	8.324	3.805	2.068	967	1.044
Maart	—	—	30	95.054	23.293	8.897	22.699	26.114	7.196	3.102	1.723	569	791
April	—	—	23	67.053	18.691	5.976	15.262	18.829	4.439	1.838	1.165	82	401
Mei	—	—	23	55.955	17.274	4.891	12.002	15.133	3.807	1.498	930	46	374
Juni	—	—	29	48.952	15.669	4.262	9.934	13.248	3.298	1.371	784	37	299
Daggemiddelde van de week													
April	7	13	6	70.858	19.233	6.521	16.507	20.064	4.750	1.947	1.302	102	432
	14	20	6	68.807	19.424	6.132	15.620	19.521	4.532	1.887	1.200	83	408
	21	27	5	65.300	18.475	5.747	15.038	18.262	4.365	1.822	1.126	69	396
	28	4	6	62.132	17.633	5.506	14.245	17.470	4.108	1.695	1.033	74	368
Mei	5	11	6	59.604	18.084	5.175	13.239	16.295	3.874	1.545	960	55	377
	12	18	6	57.032	17.521	4.994	12.127	15.511	3.956	1.550	956	47	370
	19	25	6	53.796	16.674	4.717	11.385	13.729	2.760	1.469	907	39	360
	26	1	5	52.881	16.726	4.637	11.110	13.998	3.668	1.417	890	42	393
Juni	2	8	6	50.891	16.639	4.525	10.210	13.377	3.432	1.404	889	42	373
	9	15	5	48.791	15.535	4.275	10.225	12.923	3.366	1.278	799	28	362
	16	22	6	47.826	15.265	4.335	10.184	12.303	3.279	1.307	763	42	288
	23	29	6	49.408	15.288	4.213	9.719	14.685	3.139	1.306	769	44	245
	30	6	6	47.831	15.594	3.965	9.623	12.837	3.286	1.547	703	36	240

BANKSTATISTIEKEN
I. — BELGIE
DRIEMAANDELIJSKE STATEN DER BANKEN (1)
(millioenen franken)

POSTEN	30 Sept. 1945 (2)	31 Dec. 1945 (3)	31 Maart 1946 (3)	30 Juni 1946 (3)
ACTIVA				
A. Spaargelden (artikel 15, koninklijk besluit 42)	—	—	—	—
B. Beschikbare en vlottende middelen :				
Kas, Nationale Bank, Postrekening	1.431	2.206	2.898	2.451
Daggeld	1.095	1.333	1.372	1.286
Bankiers	3.353	3.993	4.005	4.636
Moedermaatschappij, filialen en dochtermaatschappijen	335	364	355	437
Andere te innen waarden op korten termijn	653	678	857	1.082
Effecten-portefeuille	42.105	39.597	40.027	38.558
a) Handelsswissels	1.621	2.044	2.338	2.906
b) Overheidsfondsen herdisconteerbaar bij de Nationale Bank	5.253	3.900	14.396	11.552
c) Overheidsfondsen mobiliseerbaar bij de Nationale Bank tot beloop van 95 pCt.	35.351	21.445	22.637	24.100
d) Te ontvangen Schatkistcertificaten (M. B. 5-12-1945, art. 10)	—	12.208	656	—
Prolongaties en voorschotten op effecten	541	636	668	734
Debiteuren wegens verstrekte acceptaties	1.160	1.773	2.161	2.722
Diverse debiteuren	6.995	7.397	7.591	8.820
Effecten	5.832	6.505	6.474	6.586
a) Belegde wettelijke reserve	139	130	131	135
b) Belgische overheidsfondsen	4.538	5.072	5.066	5.182
c) Buitenlandsche overheidsfondsen	205	142	356	300
d) Bankaandeelen	216	231	236	239
e) Andere fondsen	684	930	655	730
Diversen	240	213	220	382
Niet gestort kapitaal	23	23	23	23
<i>Totaal beschikbare en vlottende middelen...</i>	63.815	64.718	66.651	67.717
C. Vastgelegde middelen :				
Oprichtings- en eerste inrichtingskosten	5	4	5	5
Gebouwen	302	287	289	326
Participaties in dochtermaatschappijen voor onroerende goederen	109	102	102	102
Vorderingen op dochtermaatschappijen voor onroerende goederen	61	52	53	54
Materieel en meubilair	16	13	16	19
<i>Totaal vastgelegde middelen...</i>	493	458	465	506
Algemeen totaal der activa...	64.308	65.176	67.116	68.223
Orderekening fondsen. Intrekking der oude bijjetten Nationale Bank van België, besluitwet van 6 October 1944. Nationale Bank van België, uitvoeringsrekeningen der besluitwet van 6 October 1944, artikel 15	49.962	—	—	—
PASSIVA				
A. Spaargelden (artikel 15, koninklijk besluit 42)	—	—	—	—
B. Opvraagbaar :				
Bevoorrechte of gewaarborgde schuldeisers	57	228	87	100
Daggeld	142	200	59	31
Bankiers	1.882	2.008	1.892	2.009
Moedermaatschappij, filialen en dochtermaatschappijen	319	414	447	515
Geaccepteerde wissels	1.162	1.773	2.161	2.722
Andere te betalen waarden op korten termijn	532	1.517	1.688	1.341
Crediteuren wegens wissels ter incasso	255	372	349	361
Depositoren en crediteuren	30.701	36.638	39.463	41.841
a) Dadelijk opvraagbaar en op ten hoogste 30 dagen	29.161	34.721	37.266	39.672
b) Op meer dan 30 dagen	1.540	1.917	2.197	2.169
Obligaties en kasbons	15	14	14	14
Nog te storten bedragen op fondsen en participaties	253	268	272	275
Diversen	1.167	994	1.120	1.412
Speciaal opvraagbaar (besluitwet van 6 October 1944) :				
Tijdelijk onbeschikbare rekeningen (artikels 16 en 17) :				
a) Dadelijk opvraagbaar en op hoogstens 30 dagen	8.171	17.812	16.251	14.192
b) Op meer dan 30 dagen	—	—	326	260
Geblokkeerde rekeningen	16.729	—	—	—
<i>Totaal opvraagbaar...</i>	61.385	62.238	64.129	65.073
C. Niet opvraagbaar :				
Kapitaal	2.173	2.178	2.204	2.288
Niet beschikbare reserve wegens uitgiftepremie	69	70	75	77
Wettelijke reserve (artikel 13, koninklijk besluit 185)	123	123	125	130
Beschikbare reserve	422	427	460	545
Reservefonds	136	140	123	110
<i>Totaal niet opvraagbaar...</i>	2.923	2.938	2.987	3.150
Algemeen totaal der passiva...	64.308	65.176	67.116	68.223
Orderekening fondsen. Intrekking der oude bijjetten Nationale Bank van België, besluitwet van 6 October 1944. Ambtshalve voor de deponenten geopende bijzondere rekeningen :				
a) Tijdelijk onbeschikbare rekeningen	17.161	—	—	—
b) Geblokkeerde rekeningen	32.801	—	—	—
<i>Totaal bijzondere rekeningen...</i>	49.962	—	—	—

(1) Omloopssnelheid van het geld in de banken, zie tabel nr 35.

(2) Als gevolg van de omstandigheden, zijn in de hiervoor gepubliceerde staat de activa- en passiva-bestanddelen van de bijhuizen en agentschappen gevestigd in het buitenland en in de Kolonie niet vervat.

(3) De banken die haar bedrijvigheid uitoefenen in het buitenland of in de Kolonie waren tot op heden nog niet bij machte aan de Nationale Bank van België een staat voor het geheel van haar zetels mede te delen. De hierboven staten begrijpen dus slechts een gedeelte der gegevens van de activa en passiva der bijbanken en agentschappen in het buitenland en in de Kolonie.

NATIONALE BANK VAN BELGIE

BALANS PER 25 JUNI 1946

Activa	(millioenen franken)	Passiva	
Goudvoorraad	22.834	Bankbiljetten in omloop	72.372
Onbeschikbaar goudsaldo na herwaardeering van den goudvoorraad (besluitwet n ^o 5 dd. 1 Mei 1944)	10.493	Rekeningen-courantsaldi en diversen :	
Totaal van den goudvoorraad	33.327	Schatkist	28
Buitenlandsche devlezen { op zicht	3.285	Gewone rekening	28
op termijn	16194	Speciale rekening tot inkoop van effecten der Muntsaneeringsloening (wet van 14 October 1945, art. 5, § 2)	821
Vorderingen in Belgische franken op het buitenland ..	118	Instellingen door bijzondere wet beheerd	372
Papier op België { Handelspapier	1.426	Banken	1.745
Uitgegeven door instellingen waarvan de verbintenissen door den Staat gewaarborgd zijn	2.309	Particulieren	661
Overheidseffecten	25	Geallieerde legers	97
Voorschotten op overheidsfondsen	174	Diversen	284
Deel- en pasmunt	912	Totaal der verbintenissen op zicht	76.380
Tegood op den postchèque- en girodienst	2	Tijdelijke onbeschikbare rekeningen	983
Vorderingen op den Staat :		Schatkist : Onbeschikbare rekening wegens herwaardeering (besluitwet n ^o 5 dd. 1 Mei 1944)	10.493
Schatkistcertificaten verworven in uitvoering van overeenkomsten gesloten krachtens de besluitwet van 10 Mei 1940 :		Kapitaal	200
Certificaten A (eigen rekening en Dienst van Onderlinge Hulp)	42.132	Reservefondsen :	
Certificaten C (soldijen der Geallieerde Legers)	4.252	a) Statutaire reserve	142
Andere vorderingen :		b) Voorzieningsfonds en afschrijvingsrekening	295
Schatkistbon : Overeenkomst van 17 October 1930 bekrachtigd door de wet van 27 December 1930	500	Pensioenkas van het Personeel	244
Overheidsfondsen : 550 } Overeenkomst van 27 Juli 1932		Uitgestelde inventarisoperatiën	482
Schuldbrief : 14 } gesloten krachtens de wet van 19 Juli 1932	504	Overgangsrekeningen	23
Overheidsfondsen en andere effecten verworven krachtens de statuten	653	Besluitwet van 6 October 1944 :	
Waarden van de Pensioenkas van het Personeel	244	Biljetten over te boeken op tijdelijk onbeschikbare of geblokkeerde rekeningen en niet aangegeven oude biljetten	755
Gebouwen, materieel en meubelen	146	Schatkist, Onbeschikbare rekeningen :	
Afgeschreven en te verzilveren waarden	pro memorie	Voorloopig fonds in afrekening op het bedrag van de door den Staat verworven biljetten ingevolge art. 1, § 2, van besluitwet van 6 October 1944	4.000
Overgangsrekeningen	40	Speciale rekening geopend krachtens art. 9 dor wet van 14 October 1945	61.903
	91.303	Totaal van de passiva	155.900
Emissiebank te Brussel	64.597		
Totaal van de activa	155.900		

WINST- EN VERLIESREKENING PER 25 JUNI 1946

Debet	(millioenen franken)	Credit	
Toekenning aan de Schatkist van provisies betreffende de verrichtingen gedaan in 1935 door het Egalsatiefonds der wisselkoersen	16	Overschrijving van het Voorzieningsfonds	17
Belasting op het kapitaal : wet van 17 October 1945 en besluit van den Regent van 28 November 1945	30	Disconto, wissel, intresten en provisies	60
Algemeene onkosten	72	Provenu der overheidsfondsen en andere effecten verworven krachtens de statuten	14
Toelage aan de Pensioenkas van het Personeel	5	Rechten op bewaarnemingen, courtages en huur der brandkasten	0
Afschrijvingen op gebouwen, materieel en meubelen	3	Geïnd op afgeschreven en te verzilveren waarden	—
Herdisconto op 25 Juni 1946	6	Geldelijke verplichtingen en vergoedingen van den Staat :	
Geldelijke verplichtingen tegenover den Staat :		a) Ristorno van zegelrecht op den biljettenomloop (koninklijk besluit dd. 24 Augustus 1939, art. 34)	50
a) Provenu der discontoverrichtingen boven de 3 pCt.	—	b) Vergoeding van 0,25 pCt. 's jaars op de Staatsschuld (koninklijk besluit dd. 24 Augustus 1939, art. 33)	59
b) Zegelrecht op den biljettenomloop	53	c) Vergoeding van 0,10 pCt. 's jaars op het bedrag der kleine coupures uitgegeven voor rekening van de Schatkist (overeenkomst van 18 Maart 1946)	2
Uitgestelde inventarisoperatiën	23		
	208	Totaal van de credit	208

ORDEREKENINGEN PER 25 JUNI 1946

(miljoenen franken)

85

TE INNEN WISSELS		66
BELGISCH-LUXEMBURGSCH VERREKENINGSDIENST. — Compensatierekeningen in het buitenland		61
DIVERSE BEWAARNEMINGEN :		
Onderpand van de voorschotrekeningen op Belgische overheidsfondsen	8.236	
Bewaarnemingen van obligaties van de Muntsaneeringsleening	3.374	
Andere bewaarnemingen	13.239	24.849
DIVERSE BORGTOCHTEN		66
SCHATKIST :		
Portefeuille en allerlei tegoed		449
Diverse waarden toebehoorend aan den Staat :		
Gewone aandelen M. N. B. S.	1.000	
Deelhebbende obligaties M. N. B. S.	638	
Annuititeiten onderschreven door de Kolonie van Belgisch Congo	1.229	
Schatkistbons van de Luxemburgsche Regeering (Belgisch-Luxemburgsch akkoord)	1.275	
Diverse waarden	769	4.911
Diverse waarden door den Staat in bewaring genomen :		
Waarden door derden gedeponoord	4.651	
Dienst der ingeschreven schuld	10.007	
Deposito- en Consignatiekas	26.511	
Als borgstelling gedeponoord waarden	692	41.861
Af te leveren waarden		5.901
Ingetrokken effecten		4
Fonds voor delging der Staatsschuld		6.316
Muntfonds :		
Overheidsfondsen		973
RENTENFONDS, gedeponoord effecten		60.415
RENTENFONDS, gedeponoord effecten		2.869
ALGEMEENE SPAAR- EN LIJFRENTOKAS :		
Voorloopige beleggingen	1.518	
Beleende fondsen	24	1.542

(millioenen franken)

ACTIVA

	2-5-1946	9-5-1946	16-5-1946	23-5-1946	29-5-1946	5-6-1946	13-6-1946	20-6-1946	27-6-1946
Goudvoorraad	22.836	22.835	22.835	22.835	22.835	22.835	22.835	22.835	22.834
Onbeschikbaar goudsaldo na herwaardeering van den goudvoorraad (Besluitwet n ^o 5 van 1-5-1944)	10.493	10.493	10.493	10.493	10.493	10.493	10.493	10.493	10.493
Totaal van den goudvoorraad	33.329	33.328	33.328	33.328	33.328	33.328	33.328	33.328	33.327
Buitenlandsche deviezen { op zicht	2.441	2.910	2.725	2.722	2.574	2.638	2.784	3.045	2.066
{ op termijn	2.349	1.966	1.971	1.753	1.473	1.537	1.284	1.142	1.135
Papier in Belgische franken op het buitenland	1	1	1	1	1	1	1	1	—
Papier op België { Handelspapier	769	1.009	1.005	1.118	1.052	1.052	1.047	1.027	1.402
{ Uitgegeven door instellingen waarvan de verbintenissen door den Staat gewaarborgd zijn	1.499	1.065	1.211	1.474	1.460	1.732	1.998	2.186	2.445
{ Overheidseffecten	220	53	53	121	30	23	29	28	25
Voorschotten op overheidsfondsen	249	239	187	222	219	242	189	208	190
Deel- en pasmunt	748	771	804	836	847	845	866	898	914
Vorderingen op den Staat : Voorschotten aan de Schatkist : Certificaten « A » (eigen rekening en Dienst voor Onderlinge Hulp)	43.610	43.815	43.334	42.604	43.219	43.559	43.358	43.159	42.747
Certificaten « C » (soldijen der Geall. Legers)	3.920	3.920	3.920	3.920	3.920	3.920	3.920	3.920	4.252
Andere vorderingen op den Staat	1.073	1.073	1.073	1.073	1.073	1.073	1.073	1.073	1.063
Overheidsfondsen	653	653	653	653	653	653	653	653	653
Gebouwen, materieel en meubelen	146	146	146	146	146	146	146	146	146
Waarden van de Pensioenkas van het Personeel	242	241	241	241	241	243	243	244	244
Diversen	122	128	128	132	135	141	142	145	147
Emissiebank te Brussel	91.371	91.318	90.780	90.344	90.371	91.133	91.061	91.203	91.656
	64.597	64.597	64.597	64.597	64.597	64.597	64.597	64.597	64.597
	155.968	155.915	155.377	154.941	154.968	155.730	155.658	155.800	156.253

PASSIVA

	2-5-1946	9-5-1946	16-5-1946	23-5-1946	29-5-1946	5-6-1946	13-6-1946	20-6-1946	27-6-1946
Bankbiljetten in omloop	73.139	73.122	72.634	72.251	72.543	73.226	73.027	72.609	72.505
Rekening-courantsaldi : van de Schatkist { Gewone rekening	6	5	3	11	1	4	5	2	3
{ Speciale rekening tot inkoop van effecten der Muntsaneringsleening (wet van 14 October 1945, art. 5, § 2)	—	—	—	—	—	—	—	821	821
van anderen	3.165	3.148	3.122	3.082	2.770	2.856	3.009	2.774	3.343
Totaal der verbintenissen op zicht	76.310	76.275	75.759	75.344	75.314	76.086	76.041	76.206	76.672
Tijdelijk onbeschikbare rekeningen	1.131	1.116	1.094	1.073	1.058	1.040	1.021	995	979
Pensioenkas van het Personeel	242	241	242	241	241	244	243	244	244
Schatkist : Onbeschikbare rekening wegens herwaardeering (besluitwet n ^o 5 van 1-5-1944)	10.493	10.493	10.493	10.493	10.493	10.493	10.493	10.493	10.493
Uitgestelde inventarisoperatiën en diversen	531	533	534	537	538	545	547	550	553
Kapitaal	200	200	200	200	200	200	200	200	200
Reserves en afschrijvingsrekeningen	453	453	453	453	453	453	453	453	453
Besluitwet van 6 October 1944 : Oude biljetten over te boeken op tijdelijk onbeschikbare of geblokkeerde rekeningen en niet aangegeven oude biljetten	786	782	777	774	773	768	759	757	757
Schatkist { Voorloopig fonds in afrekening op het bedrag van de door den Staat verworven biljetten in-gevolge art. 1, § 2, van besluitwet van 6 October 1944	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
{ Speciale rekening geopend krachtens art. 9 der wet van 14 October 1945	61.822	61.822	61.825	61.826	61.900	61.901	61.901	61.902	61.902
	155.968	155.915	155.377	154.941	154.968	155.730	155.658	155.800	156.253

II — BUITENLANDSCHE EMISSIEBANKEN

86

Banque de France

(millioenen francs)

DATUM	Gouden munt en muntmateriaal	Dadelijk beschikbare te goeden in het buitenland	Wisselportefeuille en overheidspapier (1)	In Frankrijk aangekocht verhandelbaar papier (decreet van 17 Juni 1938)	Voor-schotten op effecten	Verhandelbaar Schatkist-papier (conventie van 29-2-40)	Rente-looze voor-schotten aan den Staat (wet van 9 Juni 1857, conventie van 29-3-1878senz.)	Voor-loopige voor-schotten aan den Staat (conventies van 29-9-38, 29-2-40, 9-6-40, 8-6-44, enz.)	Voorloopige voorschotten aan den Staat ter betaling van de onderhoudskosten der Duitse bezettingstroepen in Frankrijk	Bankbiljetten in omloop	Creditsaldi in rekening-courant	Dek-kings-percentage
1945 Jaargemiddelde (2).....	3) 72 593	(3) 44,4	19 220	14.055	3.624	3) 32.542	10.000	7.268	426.000	542.099	71.444	(3) 11,84
1945 8 Februari.....	75.151	41,7	25.800	12.771	3.479	30.000	10.000	7.700	426.000	569.719	46.356	12,20
8 Maart.....	75.151	41,7	19.579	12.804	3.382	30.000	10.000	11.500	426.000	571.629	40.423	12,28
5 April.....	75.151	44,2	16.749	13.483	3.537	30.000	10.000	18.650	426.000	583.509	40.280	12,05
8 Mei.....	75.151	45,1	14.915	13.484	3.332	30.000	10.000	28.250	426.000	589.475	40.571	11,93
9 Augustus.....	75.151	45,8	14.036	12.866	3.675	29.850	10.000	—	426.000	450.909	147.295	12,56
6 September.....	75.151	45,8	12.976	13.699	3.793	30.000	10.000	—	426.000	479.309	119.699	12,55
4 October.....	75.151	45,8	17.378	14.809	3.956	30.000	10.000	—	426.000	509.306	96.499	12,41
8 November.....	65.152	47,2	23.422	15.914	4.144	40.000	10.000	—	426.000	534.796	78.061	10,63
6 December.....	65.152	43,8	26.238	18.403	4.018	40.000	10.000	—	426.000	555.576	64.488	10,51
1946 10 Januari.....	4) 129.817	(4) 66,9	27.125	20.730	4.005	—	10.000	—	426.000	580.432	65.189	20,11
7 Februari.....	129.817	66,7	30.952	20.709	4.009	—	10.000	—	426.000	593.891	55.487	19,99
7 Maart.....	129.817	67,2	32.663	21.780	3.891	—	10.000	4.850	426.000	609.776	49.143	19,70
4 April.....	129.817	3,1	33.646	22.829	3.861	—	10.000	20.450	426.000	622.816	53.067	19,21
9 Mei.....	5) 94.817	3,1	43.237	22.935	3.855	35.000	10.000	13.700	426.000	625.580	52.849	13,98
6 Juni.....	94.817	3,0	46.129	24.399	3.939	35.000	10.000	15.600	426.000	632.398	52.737	13,84

Discontorente { huidige : 1 5/8 pCt. sedert 20 Januari 1945.
vorige : 1 3/4 pCt. sedert 17 Maart 1941.

(1) Deze rubriek omvat de gediscoteerde binnenlandsche wissels, de door het « Office des Céréales » gegarandeerde wissels en, met ingang van 8 November 1945, het gediscoteerd papier op het buitenland.

(2) Gemiddelde berekend naar de weekstaten der eerste vijf en der laatste vijf maanden.

(3) Zonder inachtneming van den weekstaat van 27 December.

(4) Herwaardeering van den goudvoorraad op de basis van 134.027,90 Fr. fr. per kilogram fijn goud alsmede van de beschikbare deviezen op de basis van den aankoop prijs toegepast door het Wisselstabilisatiefonds met ingang van 26 December 1945.

(5) Krachtens de nieuwe overeenkomst afgesloten tusschen de Schatkist en de Banque de France en goedgekeurd door de laatste zitting van den Ministerraad, zal de Bank aan het Stabilisatiefonds voor de wisselkoersen iets meer dan 260 ton goud ter waarde van fr 35 milliard aan het Stabilisatiefonds overmaken. Als tegenwaarde van deze overdracht zal de Banque de France een niet rentedragende Schatkistbon ontvangen. Hierdoor zal de goudvoorraad tot ca. fr 95 milliard gedaald zijn.

Bank of England

(duizenden £)

DATUM	Metaalvoorraad		Beleggingen van het « Banking Department »				Bankbiljetten in omloop (Issue Department)	Toe-gelaten bedrag voor den biljetten-omloop (1)	Deposito's (Banking Department)				Verhouding van den metaalvoorraad van het Bank. Department tot het saldo van zijndeposito's pCt.
	Goud (Issue Department)	Gouden en zilveren munt (Banking Department)	Door den Staat gewaarborgde fondsen	Disconto en voor-schotten	Andere waarden	Totaal			Open-bare organen	Banken	Andere deposito's	Totaal	
1944 Jaargemiddeldo.	242	1.198	213.980	6.011	16.229	236.220	1.136.589	1.166.346	9.942	184.333	56.195	250.470	12,8
1945 Jaargemiddeldo.	245	961	251.841	9.214	14.978	276.033	1.284.388	1.310.577	12.781	217.876	55.063	285.720	9,6
1945 4 April.....	242	1.417	225.553	20.660	14.834	261.047	1.240.265	1.250.000	10.877	187.931	55.981	254.789	4,5
9 Mei.....	242	1.256	181.443	17.619	14.471	213.533	1.250.056	1.300.000	19.547	176.126	51.553	247.226	20,8
6 Juni.....	242	1.239	219.428	5.514	12.691	237.633	1.270.839	1.300.000	18.232	181.171	51.325	250.728	12,2
4 Juli.....	248	1.187	261.973	3.731	13.266	278.970	1.294.071	1.350.000	9.068	251.072	58.313	318.453	18,0
8 Augustus..	248	605	246.588	2.313	13.652	262.553	1.323.842	1.350.000	15.004	203.092	53.501	271.597	9,9
5 September..	248	345	263.938	6.205	11.979	282.122	1.330.936	1.350.000	16.237	214.848	52.678	283.763	6,9
10 October..	248	301	275.205	4.261	11.492	290.958	1.330.204	1.350.000	25.060	211.756	56.818	293.634	6,9
7 November..	248	454	258.255	10.933	17.046	286.234	1.326.353	1.350.000	18.223	221.248	53.397	292.868	8,3
5 December..	248	364	274.105	6.904	13.682	294.691	1.336.550	1.350.000	14.774	219.023	57.168	290.965	4,8
1946 9 Januari..	248	311	284.830	10.789	13.880	309.499	1.358.847	1.400.000	11.645	262.215	59.473	333.333	12,5
6 Februari..	248	538	205.875	2.642	20.082	228.599	1.333.802	1.400.000	12.974	207.897	56.746	277.617	24,1
6 Maart.....	248	966	201.905	14.223	15.476	231.604	1.324.001	1.400.000	19.275	217.616	53.470	290.361	26,6
10 April.....	248	726	183.510	39.551	15.083	238.144	1.338.754	1.400.000	14.548	215.822	52.287	282.657	22,0
8 Mei.....	248	1.229	214.725	17.795	18.311	250.831	1.343.104	1.400.000	14.096	228.042	51.183	291.321	20,0
5 Juni.....	248	1.667	254.570	15.671	16.802	288.958	1.354.035	1.400.000	8.110	254.569	54.241	316.920	15,1

Discontorente { huidige : 2 pCt. sedert 26 October 1939.
vorige : 3 pCt. sedert 28 September 1939.

(1) Excl. de biljetten uitgegeven als tegenwaarde van het goud.

Nederlandsche Bank

(millioenen guldens)

DATUM	Gouden munt en goudmuntmateriaal	Binnenlandsche wissels, promessen, enz.	Papier op het buitenland	Correspondenten in het buitenland	Buitenlandsche betaalmiddelen (excl. pasmunt)	Beleeningen op effecten, goederen en ceelen	Diverse activa	Bankbiljetten in omloop	Rekening-courant saldo's				Totaal der zichtverbindingen	
									Particulieren		's Rijks Schatkist			
									geblokkeerde saldo's	andere saldo's	speciale rekening	andere saldo's		
1944 Jaargemidd.	932	(1) 23,0	3.887	62,5	19,8	135	17,1	4.311	517	104	19	4.951		
1945 Jaargemidd.	818	28,4	4.436	48,6	18,3	138	32,0	3.744	921	105	716	5.486		
1945 9 April	931	700,2	4.431	36,6	18,6	132	24,8	5.485	502	105	1	6.093		
7 Mei	931	788,4	4.431	36,6	20,5	132	23,9	5.518	572	105	—	6.195		
4 Juni	931	724,4	4.431	36,6	20,5	134	20,0	5.264	502	105	242	6.113		
9 Juli	713	595,3	4.431	42,1	15,5	132	28,5	4.901	513	105	43	5.562		
6 Augustus	713	239,3	4.431	42,1	15,5	136	34,5	3.087	1.207	560	105	255	5.214	
10 September	713	1,1	4.431	42,0	14,3	138	36,6	2.445	1.332	568	105	521	4.972	
8 October	713	0,1	4.431	66,3	14,5	134	55,2	(2) 855	(3) 398	1.708	247	105	1.086	4.909
5 November	713	0,1	4.431	74,1	14,4	142	36,7	521	830	739	(4) 398	105	2.409	5.002
10 December	713	0,1	4.452	74,2	14,1	138	72,3	344	1.162	492	(4) 431	105	2.520	5.056
1946 7 Januari	713	0,2	4.455	70,3	13,0	140	70,8	322	1.442	532	327	105	2.238	4.966
4 Februari	713	—	4.454	207,3	15,3	144	89,4	308	1.812	405	560	106	1.835	5.026
4 Maart	713	—	4.431	164,2	15,2	180	66,7	302	2.029	177	551	106	1.797	4.962
8 April	713	1,1	4.431	212,2	15,8	157	35,0	292	2.186	(5) 467	586	106	1.467	5.104
6 Mei	713	1,2	4.431	207,6	15,9	157	15,3	279	2.260	(5) 614	730	106	1.122	5.111
11 Juni	713	1,0	4.431	108,2	15,6	172	18,5	277	2.324	(5) 152	662	108	1.503	5.025

Discontorente { huidige : 2 1/2 pCt. sedert 27 Juni 1941.
vorige : 3 pCt. sedert 29 Augustus 1939.

- (1) Gemiddelde der laatste zestien staten.
(2) Oude uitgiften.
(3) Nieuwe uitgifte.
(4) Incl. de saldi waarover alleen bij giro mag worden beslist, hetzij 19 miljoen per 5 November 1945 en 51 miljoen per 10 December 1945.
(5) Waarvan geblokkeerde saldi der banken : 327 miljoen per 8 April, 514 miljoen per 6 Mei, 65 miljoen per 11 Juni.

Banque Nationale Suisse

(millioenen Zwitsersche franken)

DATUM	Goudvoorraad	Dadelijk beschikbare tegoeden in het buitenland	Binnenlandsche wissels	Voorschotten op onderpand	Binnenlandsche correspondenten	Bankbiljetten in omloop	Andere zichtverbindingen	Dekkingspercentage
1944 Jaargemiddelde.	4.386	90,6	93,7	17,2	5,9	3.033	1.427	100,37
1945 Jaargemiddelde.	4.689	117,3	184,1	19,7	7,3	3.527	1.276	100,06
1945 7 April	4.644	108,1	332,8	15,6	7,1	3.513	1.382	97,07
7 Mei	4.766	102,4	323,3	15,4	6,6	3.512	1.495	97,24
7 Juni	4.771	113,9	335,2	16,7	7,3	3.493	1.536	97,14
7 Juli	4.622	113,0	51,4	18,4	7,1	3.473	1.121	103,08
7 Augustus	4.641	144,0	40,4	29,2	6,2	3.489	1.154	103,05
7 September	4.684	150,8	65,6	16,8	5,8	3.535	1.172	102,72
6 October	4.695	134,7	249,7	17,8	5,5	3.618	1.282	98,97
7 November	4.805	107,4	269,9	16,9	7,8	3.669	1.323	98,42
7 December	4.774	127,8	86,4	25,5	8,1	3.696	1.111	101,98
1946 7 Januari	4.778	166,7	101,1	24,3	6,9	3.712	1.138	101,94
7 Februari	4.735	184,9	80,0	23,6	5,8	3.550	1.259	102,31
7 Maart	4.712	207,3	115,5	20,3	8,4	3.531	1.306	101,70
6 April	4.757	180,4	69,0	24,4	8,4	3.560	1.280	102,42
7 Mei	4.764	178,5	31,5	41,7	9,6	3.536	1.272	102,79
7 Juni	4.776	174,9	28,5	37,9	8,2	3.522	1.278	103,14

Discontorente { huidige : 1 1/2 pCt. sedert 26 November 1936.
vorige : 2 pCt. sedert 9 September 1936.

Federal Reserve Banks

(millioenen \$)

86

DATUM	Reserves van goudcertificaten			Andere reserves	Nationale overheidsfondsen	Bankbiljetten in omloop (Federal Reserve Notes)	Deposito's (aangesloten banken, Schatkist, enz.)	Dekkingspercentage
	Goudcertificaten op de Schatkeist	Fonds tot wederinkoop van biljetten (F. R. N.)	Totaal					
1944 Jaargemiddelde	18.920	398	19.318	283	14.808	18.986	15.347	56,3
1945 Jaargemiddelde	17.404	688	18.092	240	21.350	23.139	16.977	45,1
1945 4 April	17.616	645	18.261	255	19.580	22.321	16.108	48,2
10 mai	17.508	677	18.185	241	20.720	22.722	16.939	46,5
6 Juni	17.412	697	18.109	247	20.896	22.860	17.350	45,7
5 Juli	17.344	508	18.852	202	21.745	23.101	17.036	45,0
8 Augustus	17.311	668	17.979	213	21.910	23.473	16.958	44,5
5 September	17.238	682	17.920	209	22.435	23.939	17.014	43,8
10 October	17.117	750	17.867	227	23.272	24.137	17.491	42,9
7 November	17.114	760	17.874	231	23.076	24.296	17.309	43,0
5 December	17.127	765	17.892	227	23.525	24.430	17.554	42,6
1946 9 Januari	17.089	802	17.891	278	23.859	24.485	17.886	42,2
6 Februari	17.189	794	17.983	349	23.227	24.149	17.659	43,0
6 Maart	17.307	772	18.079	346	22.526	24.126	17.210	43,7
10 April	17.354	745	18.099	316	22.232	24.011	16.827	44,3
8 Mei	17.346	749	18.095	304	22.732	23.964	17.227	43,9
5 Juni	17.344	747	18.091	265	22.780	24.114	17.256	43,7

Discontorente / huidige : 1 pCt. sedert 25 April 1946.
vorige : 0,50 pCt. sedert 10 October 1942.

Sveriges Riksbank

(millioenen Kr.)

TIJDVAK (jaargemiddelde of einde maand)	Goudvoorraad (1)	Zweedsche Staatsfondsen en obligaties	Wissels betaalbaar in Zweden en voorschotten in rekening-courant	Vreemde Staatsfondsen, wissels betaalbaar in het buitenland en opvraagbaar tegood bij vreemde banken en bankiers	Regularisatie-rekeningen voor het goud en de deviezen	Fondsen ter beschikking van den Dienst der Staatsschuld	Diverse activa	Bankbiljetten in omloop	Rekening-courantsaldi				Diverse passiva	Totaal emissierecht (2)	Verhouding in pCt. (3)	
									Staatsinstellingen	Handelsbanken	Andere depositanten	Totaal			van den metaalvoorraad tot de biljetcircul.	van den metaalvoorraad tot het emissierecht
1944 Jaargemiddelde	960	479	78,5	621	630	693	278	2.239	568	274	50,0	892	169	2.967	81,75	61,68
1945 Jaargemiddelde	1.050	335	30,2	739	710	937	260	2.475	723	191	30,7	944	216	3.043	80,83	65,73
1945 April	1.040	239	26,7	644	691	901	266	2.388	613	161	33,6	808	207	2.853	83,02	69,50
Mei	1.035	262	35,0	645	685	871	262	2.368	761	58	18,6	837	184	2.870	83,29	68,71
Juni	1.054	277	27,1	623	699	928	237	2.445	710	137	11,5	858	160	2.893	82,19	69,45
Juli	1.055	291	33,3	730	710	975	200	2.412	738	308	14,3	1.060	124	3.024	83,31	68,46
Augustus	1.056	290	24,0	816	727	965	135	2.488	753	204	19,6	977	148	3.101	80,88	64,90
September	1.057	298	20,5	881	734	991	211	2.576	801	210	22,5	1.034	159	3.146	78,17	63,99
October	1.046	220	21,7	847	729	983	293	2.567	697	163	20,3	880	268	3.017	77,66	66,06
November	1.046	393	42,3	940	737	1.038	308	2.546	1.049	38	44,8	1.131	354	3.245	78,28	61,41
December	1.062	434	32,3	856	716	1.066	302	2.782	831	80	41,4	953	301	3.249	72,77	62,31
1946 Januari	1.060	217	68,1	895	714	1.037	297	2.587	897	47	37,6	982	261	3.104	78,04	65,05
Februari	1.060	207	42,2	940	718	1.006	323	2.506	953	43	30,2	1.026	239	3.039	80,57	66,44
Maart	1.054	211	27,6	978	713	996	311	2.507	891	103	29,9	1.024	235	3.052	80,12	65,82
April	1.048	166	24,7 (4)	1.042	703	1.114 (5)	248	2.459	1.003	162 (6)	17,9	1.283 (7)	604	3.085	81,27	64,78
Mei	1.043	210	59,1 (4)	1.071	706	1.025 (5)	232	2.453	1.163	32 (6)	108,6	1.304 (7)	589	3.174	81,03	62,63
Juni	1.042	185	44,0 (4)	1.137	712	766 (5)	213	2.495	897	62 (6)	114,1	1.074 (7)	524	3.202	79,54	61,99

Discontorente / huidige : 2 1/2 pCt. sedert 9 Februari 1945.
vorige : 3 pCt. sedert 29 Mei 1941.

(1) De metaaldekking bestaat uit het geheele goudbezit onverschillig of het in Zweden of in het buitenland berust; het wordt berekend tegen den prijs van 2.480 Kr. per kg. fijn gewicht.

(2) Het emissiecijfer is vastgesteld op de metaaldekking plus een bijkomende dekking gevormd door sommige activa-posten. In geval deze bijkomende dekking niet de dekking vermeerderd met 350 miljoen te boven gaat, wordt de dekking vastgesteld op het dubbel van de gouddekking plus 350 miljoen. De metaaldekking wordt geraamd op basis van den goudprijs van den dag.

(3) Voor het berekenen der verhoudingen wordt de metaaldekking geraamd op basis van den goudprijs van den dag.

(4) Hierin is een deel der oude rubriek « Diverse activa » begrepen.

(5) Alle andere activa.

(6) Hierin is een deel der oude rubriek « Diverse passiva » begrepen.

(7) Alle andere passiva.

Discontovoet van de voornaamste circulatiebanken

	Sedert	pCt.		Sedert	pCt.
België	16 Januari 1945	1,50 (1)	Nederland	27 Juni 1941	2,50
Bulgarije	1 December 1940	5,—	Noorwegen	9 Januari 1946	2,50
Denemarken	15 Januari 1946	3,50	Portugal	12 Januari 1944	2,50
Finland	3 December 1934	4,—	Roemenië	8 Mei 1944	4,—
Frankrijk	20 Januari 1945	1,625	Spanje	1 December 1938	4,—
Griekenland	10 Februari 1945	7,—	Tsjechoslowakije	28 October 1945	2,50
Groot-Brittannië	26 October 1939	2,—	Turkije	1 Juli 1938	4,—
Hongarije	22 October 1940	3,—	U. S. S. R.	1 Juli 1936	4,—
Britsch-Indië	28 November 1935	3,—	Vereenigde Staten (Federal Reserve Bank of New-York)	25 April 1946	1,—
Italië	11 September 1944	4,—	Zweden	9 Februari 1945	2,50
Joegoslavië	17 Mei 1945	3,—	Zwitserland	26 November 1938	1,50
Japan	21 Juli 1941	3,50			

(1) Disconto der bij een bank gedominciteerde accepten en warrants. Disconto der andere accepten : 1 3/4 pCt. Disconto der vooraf door de Nationale Bank van België geviseerde bankaccepten en der geaccepteerde of documentaire wissels uit hoofde van goederen- of -uitvoer : 1 pCt.

III — BANK VOOR INTERNATIONALE BETALINGEN, TE BAZEL

Staten in duizenden Zwitsersche goudfranken

[eenheden van 0,29032258... g. fijn goud (art. 5 der statuten)]

	30 April 1946		31 Mei 1946		30 Juni 1946	
ACTIVA						
		pCt.		pCt.		pCt.
I. Goud in baren	120.164	26,7	120.164	26,8	118.437	26,4
II. Kasmiddelen :						
In de Bank en in rekening-courant bij andere banken	13.692	3,0	11.831	2,6	11.544	2,6
III. Rentegevende call-gelden	140	0,0	142	0,0	141	0,0
IV. Herdiscontopapier :						
1. Handelswissels en bankaccepten	8.317	1,8	7.827	1,7	7.347	1,6
2. Schatkistpapier	3.837	0,9	1.588	0,4	2.296	0,5
	12.154		9.415		9.643	
V. Rentegevende termijngelden :						
Op ten hoogste 3 maanden	2.751	0,6	2.750	0,6	3.178	0,7
VI. Effecten, beleggingen en diverse vorderingen :						
1. Schatkistpapier	31.983	7,1	30.959	6,9	30.291	6,8
2. Andere effecten, beleggingen en diverse vorderingen..	269.705	59,9	273.676	61,0	276.080	61,4
	301.688		304.635		306.371	
VII. Andere activa	56	0,0	39	0,0	36	0,0
<i>Totaal activa...</i>	450.645	100,0	448.976	100,0	449.350	100,0

PASSIVA

I. Kapitaal :								
Geautoriseerd en gesmitteerd kapitaal : 200.000 aandelen van 2.500 Zwitsersche goudfranken ieder	500.000		500.000		500.000			
Aandelen met 25 pCt. volgestort	125.000	27,7	125.000	27,8	125.000	27,8		
II. Reserves :								
1. Wettelijke reserve	6.528		6.528		6.528			
2. Algemeen reservefonds	13.342		13.342		13.342			
	19.870	4,4	19.870	4,4	19.870	4,4		
III. Langlopende deposito's :								
1. Deposito's op de Trustrekening der Annulteiten	152.667	33,9	152.667	34,0	152.667	34,0		
2. Deposito der Duitse regeering	76.334	16,9	76.334	17,0	76.334	17,0		
	229.001		229.001		229.001			
IV. Kortlopende en dadelijk opvraagbare deposito's :								
(diverse munten)								
1. Circulatiebanken voor eigen rekening :								
Dadelijk opvraagbaar	5.187	1,2	3.581	0,8	3.580	0,8		
2. Circulatiebanken voor rekening van andere depositanten :								
Dadelijk opvraagbaar	633	0,1	633	0,1	633	0,1		
3. Andere depositanten :								
a) Op ten hoogste 3 maanden	88	0,0	88	0,0	88	0,0		
b) Dadelijk opvraagbaar	371	0,1	372	0,1	835	0,2		
	459		460		923			
V. Kortlopende en dadelijk opvraagbaar deposito's (goud) :								
a) Op ten hoogste 3 maanden	244	0,1	244	0,1	244	0,1		
b) Dadelijk opvraagbaar	14.379	3,2	14.315	3,2	14.301	3,2		
	14.623		14.559		14.545			
VI. Diversen	55.872	12,4	55.872	12,5	55.798	12,4		
<i>Totaal passiva...</i>	450.645	100,0	448.976	100,0	449.350	100,0		

Nota : In deze staten zijn niet inbegrepen het *earmarked* goud van Circulatiebanken en de fondsen aangehouden voor den Dienst der Internationale Leeningen, waarvan de Bank voor Internationale Betalingen mandataris, trustee of fiscaal agent is.

INHOUDSTAFEL

(De gegevens vergezeld van het letterteken « v » zijn als voorloopig te beschouwen)

DOORLOOPENDE MAANDSTATISTIEKEN

	Tab.		Tab.
GELDMARKT		PRODUCTIE	
I — Rentetarief voor disconto en beleeningen	2	I — Steenkolenmijnen en metaalbedrijven	55
II — Rentestanden voor bankdeposito's en tegoed ter Algemeene Spaar- en Lijfrentekas	4	II — Diverse producties	56
VALUTAMARKT EN MARKT DER EDELE METALEN		III — Electriciteit	58
I — Noteering der edele metalen	9	IV — Gas	59
II — Officieele wisselkoersen	10	VERBRUIK	
KAPITAALMARKT		I — Verbruiksindexcijfers	65
I — Noteeringen van enkele overheidsfondsen	14	II — Tabakverbruik	66
II — Maandindexcijfers der noteeringen ter Beurze van Brussel en Antwerpen	15	III — Slachtingen in de 12 voornaamste slachthuizen van het land	67
III — Omzetten ter Beurze van Brussel en Antwerpen	15	VERVOER	
IV — Noteering en rendement van de voornaamste obligatietypen	16	I — Bedrijvigheid van de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen	70
V — Emissies van de Belgische en Congoleesche nijverheids- en handelsvennootschappen	17	a) bedrijfsontvangsten en -uitgaven	
Retrospectief overzicht		b) wagens aan de nijverheid geleverd	
Detail der emissies : Mei 1946		c) verkeer :	
Ingedeeld naar de belangrijkheid van het kapitaal		1° algemeen spoorverkeer	
VI — Leeningen uitgegeven door de Overheid	18	2° zware goederen :	
VII — Bankoperaties van het Gemeentekrediet	19	A) gezamenlijk verkeer	
VIII — Hypotheekinschrijvingen	20	B) binnenlandsch verkeer	
RIJKSFINANCIEN		II — Bedrijvigheid van de Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen ..	70
I — Stand van de Staatsschuld	25	BUITENLANDSCHE HANDEL	
II — Overheidspapier ondergebracht bij de Nationale Bank van België	25	I — Samenvatting aangenomen door de overeenkomst van Brussel	75
III — Opbrengst van de belastingen	26	II — Samenvatting naar den graad van voltooiing der producten	76
INKOMEN EN SPAREN		WERKLOOSHEID	
I — Rendement der Belgische naamloze vennootschappen	30	Aantal gecontroleerde werklozen	81
Betaalbaar gestelde dividenden en obligatiecoupons :		BANKSTATISTIEKEN	
Mei 1946		I — België :	
Retrospectief overzicht		Driemaandelijksche staten der banken	85
II — Algemeene Spaar- en Lijfrentekas ..	31	Nationale Bank van België :	
a) Inlagen op particuliere spaarboekjes		Balans en winst- en verliesrekening per 25 Juni 1946	85
b) Stortingen ingeschreven op de rekeningen der aangeslotenen bij de Lijfrentekas		Weekstaten	85
LOOP DER ZAKEN		II — Buitenlandsche emissiebanken :	
I — Verrekenkamers	35	Staten	86
II — Postchèque- en giroverkeer	36	Banque de France	
		Bank of England	
		Nederlandsche Bank	
		Banque Nationale Suisse	
		Federal Reserve Banks	
		Sveriges Riksbank	
		Discontovoet van de voornaamste circulatiebanken	
		III — Bank voor Internationale Betalingen, te Bazel	87

Abonnementsprijs per jaargang { fr 250 voor België.
fr 300 voor het buitenland.

De betaling moet vooraf geschieden door overmaking op postgironummer 500 der Nationale Bank van België, of op de in hare boeken geopende rekening-courant onder de rubriek « Tijdschrift voor Documentatie en Voerlichting ».

De abonneuten worden verzocht op te geven welke uitgave zij wenschen te ontvangen : de Nederlandsche of de Fransche.

Voorheen Drukkerijgesticht.
TH. DEWARICHT
J., M., G. en L. Dewaricht,
Brs & Zrs, maat. in gez. naam
Wilde-Woudstr. 16, Brussel

23009